

Regnskabsperiode 1. januar - 31. december

pka

Sammen giver
vi mere tilbage

Årsrapport 2024

PKA+ Pension Forsikringselskab A/S

Penneo dokumentnøgle: ONTOA-27419-63R81-BR34B-E81WH-T56QO

Godkendt på selskabets generalforsamling d. 29. april 2025

Dirigent:

Christina Bjørnbak Hallstein

Indhold

Ledelsesberetning	3
Formål og forretningsgrundlag	3
Året, der gik	3
Årets resultat	4
Samfundsansvar	4
Væsentlige risici	5
Dataetik	6
Kapitalforhold	6
Hensættelser til pensionsaftaler	6
Usikkerhed ved indregning og måling	6
Organisation	7
Kønssammensætning	8
Klimarapportering - PKA-fællesskabet	10
Produktoplysninger i henhold til disclosureforordningen (SFDR)	18
ESG-hoved- og -nøgletaloversigt	18
Forventninger til fremtiden	20
Begivenheder efter balancedagen	20
Ledeshverv	21
Ledelsespåtegning	22
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	23
Resultat- og totalindkomstopgørelse	27
Balance	28
Egenkapital og kapitalgrundlag	30
Noter	31
Supplerende beretning	52

Ledelsesberetning

Formål og forretningsgrundlag

PKA+Pension Forsikringselskab A/S (PKA+) driver livsforsikringsvirksomhed.

Selskabets hovedformål er at sikre en fornuftig og ordentlig håndtering af de eksisterende kunder og medlemmer. Der optages ikke nye pensionskunder.

Opsparingsordning fra 2025

I overenskomsterne fra 2024 blev det vedtaget, at alle statsansatte medlemmer i PKA-fællesskabet samt kommunalt og regionalt ansatte jordemødre, ergoterapeuter og fysioterapeuter fra 2025 får råderet over en del af deres pension.

For den del af medlemmets pensionsbidrag, der overstiger 15 %, kan medlemmet vælge, om de vil indbetale til pension som hidtil, få beløbet udbetalt som løn, eller oprette en opsparingsordning i PKA. Vælger medlemmet opsparingsordningen vil hun få et simpelt forsikringsbaseret investeringsprodukt. Hun vil kunne hæve penge fra sin opsparingsordning løbende, dog mindst 10.000 kr. ad gangen.

Opsparingsordningen bliver placeret i PKA+Pension Forsikringselskab A/S.

Året, der gik

I 2024 så verden mere geopolitisk uro og flere konsekvenser af klimaforandringerne end året før. Udviklingen kan påvirke kundernes pensioner, og derfor er det vigtigt at have en investeringsstrategi med stor spredning på aktiver og risiko, som formår at navigere i det ændrede verdensbillede.

Det lykkedes, hvor selskabet får et afkast på 6,9 % på selskabets aktiver relateret til gennemsnitsrente. Det tilsvarende afkast på aktiver tilknyttet markedsrente blev 16,8 %.

Stigende aktier og faldende rente

I 2024 oplevede aktiemarkederne generelt fremgang, understøttet af rentenedsættelser i både USA og Europa som følge af aftagende inflation. Optimismen fra året før fortsatte ind i 2024 i forventning om, at AI (kunstig intelligens) vil øge den globale produktivitet. Det var således også i 2024 tech-selskaberne, der stod for de største stigninger. Aktiemarkederne i Europa havde også positive afkast, dog lidt lavere end det amerikanske marked.

Alt i alt gav 2024 solide afkast, til trods for at renten på længere løbende obligationer steg moderat i forventning om stigende inflation efter præsidentvalget i USA.

Kontorente

Kontorenten har været 4 % før skat i løbet af 2024.

Kontorenten for 2025 differentieres mellem produkterne og rentegrupperne i selskabet for at sikre, at grupperne har en optimal andel af kollektivt bonuspotentiale. Kontorenten fastsættes derfor pr. beregningsgrundlag. Tidligere har der været anvendt én fælles kontorente for alle grupperne.

På tværs af rentegrupper og produkter er kontorenten 3,9 % før skat for 2025.

Omsætningen

PKA+'s samlede indtægter fra løbende præmier og engangsindskud var i regnskabsåret 2024 i alt 31,4 mio. kr. mod 49,2 mio. kr. året før.

De præmiebetalte forsikringer er faldet 7,2 mio. kr. i 2024, mens der har været et fald i engangsindskud fra 20,5 mio. kr. i 2023 til 18,1 mio. kr. i 2024. Gruppelivspræmier udgør 0,5 mio. kr. i 2024.

Årets resultat

Selskabets resultat for 2024 blev et overskud på 42,7 mio. kr. Overskuddet foreslås af bestyrelsen overført til næste år.

Årets resultat vurderes at være tilfredsstillende, og selskabet er stadig velkonsolideret.

Samfundsansvar

Aktivt ejerskab

Ansvarlighed er dybt forankret i selskabet og den måde, der investeres på. Som ansvarlig investor tager selskabet udgangspunkt i Parisaftalens målsætning om klimaneutralitet i 2050, FN Global Compact, OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder samt FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhverv. Derudover er der særligt fokus på, at selskaber, der investeres i, overholder arbejdstagerrettigheder og menneskerettigheder samt udviser ansvarlig skatte- og vederlagsadfærd.

Investeringernes ansvarlighed sikres formelt af selskabets politikker og retningslinjer for ansvarlige investeringer, politikken for aktivt ejerskab og skattepolitikken.

Aktivt ejerskab har længe været en vigtig del af selskabets arbejde med ansvarlige investeringer, idet selskabet har en forventning om, at positive forandringer mod mere bæredygtige forretningsmodeller bedst opnås via dialog med de selskaber, der investeres i. Dialogen har til formål at sikre selskabernes langsigtede værdiskabelse, hvorved der skabes størst mulige afkast til medlemmerne. I tilfælde af at der ikke er udsigt til, at selskaberne vil forbedre sig på sigt og fortsætter med at agere i strid med selskabets politikker og retningslinjer for ansvarlige investeringer, vil det resultere i, at selskaberne bliver ekskluderet fra investeringsuniverset. De selskaber, der bliver ekskluderet, noteres og offentliggøres på selskabets hjemmeside, hvor der også findes informationer om selskaber, der er under observation, samt selskaber, der er dialog med.

Visse typer aktiviteter har selskabet valgt helt at undgå. Det drejer sig om kontroversielle våben, tobak, oliesand og kulmineselskaber. For selskaber, som bruger kul til fx forsyning, har selskabet en grænse på 20%. Det betyder, at hvis selskabets omsætning fra kul overstiger 20 %, investeres der ikke i det, medmindre selskabet viser sig omstillingsparat og arbejder for at udfase sin kulandel.

Selskabet udøver aktivt ejerskab via EOS Hermes. Se omtalen i afsnittet 'Klimarapportering', hvad resultatet af samarbejdet med EOS Hermes har medført af antal og arten af dialoger.

De seneste år er store grupper af investorer gået sammen i alliancer for at maksimere deres indflydelse overfor verdens største selskaber. Selskabet er som led i det aktive ejerskab en del af den verdensomspændende investoralliance Climate Action 100+, der består af mere end 600 investorer. Siden 2017 har alliancen fulgt 168 af verdens mest CO₂-udledende, børsnoterede selskaber med henblik på at få dem til at omstille deres forretningsmodel, så den bringes i overensstemmelse med Parisaftalens mål om en CO₂-neutral verden i 2050.

Baseret på den seneste rapport fra Climate Action 100+ og det opfølgende arbejde internt i PKA-samarbejdet som helhed er i 2024 ekskluderet i alt 25 af de 168 CA100+-selskaber. PKA-samarbejdet som helhed har tilsluttet sig fase 2 i Climate Action 100+, jf. omtalen i afsnittet om klimarapportering.

Arbejdet med Climate Action 100+ går hånd i hånd med, at selskabet bakker op om Parisaftalen. Til det formål har PKA som helhed tilsluttet sig investoralliancen GFANZ samt IIGCC's Paris Aligned Investment Initiative. Det er besluttet, at selskabet skal være CO₂-neutral i 2050, og der er sat delmål for reduktion af CO₂-udledningen i 2025 og 2030. Selskabets reduktionsmål og resultater er beskrevet i afsnittet 'Klimarapportering'.

Den omfattende lovgivning om bæredygtighedsrapportering behandles i øjeblikket i EU-Kommissionen. Det forventes, at der vil ske en del regelforenklinger, der mindsker og simplificerer rapporteringskravene. PKA bakker op om arbejdet i EU-Kommissionen om at gøre rapporteringskravene er endnu mere målrettet mod de mest væsentlige forhold relateret til bæredygtighed. Ændringerne vil ikke påvirke PKA's målsætninger inden for hverken klima- eller det sociale område.

Væsentlige risici

Risici forbundet med selskabets forretningsmodel

Tidligere har selskabets hovedformål været at give adgang til PKA's kompetencer og brand for nye kundegrupper, der ikke hører naturligt hjemme i de øvrige PKA-pensionskasser. I 2022 ændredes det strategiske fokus, så grupper i markedsrenteproduktet (som ikke hører naturligt hjemme hos PKA-pensionskasserne) er opsagt og stopper præmieindbetalinger over de kommende år. Gennemsnitsrentebestanden vil fortsætte som en afløbsbestand, og det undersøges hvilke tiltag, der kan laves, for at forretningsmodellen stemmer bedre overens med den nye strategi.

Opsparingsordning

De væsentligste risici knytter sig til markedsrisici og operationelle risici.

Markedsrisici

PKA+ har en langsigtet investeringsstrategi, hvor målet er at opnå høje, stabile afkast på en ansvarlig måde. Et vedvarende lavt afkast på investeringsaktiverne eller store finansielle tab udgør selskabets markedsrisiko. Risikoen afdækkes ved at sprede investeringerne i en række forskellige aktivklasser.

Investeringerne foretages kollektivt for alle selskabets midler, og der er således ikke aktiver, der er specielt allokert til specifikke kundegrupper. For kunder med et gennemsnitsrenteprodukt dækkes eventuelle tab på investeringerne af kollektivet indenfor de enkelte kundegrupper samt af basiskapitalen og sikrer, at eventuelle tab på de finansielle markeder ikke overvæltes til kundernes depoter i de enkelte år, men at kunderne i stedet får tilskrevet den til enhver tid udmeldte kontorente. Kunder med markedsrenteprodukt bærer selv risikoen ved eventuelle tab på investeringerne.

Risikotagning er en forudsætning for at opnå et tilstrækkeligt afkast til at sikre robuste pensioner. Det er i den sammenhæng en væsentlig opgave for bestyrelsen at få fastlagt den ønskede risikoappetit i form af den valgte investeringsstrategi.

Selskabets risikoappetit er fastsat ud fra at beskytte solvensen. Bestyrelsen fastsætter i sin risikostyringspolitik sikkerhedsniveauerne, der giver de risikomæssige rammer for selskabet i forhold til solvensen.

PKA+ har en kapitalplan og en kapitalnødplan. I kapitalplanen skønnes den finansielle situation i selskabets strategiske planlægningsperiode at være betryggende.

Operationelle risici

Administrationen kortlægger de operationelle risici, der kan have de største økonomiske eller omdømmemæssige omkostninger for selskabet. Identifikation af de væsentligste risici sker gennem en fast årlig proces, hvor konsekvens og sandsynlighed for hændelser vurderes. En af de risici, som vurderes af stor væsentlighed, og som selskabet har særligt fokus på, er it-relaterede risici.

Selskabet har it- og cyberrisici i forbindelse med medarbejdernes anvendelse af it-infrastrukturen. Alt arbejde forbundet med it-drift, -sikkerhed og -administration er videreoutsourcet til Forca.

Forca har implementeret sikkerhedsværn i form af tekniske værner, antivirus på pc'er og servere, overvågning af interne netværk, overvågning af internettrafik fra firewalls, scanning af al internettrafik og alle mails samt kontrol af alle driftsafviklinger.

Øvrige fokusområder

Øvrige områder med stor aktuel fokus er geopolitiske risici og ESG-risici. Disse risici kvantificeres ikke direkte i selskabets risikomodeller, men håndteres gennem retningslinjer, kontroller, forretningsgange m.m. Geopolitiske og ESG-risici materialiserer sig ofte via markedsrisikokomponenterne, hvor særligt ESG-risici i et vist omfang allerede er indregnet i de finansielle markeder. Derfor lægges fokus i vurderingen af disse risici på strukturelle forhold, der typisk kommer til udtryk på en horisont længere end et år.

Dataetik

I forsikrings- og pensionsbranchen er brugen af kunstig intelligens til dataindsamling og -behandling inde i en hastig udvikling, hvor nye muligheder jævnligt dukker op. Derfor er det vigtigt for PKA at tage ansvar og have klare rammer, og vi prioriterer indsatsen højt. I 2024 blev PKA udpeget som finalist til Dataetikprisen, uddelt af Dansk Industri og Finansforbundet. Denne anerkendelse er et vidnesbyrd om vores arbejde for at sikre gennemsigtighed og tryghed for vores medlemmer.

Vi har bidraget til brancheorganisationen Forsikring & Pensions udvikling af vejledningerne 'Sæt dataetikken i system', der blev lanceret i april 2024 og 'Knæk koden', der blev lanceret i november 2024. Formålet med vejledningerne er at gøre det nemmere for pensions- og forsikringselskaber at definere dataetisk politik og dataetiske principper. Vejledningerne skal også hjælpe selskaberne med at overføre de dataetiske principper til praksis samt skabe transparens og forståelighed i databehandlingen for alle, herunder særligt medlemmer og kunder.

Se PKA's dataetiske retningslinjer og principper på pka.dk/dataetik.

Kapitalforhold

Det samlede kapitalgrundlag til dækning af solvenskapitalkrav (SCR) udgør 921 mio. kr. ultimo 2024 mod 812 mio. kr. ultimo 2023.

Solvenskravet (SCR) er opgjort efter standardmodellen. Pr. 1. januar 2024 blev SCR opgjort til 190 mio. kr. og udgør ultimo 2024 214 mio. kr.

Solvensdækning i procent for de sidste fem år er præsenteret i nedenstående tabel.

Solvensdækning i procent

	2020	2021	2022	2023	2024
Solvensdækning i %	206	195	309	427	430

Følsomhedsanalysen er præsenteret i selskabets Rapport om solvens og finansiel situation (SFCR) 2024, som er tilgængelig på hjemmesiden: <https://pka.dk/beretninger-og-arsrapporter>.

Hensættelser til pensionsaftaler

Hensættelserne til pensionsaftaler er i 2024 faldet med 31 mio. kr. til 1.042 mio. kr. Heraf fordeler sig 852 mio. kr. til gennemsnitsrente og 189 mio. kr. til markedsrente.

Hensættelserne er særligt påvirket af store udbetalinger af udtrædelsesgodtgørelser, hvilket til dels er en konsekvens af den ændrede strategi i selskabet.

Usikkerhed ved indregning og måling

Ved udarbejdelsen af årsrapporten foretages en række skøn og vurderinger om fremtidige forhold, som har indflydelse på den regnskabsmæssige værdi af aktiver og forpligtelser.

Det væsentligste område omfatter de pensionsmæssige forpligtelser. Området er det samme som ved udarbejdelse af årsrapporten for 2023.

Ledelsen vurderer, at de anvendte forudsætninger er forsvarlige, men forbundet med en vis usikkerhed. Regnskabsmæssige skøn er beskrevet nærmere i note 1 'Anvendt regnskabspraksis'.

Organisation

Bestyrelsen

Bestyrelsen har i 2024 monitoreret den daglige drift af selskabet i det løbende arbejde. Derudover er det bestyrelsens opgave at fastlægge og sikre udmøntning af den overordnede strategi. I den forbindelse har bestyrelsen i 2024 udforsket to særlige temaer.

Makroøkonomi i EU

På en studietur til Tyskland og Frankrig i efteråret 2024 besøgte bestyrelsen blandt andet Den Europæiske Centralbank, Deutsche Bank og OECD, og hørte oplæg om makroøkonomi i Europa, om Europas industrielle position og grøn omstilling i Europa og hele verden. På en studietur som denne får bestyrelsen værdifuldt indblik i de aktører, selskabet samarbejder med, samtidig med at studieturen fungerer som inspiration til og efteruddannelse i bestyrelsesarbejdet og generelt styrker samarbejdsrelationerne i bestyrelsen.

Revisionsudvalg

I henhold til lovgivningen skal selskabet etablere et revisionsudvalg. Formanden skal være uafhængig, og mindst et medlem skal have kvalifikationer indenfor regnskabsvæsen eller revision.

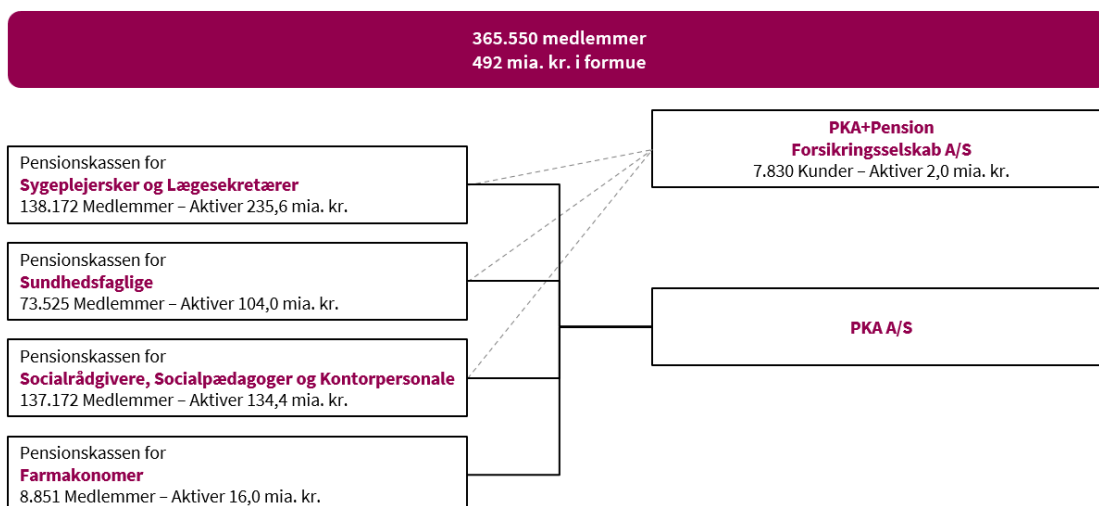
Formanden for revisionsudvalget er Susanne Kure, der opfylder kravene om både uafhængighed og kvalifikationer inden for regnskabsvæsen eller revision. Øvrigt medlem af revisionsudvalget er Henrik Klitmøller.

Organisation

Selskabet og de tilknyttede virksomheder administreres af PKA A/S. Direktionen består af administrerende direktør Jon Steingrim Johnsen.

Direktionen, fagdirektørerne, den ansvarshavende aktuar samt nøglepersonerne i henhold til kravene fra Solvens-II reglerne er alle ansat i selskabet.

PKA A/S

Bestyrelsen er sammensat af medlemmer indstillet af Danske Regioner, Kommunernes Landsforening og de faglige organisationer i pensionskasserne. Hertil kommer to medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer.

Formand for bestyrelsen i PKA A/S er Anders Kühnau, regionsrådsmedlem og formand for Danske Regioner.

Lønpolitik i PKA

Alene medarbejdere i PKA's investeringsafdeling har en aftale om bonusordning. Investeringsdirektøren er ikke omfattet af aftalen om bonusordning.

Du kan finde en oversigt over PKA's [gældende lønpolitik](#) på hjemmesiden, ligesom der i [vederlagsrapporten](#) er nærmere redegjort for løn til direktion og bestyrelse i selskabet.

Kønssammensætning

Redegørelse for måltal for den kønsmæssige sammensætning i bestyrelsen og på øvrige ledelsesniveauer

Den finansielle lovgivning indeholder en række regler om måltalsfastsættelse for den kønsmæssige sammensætning i bestyrelsen og på øvrige ledelsesniveauer. Der skal fastsættes måltal, hvis der er underrepræsentation af det ene køn for henholdsvis generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer og for øvrige ledelsesniveauer¹ under bestyrelsen.

Pligten til at udarbejde en politik for kønsdiversitet på øvrige ledelsesniveauer gælder for virksomheder med mindst 50 medarbejdere, hvis der er en underrepræsentation af det ene køn på ledelsesniveauerne under bestyrelsen. Der er tale om underrepræsentation, hvis det ene køn er repræsenteret med mindre end 40 %. Selskabet skal årligt rapportere på måltalsopfyldelsen i ledelsesberetningen. Rapporteringsforpligtelsen bortfalder med virkning fra regnskabsåret 2025.

Oversigt for 2023/24 – måltal

	2023	2024
Øverste ledelsesorgan		
Samlet antal medlemmer (generalforsamlingsvalgte)	4	4
Underrepræsentation i køn i pct.	25	50
Måltal i pct.	n/a	n/a
Årstal for opfyldelse af måltal	n/a	n/a
Øvrige ledelsesniveauer		
Samlet antal medlemmer	5	5
Underrepræsentation køn i pct.	20	20
Måltal i pct.	40	40
Årstal for opfyldelse af måltal	2023	2027

¹ Lovgivningen definerer personkredsen omfattet af begrebet 'øvrige ledelsesniveauer' som 'to ledelsesniveauer under bestyrelsen'. Det første ledelsesniveau under bestyrelsen omfatter direktionen og de personer, der organisatorisk er på samme ledelsesniveau som direktionen. Det andet ledelsesniveau omfatter personer med personaleansvar, som refererer direkte til det første ledelsesniveau. Der er ikke ansat medarbejdere på andet ledelsesniveau i PKA+, og øvrige medarbejdere indgår ikke i beregningen.

Måltal i bestyrelsen

Fra og med 2023 er det alene generalforsamlingsvalgte medlemmer af bestyrelsen, der skal medregnes ved fastsættelse af måltal for andelen af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen. Alle bestyrelsesmedlemmer i selskabet vælges af generalforsamlingen.

Bestyrelsen har i 2024 ikke fastsat et måltal for det underrepræsenterede køn i bestyrelsen, idet der primo 2024 var ligelig kønsfordeling blandt de generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer i selskabet².

Ved udgangen af 2024 var den kønsmæssige sammensætning blandt de generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer henholdsvis to kvinder (50 %) og to mænd (50 %), hvorfor der fortsat er ligelig kønsfordeling.

Måltal på øvrige ledelsesniveauer

I selskabet udgøres øvrige ledelsesniveauer af direktionen og de fire fagdirektører. I 2024 fastsatte bestyrelsen et måltal for det underrepræsenterede køn på selskabets øvrige ledelsesniveauer til 40 % gældende til udgangen af 2027, da der ikke var ligelig kønsfordeling³.

Bestyrelsen fastsatte tidshorizonten for opfyldelse af måltallet til udgangen af 2027 under hensyntagen til, at der erfaringsmæssigt går længere tid, før der sker udskiftning i persongruppen på selskabets øvrige ledelsesniveauer.

Ved udgangen af 2024 var den kønsmæssige sammensætning uændret en kvinde (20 %) og fire mænd (80 %), hvorfor der fortsat ikke er ligelig kønsfordeling, og måltallet ikke er opfyldt.

Det bemærkes i den forbindelse, at selskabet er kendetegnet ved kun at have et begrænset antal ansatte. Videre har selskabet henlagt al administration af pensions- og forsikringsadministration, investeringsforvaltning samt betjening af bestyrelse og generalforsamling til PKA A/S, der danner rammen om PKA-fællesskabet. Alle medarbejdere i selskabet er samtidig ansat i PKA A/S.

Bestyrelsen i PKA A/S har valgt at fastsætte en politik for kønsdiversitet på øvrige ledelsesniveauer. Der arbejdes derfor i regi af PKA A/S med initiativer for at fremme og understøtte ligelig kønssammensætning blandt medarbejderne. Det drejer sig om initiativer, der søger at støtte op om aktiviteter, der både i rekrutterings- og i fastholdelsessituationer kan fremme kønsdiversiteten i PKA A/S.

Politik for kønsdiversitet på øvrige ledelsesniveauer

Da der er færre end 50 ansatte i selskabet, er der ikke krav om fastsættelse af en politik for kønsdiversitet på øvrige ledelsesniveauer.

² Ligelig kønsfordeling i selskabets bestyrelse er til stede, hvis det ene køn er repræsenteret med mindst 25 %, idet repræsentation på 25 % af det ene køn er tilnærmelsesvis ligelig kønsfordeling. Procentsatsen er baseret på, at der indgår fire generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer i beregningen.

³ Underrepræsentation på øvrige ledelsesniveauer i selskabet er til stede, hvis det ene køn er repræsenteret med mindre end 40 %. Procentsatsen er baseret på, at der indgår fem medarbejdere i beregningen.

Klimarapportering – PKA-fællesskabet

PKA-fællesskabet

PKA-fællesskabet er et samlet administrationsfællesskab som består fire pensionskasser, et pensionselskab og et administrationselskab, som det ses i afsnittet 'Organisation'.

I al væsentlighed er processer og administrative opgaver ens på tværs af PKA-fællesskabet. Klimarapporteringen på de følgende sider omfatter derfor PKA-fællesskabet som helhed. De medtagne data og oplysninger er pro forma-konsolideret til brug for Klimarapporten.

Baggrund

Klimarapporteringen er en fælles branchehenstilling fra Forsikring & Pension (F&P) og en udløber af regeringens klimapartnerskab for den finansielle sektor, hvor PKA-fællesskabet sammen med resten af sektoren har forpligtet sig til at bidrage aktivt til regeringens målsætning om, at Danmark skal reducere CO₂-udledningen med 70 % inden 2030, 100 % inden 2045, og i 2050 skal der fjernes flere drivhusgasser, end der udledes. Branchehenstillingen for F&P's klimarapportering indeholder finanssektorens indsats på fire områder, der er vedtaget af finanssektorens klimapartnerskab. Den er opdelt i to dele, hvor del 1 er 'følg eller forklar', og del 2 er frivillig.

PKA-fællesskabet har valgt at rapportere på følgende af de frivillige indsatser for 2024:

- **Investeringernes CO₂-aftryk**
 1. Måling af CO₂-udledning fra den samlede beholdning af investeringsaktiver (scope 3), herunder aktiver der investeres på vegne af kunderne
 2. Måling af CO₂-aftryk (scope 3)
- **Aktivt engagement i klimaforbedringer**
 1. Måling af bæredygtighedscertificerede ejendomsinvesteringer opdelt i hhv. 'eksisterende byggeri' og 'nybyggeri' – begge kategorier for danske ejendomme
- **Virksomhedens egen udledning**
 1. CO₂-scope 1, 2 og 3 udledninger.

I 2024 har PKA-fællesskabet genbesøgt opgørelsen af basisåret for CO₂-udledninger og -aftryk. Dette er gjort for at sikre, at opfølgningen på målsætningerne løbende bliver mere korrekt og relevant. Datagrundlaget for genberegning af basisåret er fra MSCI, baseret på MSCI's seneste CO₂-modeller og seneste estimerede historiske udledninger for 2019 for scope 1, 2 og 3. Det medfører, at data kan sammenlignes med de oprindelige data for 2019, som også var data fra MSCI. Resultatet af revurderingen fremgår af tabellen nedenfor. Genberegningen udtrykker den usikkerhed, der knytter sig til modeller for estimering. Fremadrettet forventer PKA-fællesskabet at foretage genberegningen løbende.

Rapportering

Klimarapportering	Enhed	Mål	2024	2023	2022 ⁴	2021	2020	2019
1. Investeringernes CO₂-aftryk								
1.1 Scope 1 og 2								
CO ₂ -udledning fra investeringsaktiver	Ton	-	706.121	913.752	1.041.953	1.077.369	1.227.616	1.270.870
<i>Basisår før genberegning</i>								1.638.043

⁴ Selskabet korrigerede i 2023 data for 2022. I tabellerne fremgår de korrigerede tal.

Klimarapportering	Enhed	Mål	2024	2023	2022 ⁵	2021	2020	2019
CO ₂ -aftryk	Ton/ mio. kr.	-29 % ⁶	4,4	6,9	8,3	7,7	9,5	11,9
<i>Basisår før genberegning</i>								13,4

1.2 Scope 1, 2 og 3

CO ₂ -udledning fra investeringsaktiver	Ton	-	8.697.562	9.296.814	8.251.029	-	-	5.878.984
<i>Basisår før genberegning</i>								0
CO ₂ -aftryk	Ton/ mio. kr.	-50 % ⁷	54,0	65,8	66,0	-	-	55,2
<i>Basisår før genberegning</i>								48,4
1.3 CO ₂ -besparelser ved ejerskab af grøn infrastruktur	Ton	-	657.000	603.804	800.433	635.428	594.233	536.922

2. Aktivt ejerskab i klimaforbedringer

2.1 Dialoger i aktivt ejerskab

Egne dialoger	Stk.	-	0	0	0	0	0	0
Dialoger via Climate Action 100+ som lead/co-lead		-	0	0	0	0	0	0
Dialoger via ESG-ratingbureau	Stk.	-	1.143	993	851	677	583	367
Dialoger i alt	Stk.	-	1.143	993	851	677	583	367

2.2

Ejendomsinvesteringers bæredygtighed

Ejendomsinvesteringers bæredygtighed er indarbejdet i PKA's retningslinjer for ansvarlige investeringer. Læs mere om PKA's tilgang til investeringer i energieffektive ejendomme <https://pka.dk/ansvarlighed/ansvarlige-investeringer/energieffektive-ejendomme>.

2.3 Bæredygtighedscertificerede ejendomme

Eksisterende byggeri	%		20,2	17,7	13,0	11,9	12,5	11,9
Nybyggeri	%		100	100	58,7	29,6	21,3	18,8

⁵ Selskabet korrigerede i 2023 data for 2022. I tabellerne fremgår de korrigerede tal.

⁶ PKA-fællesskabets 2025 CO₂-reduktionsmål er -29 % og inkluderer scope 1 og 2 for børsnoterede aktier og obligationer, derivater og ejendomme. CO₂-aftrykket i tabellen er derfor ekskl. infrastruktur og andre unoterede investeringer, så data kan sammenlignes med målet. Der er påbegyndt indsamling af data for infrastruktur og andre unoterede investeringer, der er vist særskilt nedenfor. Data er for nuværende meget begrænset.

⁷ PKA-fællesskabets CO₂-reduktionsmål på -50 % er for 2030 og inkluderer scope 3 for børsnoterede aktier og obligationer, derivater, ejendomme og infrastruktur. PKA-fællesskabet har for nuværende ikke data tilgængeligt for realiserede eller estimerede scope 3-udledninger for infrastruktur for basisåret 2019. CO₂-aftrykket i tabellen er derfor ekskl. infrastruktur, så data kan sammenlignes med basisåret. Data er for nuværende meget begrænset.

Klimarapportering	Enhed	Mål	2024	2023	2022 ⁸	2021	2020	2019
-------------------	-------	-----	------	------	-------------------	------	------	------

3. Bæredygtighed i forretningsmodeller

3.1 Tilslutning til Parisaftalen	Tilslutning til Parisaftalen er indarbejdet i PKA's retningslinjer for ansvarlige investeringer samt i PKA's investeringsstrategi. Der henvises til PKA's retningslinjer for ansvarlige investeringer Politikker og rapporter: Indsigt i ansvarlige investeringer Ansvarlige investeringer							
----------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

4. Virksomhedens egne udledninger⁹

4.1 CO ₂ -scope 1	Ton	100 %	11,2	12,8	17,1	14,5	19,3	19,0
4.2 CO ₂ -scope 2 – markedsbaseret	Ton	100 %	4,6	5,5	4,8	6,2	8,0	32,9
CO ₂ -scope 2 – lokationsbaseret	Ton	-	25,6	28,8	27,2	24,1	30,4	46,3
4.3 CO ₂ -scope 3	Ton	100 %	3.977	3.952	3.058			
4.4 Vedvarende energiandel								
– Indkøbt	%	-	43,6	46,0	41,2	40,7	38,5	31,9
– Egenproduceret	%	-	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Investeringernes klimaaftryk på aktivklasser

Aktivklasse	Enhed	2024	2023	2022
Børsnoterede aktier				
Markedsværdi af dækket aktivklasse	Mio. kr.	46.348	43.931	37.637
Dækket del af aktivklassen	%			
Samlet udledning (scope 1 og 2)	Ton	99,6	99,6	99,2
CO ₂ -aftryk (scope 1 og 2)	Ton/mio. kr.	122.355	289.254	338.476
Samlet udledning (scope 1, 2 og 3)	Ton	2,6	6,6	9,0
CO ₂ -aftryk (scope 1, 2 og 3)	Ton/mio. kr.	2.004.360	3.502.649	2.912.240
		43,2	79,7	77,4
Børsnoterede obligationer				
Markedsværdi af dækket aktivklasse	Mio. kr.	11.089	10.199	11.381
Dækket del af aktivklassen	%			
Samlet udledning (scope 1 og 2)	Ton	96,9	86,6	87,5
CO ₂ -aftryk (scope 1 og 2)	Ton/mio. kr.	130.570	145.040	207.991
Samlet udledning (scope 1, 2 og 3)	Ton	11,8	14,2	18,3
CO ₂ -aftryk (scope 1, 2 og 3)	Ton/mio. kr.	1.519.024	1.423.800	1.443.714
		137,0	139,6	126,9

⁸ Selskabet korrigerede i 2023 data for 2022. I tabellerne fremgår de korrigerede tal.

⁹ Metode beskrevet nedenfor i afsnittet om ESG-hoved- og nøgletal for egne forhold.

Aktivklasse	Enhed	2024	2023	2022
Derivater				
Markedsværdi af dækket aktivklasse	Mio. kr. %	77.621	57.656	51.000
Dækket del af aktivklassen	Ton	99,2	99,6	99,2
Samlet udledning (scope 1 og 2)	Ton/mio. kr.	449.645	474.937	491.560
CO ₂ -aftryk (scope 1 og 2)	Ton	5,8	8,2	9,6
Samlet udledning (scope 1, 2 og 3)	Ton/mio. kr.	5.170.627	4.365.844	3.891.149
CO ₂ -aftryk (scope 1, 2 og 3)		66,6	75,7	76,3

Direkte ejede ejendomme				
Markedsværdi af dækket aktivklasse	Mio. kr. %	26.033	29.768	24.949
Dækket del af aktivklassen	Ton	84,5	90,8	75,5
Samlet udledning (scope 1 og 2)	Ton/mio. kr.	3.551	4.521	3.926
CO ₂ -aftryk (scope 1 og 2)	Ton	0,1	0,2	0,2
Samlet udledning (scope 1, 2 og 3)	Ton/mio. kr.	3.551	4.521	3.926
CO ₂ -aftryk (scope 1, 2 og 3)		0,1	0,2	0,2

Infrastruktur og andre unoterede investeringer				
Markedsværdi af dækket aktivklasse	Mio. kr. %	12.349	9.137	-
Dækket del af aktivklassen	Ton	41,3	34,8	-
Samlet udledning (scope 1 og 2)	Ton/mio. kr.	51.043	128.978	-
CO ₂ -aftryk (scope 1 og 2)	Ton	3,1	14,1	-
Samlet udledning (scope 1, 2 og 3)	Ton/mio. kr.	111.167	199.946	-
CO ₂ -aftryk (scope 1, 2 og 3)		9,0	21,9	-

Kommentarer til investeringsaktivernes CO₂-aftryk

Samlet set er 49 % af investeringsaktiverne omfattet af opgørelsen. Datadækningen for aktivklasserne fremgår af tabellen ovenfor.

PKA-fællesskabets 2025-delmål for CO₂-aftryksreduktion for scope 1 og 2 er 29 % samlet for børsnoterede aktier og obligationer, derivater og ejendomme. CO₂-aftrykket af investeringsaktiverne er 63 % lavere i 2024 i forhold til basisåret 2019, når der tages højde for scope 1 og 2 i de aktivklasser, som indgår i basisåret.

PKA-fællesskabets rapportering omfatter siden 2023 også scope 3, som tegner sig for den klart største del af CO₂-udslippet fra investeringerne. Det er ikke overraskende, idet scope 3 omfatter udledninger i hele værdikæden. Den ene virksomheds scope 3-udledning kan samtidig være en anden virksomheds scope 1, 2 eller 3, så en given udledning tæller sandsynligvis med i flere CO₂-regnskaber.

Når CO₂-udledningerne for scope 3 medtages, er CO₂-udledningerne faldet med 6 % og CO₂-aftrykket faldet med 18 % siden 2023. I forhold til basisåret 2019 er CO₂-aftrykket 2 % lavere. Data for scope 3-udledninger er imidlertid fortsat begrænsede og behæftet med stor usikkerhed.

Faldet i CO₂-aftrykket kan i al væsentlighed henføres til børsnoterede aktier og derivater. Det skyldes primært en reallokering til aktieinvesteringer, der har et CO₂-tilt, som reducerer aftrykket med 30 % i forhold til det brede aktieindeks. Faldet i CO₂-udledningerne for børsnoterede aktier modsvares delvist i en stigning for derivater, hvilket primært skyldes omlægning af et aktiemandat til et aktiederivat.

1. Investeringernes CO₂-aftryk

PKA-fællesskabet forpligtede sig i investeringsstrategien for 2019 til Parisaftalen og derved at arbejde for at blive CO₂-neutral inden 2050. Den 1. marts 2021 konkretiserede PKA-fællesskabet denne forpligtelse ved at tilslutte sig to globale initiativer, henholdsvis IIGCC' Paris Aligned Investment Initiative¹⁰ og Net Zero Asset Owner Alliance (NZAOA). PKA-fællesskabet har desuden forpligtet sig til at benytte F&P's klimarapportering. I 2024 trådte PKA som helhed ud af NZAOA for at fokusere indsatsen på arbejdet i regi af IIGCC.

PKA-fællesskabet har i den forbindelse forpligtet sig til at indfri en række ambitioner, herunder at sætte et delmål for CO₂-reduktion for 2025 og 2030 med 2019 som baseline-år samt årligt at rapportere på porteføljens CO₂-aftryk og CO₂-udledning.

PKA-fællesskabets måling af porteføljens CO₂-udledning og CO₂-aftryk for hhv. scope 1 og 2 samt scope 1, 2 og 3, som fremgår af tabellen under '1.1 Scope 1 og 2' og '1.2 Scope 1, 2 og 3', indeholder PKA-fællesskabets beholdning for de følgende aktivklasser:

1. Børsnoterede aktier
2. Børsnoterede obligationer
3. Derivater
4. Direkte ejendomsinvesteringer
5. Infrastrukturinvesteringer og enkelte øvrige unoterede investeringer

PKA-fællesskabet arbejder på at skaffe CO₂-data for et stigende antal unoterede investeringer såsom unoterede aktier og kreditinvesteringer. Det er en løbende proces, der forventes at have en længere tidshorizont.

De seneste udmeldinger fra USA om at nedtone investeringer i den grønne omstilling må generelt forventes at have en negativ påvirkning på adgangen til CO₂-data, både for noterede og unoterede investeringer. PKA-fællesskabet har omfattende investeringer i USA, og sammen med fund managers vil udviklingen blive fulgt tæt.

PKA-fællesskabet har valgt også at opgøre porteføljen af derivaters CO₂-udledning og -aftryk, selvom det ikke er standardpraksis. Det skyldes, at PKA-fællesskabet også benytter derivater som aktiv investering og ikke kun som afdækningsinstrumenter. I opgørelsen er medtaget den del af derivaterne, der relaterer sig til aktive investeringer.

Porteføljens CO₂-udledning og -aftryk er opgjort i overensstemmelse med 'CO₂-model for den finansielle sektor' udarbejdet af Finans Danmark og F&P.

1.1 Børsnoterede aktier og børsnoterede obligationer

Ved estimering af CO₂-udledning for børsnoterede aktier og børsnoterede obligationer anvendes følgende formel:

$$\text{Totale CO}_2\text{-udledninger: } \sum_i^n \left(\frac{\text{investeringstværdi}_i}{\text{selskabstværdi}(EVIC)_i} * \text{selskabets CO}_2\text{udledning}_i \right)$$

Ved estimering af CO₂-aftryk for børsnoterede aktier anvendes følgende formel:

$$\text{CO}_2\text{-aftryk: } \sum_i^n \frac{\left(\frac{\text{investeringstværdi}_i}{\text{selskabstværdi}(EVIC)_i} * \text{selskabets CO}_2\text{udledning}_i \right)}{\text{Værdi af samlede investeringer i børsnoterede aktier}}$$

Ved estimering af CO₂-aftryk for børsnoterede obligationer anvendes følgende formel:

$$\text{CO}_2\text{-aftryk: } \sum_i^n \frac{\left(\frac{\text{investeringstværdi}_i}{\text{selskabstværdi}(EVIC)_i} * \text{selskabets CO}_2\text{udledning}_i \right)}{\text{Værdi af samlede investeringer i børsnoterede obligationer}}$$

¹⁰ PKA-fællesskabet har forpligtet sig til Net Zero Asset Owner Commitment, der er en del af Paris Aligned Investment Initiative.

Til at måle CO₂-udledning og CO₂-aftryk af porteføljen er anvendt de mest opdaterede data fra dataleverandøren ISS. Data fra ISS blev også anvendt i 2023 og 2022, hvorimod der i tidligere år er anvendt dataleverandøren MSCI.

1.2 Direkte ejendomsinvesteringer

CO₂-udledningen for ejendomme er beregnet på baggrund af energimærker. Med udgangspunkt i energimærket for de enkelte ejendomme beregnes energiforbruget for porteføljen ud fra emissionsfaktorer offentliggjort af Energistyrelsen. Boligejendomme og erhverv beregnes særskilt.

Ved estimering af CO₂-udledning for direkte ejendomsinvesteringer anvendes følgende formel:

$$\text{Totale CO}_2\text{-udledninger}^{11}: \sum_b \left(\frac{\text{investeringsværdi i bygningen}_b}{\text{ejendomsværdi}_b} * \text{bygningens CO}_2\text{udledning}_b \right)$$

Ved estimering af CO₂-aftryk for direkte ejendomsinvesteringer anvendes følgende formel:

$$\text{CO}_2\text{-aftryk}: \sum_b \frac{\left(\frac{\text{investeringsværdi i bygningen}_b}{\text{ejendomsværdi}_b} * \text{bygningens CO}_2\text{udledning}_b \right)}{\text{værdi af samlet portefølje af direkte ejendomsinvesteringer}}$$

Beregningerne er foretaget for PKA-fællesskabets direkte ejendomsinvesteringer for ejendomme i drift. Udenlandske ejendomsfonde og ejendoms lån er ikke medtaget.

1.3 CO₂-besparelser ved ejerskab af infrastruktur

Siden 2010 har PKA-fællesskabet investeret aktivt i infrastruktur inden for vedvarende energi.

For en del af beholdningen af infrastrukturinvesteringer kan CO₂-besparelserne estimeres.

Ved estimering af CO₂-besparelser tages udgangspunkt i investeringernes aktuelle årlige energiproduktion og PKA-fællesskabets ejerandel og lån. CO₂-besparelserne udregnes med hjælp af det internationale energiagenturs (International Energy Agency/IEA) anerkendte metode ved at benytte gennemsnitsudledninger fra ikke-vedvarende energiproduktion i landene, hvor PKA-fællesskabets aktiver er placeret. Den aktuelle konvertering (CO₂ pr. kWh) afhænger af energimixet i markedet, hvor den vedvarende energi bliver solgt. Konverteringsfaktoren hentes fra IEA.

Fra og med 2023 indgår både aktie- og lånefinansierede infrastrukturinvesteringer i opgørelsen af CO₂-besparelser. I tidligere år indgik kun aktiefinansierede infrastrukturinvesteringer.

I tidligere år blev data baseret på aktuel energiproduktion for hele kalenderåret. Data for 2024 er baseret på aktuel energiproduktion for januar-november 2024, tillagt et estimat for energiproduktionen for december måned.

Det videre arbejde med PKA-fællesskabets net zero-strategi

For fremover at kunne levere på CO₂-reduktionsmål er PKA-fællesskabet afhængig af, at aktivklasserne som helhed bidrager ved at reducere deres CO₂-udledning og CO₂-aftryk. Det vil ske når selskaberne, som PKA-fællesskabet investerer i, for alvor begynder at reducere deres CO₂-udledning og CO₂-aftryk. Dette forventes at ske på sigt, i takt med at selskaberne selv forpligter sig til at blive CO₂-neutrale inden 2050. For direkte investeringer, som fx PKA-fællesskabets ejendomsinvesteringer, har PKA-fællesskabet udarbejdet egen strategi med CO₂-reducerende tiltag (se 'Ejendomsinvesteringers bæredygtighed' nedenfor).

Med det nuværende set-up til mere systematisk indhentelse af data forventes det, at der i kommende rapporteringer i højere grad vil kunne vises en udvikling over tid. Dog vil data fortsat være præget af tilføjelsen af flere aktivklasser (private equity og andet noteret), bedre og mere data for scope 3 og højere kvalitet af data for de børsnoterede investeringer, i takt med at ESG-rapportering implementeres og modnes i virksomheder, særligt inden for EU.

¹¹ [b = bygning]

2. Aktivt engagement i klimaforbedringer

2.1 Aktivt ejerskab

PKA-fællesskabets politik for aktivt ejerskab beskriver, hvordan der skal overvåges, føres dialog, udøves stemmerettigheder, samarbejdes med andre aktionærer, kommunikeres med relevante interessenter, og hvordan faktiske og potentielle konflikter i forbindelse med det aktive ejerskab skal håndteres. Politikken gælder for PKA-fællesskabets investeringer i børsnoterede selskaber. Via aktivt ejerskab opfordrer PKA-fællesskabet andre selskaber til at tilslutte sig til Parisaftalens målsætninger og derved forpligte sig til at blive CO₂-neutral inden 2050 – dels gennem afstemning på selskabers generalforsamlinger, dels i dialog med selskaber.

Ved udmøntning af politikken samarbejder PKA-fællesskabet med EOS Hermes. EOS Hermes udøver aktivt ejerskab, stemmer på generalforsamlinger og går i dialog med selskaber på PKA-fællesskabets vegne. Gennem EOS Hermes er der mulighed for at gå i dialog med et større antal selskaber og maksimere indflydelsen sammen med andre investorer. Dialogerne gennem EOS Hermes rapporteres i tabellen under '2.1 dialoger i forbindelse med aktivt ejerskab' via 'ESG-ratingbureau', hvor det fremgår, at der i 2024 var 1.143 klimarelaterede dialoger på PKA-fællesskabets vegne (2023: 993 klimadialoger).

PKA-fællesskabet deltager aktivt i investorkoalitioner blandt andet i initiativet Climate Action 100+, som taler på vegne af mere end +600 investorer under forvaltning. Herigennem overvåges og føres dialog med 168 af verdens største og mest klimabelastende selskaber. Fase 1 af initiativet blev afsluttet i efteråret 2023. Climate Action 100+ fase 2 er startet med det formål, at selskaberne skal holdes op på den centrale målsætning om at halvere de globale CO₂-udledninger i 2030. De første resultater af arbejdet i fase 2 blev offentliggjort i oktober 2024, og resultaterne følges op af interne analyser.

2.2 Ejendomsinvesteringernes bæredygtighed¹²

For at imødegå klimaforandringer har PKA-fællesskabets bestyrelse vedtaget, at for nye investeringer i ejendomme og den eksisterende boligmasse skal forhold ud over de lovgivningsmæssige krav tænkes ind i projekterne, hvilket også fremgår af PKA-fællesskabets retningslinjer for ansvarlige investeringer. Derfor har PKA-fællesskabet haft en målsætning om, at den gennemsnitlige energimærkning blev opgraderet fra klasse D i 2008 til B i 2020 på hele porteføljen på ca. 1 mio. m². Dette mål er nu realiseret, og målet inden udgangen af 2025 er, at PKA-fællesskabets ejendomme skal have et gennemsnit af energimærker mellem klasse A og B, hvilket svarer til en yderligere reduktion af ejendomsporteføljens CO₂-udledning på 50 %.

2025-målet skal blandt andet opnås ved energireovering af eksisterende ejendomme, produktion af vedvarende energi via solceller og vindturbiner, affaldshåndtering, udnyttelse af udearealerne for fremme af fællesskab og biodiversitet samt etablering af ladestandere til elbiler på op mod 10 % af ejendommenes parkeringspladser.

2.3 Bæredygtighedscertificerede ejendomme¹³

Måling af bæredygtighedscertificerede ejendomsinvesteringer er opdelt i henholdsvis 'eksisterende byggeri' og 'nybyggeri' – begge kategorier for danske ejendomme. Målepunktet opgøres som antal m², der er certificeret i henhold til en anerkendt certificeringsstandard (DGNB, BREUM, LEED, Svanemærket) i procent af antal m² i alt for hver af de to bygningskategorier. PKA-fællesskabet har ved udgangen af 2024 certificerede ejendomme til en samlet værdi af 6,9 mia. kr. Én ejendom afventer administrativ udstedelse af certifikater. Ved udstedelsen øges den samlede værdi til 9,8 mia. kr. Målet er, at samlet værdi inden udgangen af 2025 udgør mindst 11 mia. kr.

¹² Ejendommene opfylder ikke EU's taksonomiforordning for at være bæredygtige.

¹³ Ejendommene opfylder ikke EU's taksonomiforordning for at være bæredygtige.

3. Bæredygtighed i forretningsmodeller

Det fremgår af PKA-fællesskabets retningslinjer for ansvarlige investeringer, at PKA-fællesskabet som en del af PKA-samarbejdet bakker op om Parisaftalen og har forpligtet sig til at være CO₂-neutral inden 2050 på linje med Parisaftalens målsætninger (temperaturstigning må ikke overstige 1,5 grader) ved brug af bedste tilgængelige videnskabelige viden, inkl. viden fra FN's klimapanel IPCC. Retningslinjerne for ansvarlige investeringer er en integreret del af PKA-fællesskabets retningslinjer for investeringsområdet og er vedtaget af PKA-fællesskabets bestyrelse. PKA-fællesskabets investeringsproces inkluderer fire ESG-trin:

- ESG-due diligence
- ESG-overvågning
- ESG-rapportering
- ESG-forvaltning

De fire trin har til formål at sikre implementering og overholdelse af PKA-fællesskabets retningslinjer for ansvarlige investeringer i videst muligt omfang ved indgåelse af nye investeringer.

Det fremgår af PKA-fællesskabets retningslinjer for ansvarlige investeringer, at PKA-fællesskabets eksterne samarbejdspartnere, som fx kapitalforvaltere, kreditvurderingsbureauer, revisorer, børser, proxy rådgivere og investeringskonsulenter m.v., opfordres til at sikre, at produkter og tjenester, der er tilgængelige for investorer, er i overensstemmelse med opnåelsen af global CO₂-neutralitet inden 2050.

4. Virksomhedens egne udledninger

Alle pensionskasserne i PKA-samarbejdet har outsourcet administrationen til Pensionskassernes Administration A/S, i det følgende benævnt PKA A/S. Klimarapporteringen om egne udledninger på de følgende sider omfatter data for PKA A/S som helhed.

PKA-fællesskabet baserer sin opgørelse og rapportering om klimapåvirkning på principperne fra 'Green House Gas'-protokollen (GHG), herunder relevans, fuldstændighed, konsistens, transparens, nøjagtighed og konservatisme.

PKA-samarbejdet flytter i 2. kvartal 2025 til nyt kontor, hvor PKA-samarbejdet samtidig går fra at leje til at eje kontoret. I den forbindelse vil CO₂-udledninger herfra skulle indregnes som kategori 2 - kapitalgode, og metodebeskrivelsen vil i den forbindelse blive opdateret. CO₂-scope 1 omfatter direkte udledninger, der stammer fra PKA-fællesskabets egen forbrænding af brændsler og materialer. I tallet indgår direkte udledninger fra firmabiler stillet til rådighed af PKA-fællesskabet.

CO₂-scope 2 omfatter de indirekte udledninger, der stammer fra den energi, der blev brugt til at producere elektricitet, fjernvarme og evt. fjernkøling, som PKA-fællesskabet har købt af tredjepart til eget brug. CO₂-scope 2 er vist både efter den markedsbaserede og den lokationsbaserede opgørelsesmetode.

CO₂-scope 3 er indirekte udledninger forbundet med den værdikæde, som PKA-fællesskabet indgår i (fx i kraft af virksomhedens indkøb).

Miljødata – CO₂e, scope 1 og 2

PKA-fællesskabets direkte el-forbrug er opgjort efter faktisk forbrug. Andel af fællesudgifter til el- og vandforbrug følger af den seneste årsopgørelse, der tidsmæssigt kan afvige fra regnskabsåret, men giver et validt grundlag.

Energiforbrug opgøres på baggrund af data fra CO₂-scope 1 og 2 samt indkøbt strøm fra vedvarende energikilder. Der er p.t. ingen egenproduceret strøm.

Miljødata – CO₂e, scope 3

CO₂-scope 3 indeholder aktuelt udledninger fra indkøbte varer og tjenesteydelser (kategori 1), forretningsrejser (kategori 6), medarbejderpendling og hjemmearbejde (kategori 7) samt PKA A/S' andel af Forcas udledninger (kategori 15). De er udvalgt baseret på en væsentlighedsanalyse.

Kriterierne for væsentlighed inkluderer mængden af udledninger, muligheder for reduktioner, omdømmerisiko og datatilgængelighed.

PKA-fællesskabet arbejder ud fra en tilgang, hvor rapportering på CO₂-scope 3 sker på tidligst muligt tidspunkt. Selvfølgelig under forudsætning af valide data i rimelig grad samt behørig dokumentation. Det betyder, at der er valgt en konservativ tilgang med beløbsmæssigt udgangspunkt for opgørelsen af CO₂-scope 3-udledninger sammenholdt med relevante emissionsfaktorer fra fx 'Klimakompasset'.

Fra 2024 er PKA-fællesskabet begyndt at rapportere på medarbejderpendling og hjemmearbejde under scope 3.

Det er valgt at indregne udledningerne fra Forca efter metoden om operationel kontrol, dvs. med PKA-samarbejdets ejerandel på 33,33 %. Baggrunden herfor er, dels at det følger anbefalingerne fra GHG-protokollen, dels at PKA-samarbejdet gennem afhængigheden til Forcas reduktioner også bliver motiveret til at yde indflydelse på disse. Forca opgør alene tal på CO₂-scope 1 og 2.

	Enhed	Mål	2024	2023	2022
Miljødata - CO₂e, scope 3					
Kategori 1 – indkøb	Ton	100 %	3.648	3.593	2.862
Kategori 6 – forretningsrejser	Ton	100 %	298	314	170
Kategori 7 – medarbejderpendling og hjemmearbejde	Ton	100 %	1	-	-
Kategori 15 – investeringer (Forca)	Ton	100 %	31	44	26
I alt	Ton	100 %	3.977	3.952	3.058

Produktoplysninger i henhold til disclosureforordningen (SFDR)

Ifølge disclosureforordningens delegerede retsakt skal selskabet for hvert produkt gøre status over, hvordan de miljømæssige og/eller sociale karakteristika er blevet fremmet.

Selskabet har som i tidligere år valgt at opfylde kravet til periodisk offentliggørelse af oplysninger om finansielle produkter, jf. artikel 8, stk. 1, 2 og 2a, i forordning (EU) 2019/2088 og artikel 6, stk. 1, i forordning (EU) 2020/852 ved at udarbejde en supplerende beretning i tilknytning til denne årsrapport.

Det skal bemærkes, at datakvaliteten på området stadig er under udvikling, og der arbejdes på at øge denne. Derfor er de data, der offentliggøres behæftet med usikkerhed og offentliggøres efter bedste evne. Opgørelsesmetoderne udvikles løbende for at få et så retvisende billede som muligt. Det vil indebære, at tallene i den supplerende beretning kan ændres de kommende år, i takt med at datakvaliteten og opgørelsesmetoderne forbedres.

ESG-hoved- og -nøgletaloversigt

ESG-hoved- og nøgletal er udarbejdet efter den vejledning, som FSR, Nasdaq og Finansforeningen har udarbejdet. Vejledningen og beskrivelse af opgørelsesmetoderne kan findes på FSR's hjemmeside.

CO₂-scope 1 omfatter direkte udledninger, der stammer fra selskabets egen forbrænding af brændsler og materialer. I tallet indgår direkte udledninger fra firmabiler stillet til rådighed af selskabet.

CO₂-scope 2 omfatter de indirekte udledninger, der stammer fra den energi, der blev brugt til at producere elektricitet, fjernvarme og evt. fjernkøling, som selskabet har købt af tredjepart til eget brug. CO₂-scope 2 er vist både efter den markedsbaserede og den lokationsbaserede opgørelsesmetode.

CO₂-scope 3 er indirekte udledninger forbundet med den værdikæde, som selskabet indgår i (fx i kraft af virksomhedens indkøb). Selskabet baserer sin opgørelse og rapportering om klimapåvirkning på principperne fra 'Green House Gas'-protokollen (GHG).

	Enhed	Mål	2024	2023	2022	2021	2020
Miljødata¹⁴							
CO ₂ e, scope 1	Ton	100 %	11,2	12,8	17,1	14,5	19,3
CO ₂ e, scope 2 – markedsbaseret	Ton	100 %	4,6	5,5	4,8	6,2	8,0
CO ₂ e, scope 2 – lokationsbaseret	Ton	-	25,6	28,8	27,2	24,1	30,4
CO ₂ e, scope 3	Ton	100 %	2.415	3.171	2.312	-	-
Energiforbrug	GJ		1.164,1	1.226	1.262	1.106	1.197
Vedvarende energiandel	%		43,6	46,0	41,2	40,7	38,5
Vandforbrug	M3		636,6	613,0	586,4	344,2	644,0
Sociale data							
Fuldtidsarbejdsstyrke	FTE		94,6	93,9	89,2	83,5	71,8
Kønsdiversitet	%		48,9	49,0	50,7	50,8	44,4
Kønsdiversitet for øvrige ledelseslag	%		33,3	44,4	47,4	41,2	43,8
Lønforstel mellem køn	Gange		1,1	1,2	1,2	1,4	1,4
Medarbejderomsætningshastighed	%		14,1	8,9	7,7	10,8	10,2
Sygefravær	Dage/FT E		2,7	4,0	7,4	3,4	3,6
Fastholdelse af medlemmer	%		n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Ledelsesdata							
Bestyrelsens kønsdiversitet	%		50,0	75,0	80,0	60,0	60,0
Tilstedeværelse på bestyrelsesmøder	%		94,7	75,0	87,5	95,0	95,0
Lønforstel mellem CEO og medarbejdere	Gange		5,4	5,0	4,9	5,1	5,0

Bemærk: FTE udtrykker antal fuldtidsansatte

Tabellen tager udgangspunkt i administrationsselskabet PKA A/S med undtagelse af ledelsesdata for bestyrelsen, som er specifikke for selskabet. Fuldtidsarbejdsstyrken i tabellen afviger af samme årsag til note 6 'Pensionsmæssige omkostninger'. Endelig vil der for CO₂-scope 3 også indgå pensionskassespecifikke indkøb udover PKA A/S' indkøb.

Nøgletallet for fastholdelse af medlemmer (kunder) er udeladt, da det ikke er relevant i en arbejdsmarkedspensionskasse.

¹⁴ Metode er beskrevet i afsnittet Klimarapportering.

Forventninger til fremtiden

PKA+ afventer efterspørgslen på den nyudviklede opsparingsordning i 2025. Et godt og solidt tilbud til medlemmer, der ønsker råderet over den del af deres pensionsindbetaling, der overstiger 15 %, men stadig ønsker pengene investeret.

I 2025 ser vi ind i verden, der er udfordret. Danmark og Europa skal forholde sig til potentiel told på eksporten til USA samtidig med at flere lande er økonomisk og politisk udfordret i en tid, hvor der skal findes flere midler til forsvaret.

I USA er inflationen fortsat højere end centralbanken finder passende, den nye regerings nuværende tiltag ser ikke ud til at lægge en dæmper på situationen, og det kan give høje renter i en længere periode. Samtidig er den amerikanske teknologisektor presset af Kinas udvikling af AI-teknologi.

Fortsat faldende inflation og svag vækst i Europa forventes at give anledning til yderligere europæiske rentenedsættelser i 2025.

Uanset de økonomiske udsigter har selskabet en robust portefølje, som er spredt på flere forskellige aktiver.

Der er i 2024 truffet beslutning om, at en række it-drifts- og udviklingsopgaver i løbet af de næste år videregives fra Forca til Netcompany, der er en af Danmarks største it-virksomheder.

Begivenheder efter balancedagen

Der har ikke været begivenheder efter statusdagen, der har væsentlig indflydelse på årsrapporten.

Ledelseshverv

Direktion

Medlem	Andre ledelseshverv
Jon Steingrim Johnsen Administrerende direktør	Adm. direktør i Pensionskassernes Administration A/S Adm. direktør i Pensionskassen for Sygeplejersker og Lægesekretærer Adm. direktør i Pensionskassen for Sundhedsfaglige Adm. direktør i Pensionskassen for Socialrådgivere, Socialpædagoger og Kontorpersonale Adm. direktør i Pensionskassen for Farmakonomer Bestyrelsesformand i IIP Denmark GP ApS Bestyrelsesformand i Institutional Holding P/S Bestyrelsesformand i IIP Denmark P/S Bestyrelsesmedlem i AIP Management P/S Bestyrelsesmedlem i Ringkjøbing Landbobank Aktieselskab Næstformand i Forca A/S Bestyrelsesformand i Komplementarselskabet PKA Ejendomme ApS Bestyrelsesformand i PKA Ejendomme P/S

Bestyrelse

Medlem	Andre ledelseshverv
Henrik Klitmøller Bestyrelsesformand Medlem af revisionsudvalget	Bestyrelsesmedlem i AkademikerPension – Akademikernes Pensionskasse Bestyrelsesmedlem i MP Investment Management A/S Bestyrelsesmedlem i Kjeld Mortensens fond Bestyrelsesformand i Pensionskassen for Farmakonomer
Susanne Kure Bestyrelsesmedlem Formand for revisionsudvalget	Bestyrelsesmedlem og revisionsudvalgsformand i Pensionskassen for Farmakonomer Bestyrelsesmedlem og medlem af revisionsudvalget i Pensionskassen for Socialrådgivere, Socialpædagoger og Kontorpersonale Bestyrelsesmedlem i Genan Holding A/S Bestyrelsesmedlem i PreSeed Ventures A/S Bestyrelsesmedlem i PSV Hafnium Management ApS Bestyrelsesmedlem UCPH Ventures A/S Bestyrelsesmedlem i Kommunekredit
Øvrige medlemmer af bestyrelsen har ingen yderligere ledelseshverv.	

Ledespåtegning

Vi har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar-31. december 2024 for PKA+Pension Forsikringselskab A/S.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med lov om forsikringsvirksomhed og anden relevant lovgivning.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver og passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2024 og resultatet af selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar-31. december 2024.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse et retvisende billede for udviklingen i selskabets aktiviteter og økonomiske forhold, årets resultater og selskabets finansielle stilling samt en beskrivelse af væsentlige risici og usikkerhedsfaktorer, som selskabet står over for.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Hellerup, d. 18. marts 2025

Direktionen:

Jon Steingrim Johnsen
Administrerende direktør

Hellerup, d. 18. marts 2025

Bestyrelsen:

Henrik Klitmøller Rasmussen
Formand

Kasper Ejlertsen

Susanne Kure

Mia Linda Møller

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til aktionærerne i PKA+ Pension Forsikringsselskab A/S

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2024 samt af resultatet af selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar-31. december 2024 i overensstemmelse med lov om forsikringsvirksomhed.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til revisionsudvalget og bestyrelsen.

Hvad har vi revideret

Årsregnskabet for PKA+ Pension Forsikringsselskab A/S for regnskabsåret 1. januar-31. december 2024 omfatter resultat- og totalindkomstopgørelse, balance, egenkapital- og kapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis ('regnskabet').

Grundlag for konklusion

Vi udførte vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision (ISA) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit 'Revisors ansvar for revisionen af regnskabet'.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af selskabet i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisorerets etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i overensstemmelse med disse krav og IESBA Code.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) nr. 537/2014.

Valg

Vi blev første gang valgt som revisor for PKA+ Pension Forsikringsselskab A/S den 26. april 2017 for regnskabsåret 2017. Vi er genvalgt årligt ved generalforsamlingsbeslutning i en samlet sammenhængende opgaveperiode på otte år frem til og med regnskabsåret 2024.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af regnskabet for 2024. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af regnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Centralt forhold ved revisionen	Hvordan vi har behandlet det centrale forhold ved revisionen
<p>Måling af hensættelser til forsikringsaftaler og investeringskontrakter</p> <p>Selskabet har hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter for i alt 1.058 mio. kr. svarende til 52 % af den samlede balance.</p> <p>Hensættelserne består primært af livsforsikringshensættelser til garanterede ydelser, individuelt bonuspotentiale, kollektivt bonuspotentiale og risikomargen.</p> <p>Hensættelserne er baseret på aktuarmæssige principper og involverer væsentlige regnskabsmæssige skøn, som er knyttet til de aktuarmæssige forudsætninger om den tidsmæssige placering og omfang af fremtidige betalinger til forsikringstagerne.</p> <p>Betydelige aktuarmæssige forudsætninger omfatter rentekurve til tilbagediskontering, levetider, dødelighed, invaliditet, tilbagekøbs- og fripolicesandsynlighed og omkostninger.</p> <p>Vi fokuserede på måling af hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter, fordi det regnskabsmæssige skøn i sin natur er komplekst og påvirket af subjektivitet og dermed forbundet med høj grad af skønsmæssig usikkerhed.</p> <p>Der henvises til årsregnskabets omtale af 'Regnskabsmæssige skøn' i note 1, 'Livsforsikringshensættelser, gennemsnitsrenteprodukter' note 19 samt til 'Livsforsikringshensættelser, markedsrenteprodukter' i note 20.</p>	<p>Vi udførte risikovurderingshandlinger med henblik på at opnå en forståelse af it-systemer, forretningsgange og relevante kontroller, vedrørende opgørelse af hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter. For kontrollerne vurderede vi, om de var designet og implementeret til effektivt at adressere risikoen for væsentlig fejlinformation. For udvalgte kontroller, som vi planlagde at basere os på, testede vi, om de var udført på konsistent basis.</p> <p>Vi vurderede de anvendte metoder og modeller til beregning af hensættelserne til forsikrings- og investeringskontrakter, herunder ansvarsfordeling mellem Selskabet og servicevirksomheden Forca. Forcas uafhængige revisor har afgivet en erklæring med høj grad af sikkerhed om, at hensættelserne er beregnet på den korrekte bestand, de anmeldte parametre samt aktuarmæssige forudsætninger.</p> <p>Vi anvendte vores egne aktuarer til at vurdere de af selskabet anvendte aktuarmæssige metoder og modeller samt anvendte forudsætninger og foretagne beregninger.</p> <p>Vi vurderede og udfordrede de anvendte metoder og modeller og betydelige forudsætninger i form af rentekurve til tilbagediskontering, levetider, dødelighed, invaliditet, tilbagekøbs- og fripolicesandsynlighed og omkostninger ud fra vores branchekendskab med henblik på at vurdere, om disse er i overensstemmelse med regulatoriske og regnskabsmæssige krav. Dette omfattede en vurdering af kontinuiteten i grundlaget for opgørelsen af hensættelser.</p> <p>Vi vurderede om oplysningerne om hensættelserne var passende.</p>

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i

henhold til lov om forsikringsvirksomhed og anden relevant lovgivning.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om forsikringsvirksomhed og oplysningskravene i anden relevant lovgivning. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om forsikringsvirksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at selskabet ikke længere kan fortsætte driften.

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, anvendte sikkerhedsforanstaltninger eller handlinger foretaget for at eliminere trusler.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af regnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres.

Hellerup, den 18. marts 2025

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Cvr-nr. 33 77 12 31

Stefan Vastrup
statsautoriseret revisor
mne32126

Casper Larsen
statsautoriseret revisor
mne45855

Resultat- og totalindkomstopgørelse

Alle beløb i tusind kr.

	Note	2024	2023
Bruttopræmier	3	31.383	49.196
Præmier f.e.r., i alt		31.383	49.196
Indtægter fra associerede virksomheder		31.327	0
Renteindtægter og udbytter m.v.		2.308	11.226
Kursreguleringer	4	117.951	147.883
Renteudgifter		-24	-1.405
Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed		-3.173	-3.084
Investeringsafkast, i alt		148.389	154.619
Pensionsafkastskat		-16.395	-4.887
Udbetalte ydelser		-130.520	-136.016
Modtagen genforsikringsdækning		0	-1
Forsikringsydelser f.e.r., i alt		-130.520	-136.016
Ændring i livsforsikringshensættelser, gennemsnitsrenteprodukter	5	36.156	-2.304
Ændring i livsforsikringshensættelser, markedsrenteprodukter	6	-5.217	12.885
Ændring i livsforsikringshensættelser f.e.r., i alt		30.939	10.581
Ændring i fortjenstmargen		-147	287
Ændring i overskudskapital		171	914
Administrationsomkostninger		-3.029	-10.404
Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r., i alt	7	-3.029	-10.404
Overført investeringsafkast		-59.125	-66.633
FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT		1.666	-2.342
FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT AF SYGE- OG ULYKKESFORSIKRING	8	-1.813	-3.214
Egenkapitalens investeringsafkast		58.960	66.977
RESULTAT FØR SKAT		58.813	61.421
Skat	9	-16.132	-14.942
ÅRETS RESULTAT		42.681	46.479
Anden totalindkomst		0	0
ÅRETS TOTALINDKOMST		42.681	46.479
Realiseret resultat	10		
Årets resultat overføres til egenkapitalen.			

Balance

AKTIVER

Alle beløb i tusind kr.

	Note	2024	2023
Kapitalandele i associerede virksomheder	22	613.659	0
Investeringer i associerede virksomheder, i alt		613.659	0
Investeringsforeningsandele		873.329	1
Obligationer		333.792	1.716.365
Indlån i kreditinstitutter		7.559	15.197
Afledte finansielle instrumenter	11	343	230
Andre finansielle investeringsaktiver, i alt		1.215.024	1.731.794
INVESTERINGSAKTIVER, I ALT	12	1.828.683	1.731.794
INVESTERINGSAKTIVER TILKNYTTET MARKEDSRENTEPRODUKTER	13	192.583	185.805
Genforsikringsandele af hensættelser til forsikringskontrakter		111	111
Tilgodehavender i forbindelse med direkte forsikringskontrakter		111	580
Andre tilgodehavender		186	47.320
TILGODEHAVENDER, I ALT		409	48.011
Aktuelle skatteaktiver		247	1.594
Udskudte skatteaktiver	14	0	3.887
Likvide beholdninger		1.798	5.776
ANDRE AKTIVER, I ALT		2.046	11.257
Tilgodehavende renter		3.081	473
Andre periodeafgrænsningsposter		7.890	8.798
PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER, I ALT		10.971	9.271
AKTIVER, I ALT		2.034.692	1.986.138
Opdeling efter værdiansættelse af investeringsaktiver og finansielle forpligtelser	12		
Sikkerhedsstillelse	15		

Balance

PASSIVER

Alle beløb i tusind kr.

	Note	2024	2023
Aktiekapital	16	63.000	63.000
Overkurs ved emission	17	225.000	225.000
Overført overskud eller underskud	18	614.304	571.623
EGENKAPITAL, I ALT		902.304	859.623
Overskudskapital		9.219	9.390
ANSVARLIG LÅNEKAPITAL I ALT		9.219	9.390
Præmiehensættelser		7	19
Livsforsikringshensættelser, gennemsnitsrenteprodukter	19	852.428	888.584
Livsforsikringshensættelser, markedsrenteprodukter	20	189.374	184.158
Livsforsikringshensættelser, i alt		1.041.802	1.072.741
Fortjenstmargen, gennemsnitsrenteprodukter		2.320	2.173
Erstatningshensættelser		11.009	10.104
Risikomargen på skadesforsikringskontrakter		3.090	3.550
HENSÆTTELSER TIL FORSIKRINGS- OG INVESTERINGSKONTRAKTER, I ALT		1.058.229	1.088.588
Gæld vedrørende afledte finansielle instrumenter		45.538	392
Aktuelle skatteforpligtelser		16.327	4.877
Anden gæld		186	18.627
GÆLD, I ALT		62.052	23.895
PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER		2.888	4.642
PASSIVER, I ALT		2.034.692	1.986.138
Anvendt regnskabspraksis	1		
Femårsoversigt over hoved- og nøgletal	2		
Eventualforpligtelser	21		
Nærtstående parter m.v.	22		
Risikooplysninger	23		
Specifikation af aktiver og disses afkast	24		

Egenkapital og kapitalgrundlag

Alle beløb i tusind kr.

Egenkapital	2024	2023
Egenkapital pr. 1. januar	859.623	913.144
Kapitalnedsættelse	0	-100.000
Overført fra disponering af årets resultat	42.681	46.479
Anden totalindkomst	0	0
Egenkapital, i alt	902.304	859.623

Kapitalgrundlag	2024	2023
Egenkapital	902.304	859.623
Overskudskapital	9.219	9.390
Forskel mellem solvensmæssig og regnskabsmæssige hensættelser	9.256	-57.066
Kapitalgrundlag til dækning af solvenskapitalkrav i alt	920.779	811.947

Noter

Note 1

Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for selskabet er udarbejdet i overensstemmelse med bestemmelserne i Lov om forsikringsvirksomhed og Finanstilsynets regnskabsbekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser.

Der er foretaget enkelte reklassifikationer. Tilhørende noter er tilpasset hertil.

Årsrapporten præsenteres i tusinde kroner uden decimaler. Hvert tal afrundes hver for sig. Der kan derfor forekomme afvigelser mellem de anførte totaler og summen af de underliggende tal.

Anvendt regnskabspraksis uændret i forhold til 2023.

Principper for fordeling af over- og underskud

Bonus vedrørende rente, risiko og administration gives forlods til kunderne i henhold til de bonussatser, der er anmeldt til Finanstilsynet. Årets regnskabsmæssige resultat fordeles derefter mellem kunderne og egenkapitalen efter følgende regler.

Den del af årets realiserede resultat, der tilfalder egenkapitalen, består af en forrentning svarende til investeringsafkastet før PAL-skat tillagt risikoforrentning på 0,5 % af de gennemsnitlige livsforsikringshensættelser for de bonusberettigede forsikringer.

Hvis det realiserede resultat ikke er tilstrækkeligt til at give egenkapitalen risikoforrentning, kan den resterende del indhentes i de enkelte gruppers kollektive bonuspotentialer. Tab vedrørende de enkelte kontributionsgrupper, der dækkes af egenkapitalen, kan hentes i det efterfølgende regnskabsår fra de enkelte gruppers kollektive bonuspotentialer, hvis det er muligt. Andelene der overføres fra de kollektive bonuspotentialer i det efterfølgende regnskabsår, anmeldes til Finanstilsynet.

Ovenstående principper finder jf. kontributionsbekendtgørelsen anvendelse pr. gruppe.

Omregning af valuta

Transaktioner i udenlandsk valuta omregnes til transaktionsdagens valutakurs. Balanceposter i udenlandsk valuta omregnes til balancedagens lukkekurs.

Alle valutagevinster og -tab indregnes i resultatopgørelsen under valutakursregulering.

Generelle principper for indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige fordele vil tilfalde virksomheden, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå virksomheden, og forpligtelsen kan måles pålideligt.

I resultatopgørelsen indregnes alle indtægter, i takt med at de indtjenes, og alle omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Køb og salg af finansielle instrumenter indregnes på handelsdagen.

Ved første indregning måles finansielle instrumenter til dagsværdi. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Generelt om regnskabsmæssige skøn samt usikkerhed ved indregning og måling

Opgørelsen af den regnskabsmæssige værdi af visse aktiver og forpligtelser opgøres på baggrund af metoder og antagelser, der medfører brug af regnskabsmæssige skøn. Disse skøn foretages af ledelsen i overensstemmelse med regnskabspraksis og på baggrund af historiske erfaringer samt forudsætninger, som ledelsen anser for forsvarlige og realistiske.

Som følge af skønnes natur kan de anvendte forudsætninger vise sig at være ufuldstændige, ligesom uventede fremtidige begivenheder eller omstændigheder kan opstå. Herunder vil andre kunne komme frem til andre skøn.

De væsentligste skøn, som ledelsen foretager i forbindelse med opgørelse af den regnskabsmæssige værdi af visse aktiver og forpligtelser, og den væsentlige skønsmæssige usikkerhed forbundet med udarbejdelsen af årsregnskabet, er de samme som ved udarbejdelsen af årsregnskabet året før. De områder, der især er forbundet med skøn, er forpligtelser vedrørende livsforsikringshensættelser.

Måling af livsforsikringshensættelser

Fastlæggelse af den regnskabsmæssige værdi af livsforsikringshensættelserne er forbundet med skøn, der især knytter sig til diskonteringsrentekurven og forudsætningerne om dødelighed, invaliditet, genkøb, fripolice og omkostninger. Aktuelle bedste skøn for forudsætningerne er fastsat ved inddragelse af erfaringer fra pensionskasserne i ejerkredsen samt eksterne data fra Finanstilsynet og Danmarks statistik.

Dagsværdi af investeringsaktiver og finansielle forpligtelser

Investeringsaktiver og finansielle forpligtelser er indregnet til dagsværdi eller amortiseret kostpris.

Dagsværdien er den pris, der kan opnås ved salg af et aktiv eller skal betales for overdragelse af en forpligtelse i en normal transaktion mellem uafhængige parter på målingstidspunktet. Dagsværdien bestemmes ud fra følgende hierarki:

Niveau 1 – noterede priser:

Noterede priser (ikke justeret) på regulerede handelspladser i aktive markeder for identiske aktiver, fx børsnoterede aktier.

Niveau 2 – andre observerbare input end noterede priser for aktivet:

For finansielle investeringsaktiver, hvor værdiansættelserne bygger på accepterede værdiansættelsesmodeller med observerbare markedsdata, er der kun i begrænset omfang væsentlig skøn forbundet med værdiansættelsen. Det gælder fx obligationer, der er mindre likvide, som værdiansættes til dagsværdi ud fra modellerede markedspriser, gennemsnitspriser mv. på markedet.

Niveau 3 – ikke observerbare input

For finansielle investeringsaktiver, hvor værdiansættelsen kun i mindre omfang bygger på observerbare markedsdata, er værdiansættelsen påvirket af skøn. Det gælder blandt andet for investeringer i investeringsejendomme, kapitalinteresser i tilknyttede og associerede virksomheder med investeringer i ejendomme eller direkte infrastruktur som fx vindmøller og solenergi, samt for investeringer i unoterede aktier, fonde og lån m.m.

PKA+ afkast og risikoeksponering fremkommer hovedsageligt via afledte finansielle instrumenter, som bliver opgjort og afregnet ultimo hver måned. Værdien af disse på balancedag vil typisk være 0. De underliggende eksponeringer i de finansielle instrumenter er til dels baseret på aktiver fra dagsværdihierarkiets niveau 2 og 3.

Note 12 indeholder en opdeling af investeringsaktiver og finansielle forpligtelser efter dagsværdihierarkiet niveau 1-3.

Resultatopgørelsen

Bruttopræmier

Bruttopræmier omfatter betalte præmier i året.

Investeringsafkast

Indtægter fra associerede virksomheder indeholder selskabets andel af virksomhedernes driftsresultater efter skat.

Renter og udbytter med videre indeholder regnskabsårets indtjente renter og modtagne udbytter m.v. vedrørende investeringsaktiver.

Kursregulering indeholder realiserede og urealiserede gevinster og tab på investeringsaktiver.

Pensionsafkastskat

Pensionsafkastskat indregnes i resultatopgørelsen med et beløb, der er beregnet på grundlag af kundernes andel af regnskabsårets PAL-pligtige afkast.

Udbetalte ydelser

Pensionsydelse omfatter ekspederede og udbetalte pensioner.

Administration

Selskabet betaler et årligt fast beløb (tarif) pr. police til PKA A/S for de aftalte administrative ydelser, hvori indgår lønninger og vederlag til direktion og bestyrelse samt omkostninger til revision.

Selskabet betaler herudover en fast promillesats af formuens dagsværdi for porteføljepleje.

Tarif og promillesats er fastsat på markedsbaserede vilkår.

Omkostninger ved værdipapiradministration er indregnet som administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed.

Overført investeringsafkast

Overført investeringsafkast er beregnet på grundlag af egenkapitalens andel af det realiserede resultat og indregnes i posten 'Egenkapitalens investeringsafkast'.

Resultat af syge- og ulykkesforsikring

Resultatet af syge- og ulykkesforsikring er opgjort efter reglerne for skadeforsikringer. Specifikation af resultatet fremgår af note 8.

Selskabsskat

Ved fordeling af den samlede indkomstskat anvendes den fuldstændige fordelingsmetode, hvorefter en virksomhed med overskud godskrives en virksomhed med underskud for den beregnede skattefordel af udnyttelse af underskuddet.

Der indregnes skat af årets resultat korrigeret for ikke skattepligtige indtægter og ikke fradragsberettigede omkostninger. Skatten indregnes som mellemværende i sambeskatning (tilgodehavende eller skyldig) og udskudt selskabsskat (skatteaktiv eller skaffeforpligtelse) i balancen.

Tillæg eller godtgørelser i forbindelse med skattens betaling betragtes som finansielle poster og indgår ikke i den beregnede selskabsskat.

Balancen

Aktiver

Kapitalandele i associerede virksomheder

Kapitalandele i associerede virksomheder indregnes med selskabets ejerandel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi. Virksomhedernes indre værdi fremkommer ved anvendelse af målingsmetoder, der er identiske med de metoder, der er anvendt i selskabet. Alle reguleringer indregnes i posten 'Indtægter fra associerede virksomheder'.

Som associerede virksomheder betragtes virksomheder, hvori selskabet har andele på mere end 20 % af stemmerettighederne, og hvor der udøves betydelig indflydelse på virksomhedernes driftsmæssige og finansielle ledelse gennem repræsentation i virksomhedernes bestyrelser.

Kapitalandele

Børsnoterede kapitalandele måles til dagsværdi baseret på børsnoterede lukkekurser på balancedagen.

Investeringsforeningsandele

Investeringsforeningsandele måles til dagsværdi baseret på børsnoterede lukkekurser på balancedagen eller anden tilsvarende kurs.

Obligationer

Fastforrentede obligationer, konvertible obligationer og indeksobligationer med tillæg af indeksreguleringer måles til dagsværdi baseret på børsnoterede lukkekurser på balancedagen. Dagsværdien af udtrukne obligationer baseres på obligationernes nutidsværdi, der tilnærmelsesvis udgør obligationernes nominelle værdi.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter måles til dagsværdi. Instrumenter med positiv dagsværdi indregnes som aktiver under Afledte finansielle instrumenter og instrumenter med negativ dagsværdi indregnes under 'Gæld vedrørende afledte finansielle instrumenter'.

Tilgodehavender

Tilgodehavender optages til pålydende værdi med fradrag af nedskrivning for forventede tab.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger består af selskabets andel af indestående driftslikviditet i pengeinstitutter. Likvide beholdninger måles til dagsværdi.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter tilgodehavende renter og afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til nominal værdi.

Passiver

Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter

Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter opgøres af selskabets ansvarshavende aktuar.

Livsforsikringshensættelserne består af elementerne Garanterede ydelser, Individuelt bonuspotentiale, Kollektiv bonuspotentiale og Risikomargen.

Livsforsikringshensættelsernes element Garanterede ydelser opgøres ved, for hver forsikring at opgøre markedsværdien af de forventede garanterede betalingsstrømme. Markedsværdien beregnes ved at diskontere de enkelte betalinger med den af den europæiske tilsynsmyndighed EIOPA opgjorte

rente med VA-tillæg, reduceret med pensionsafkastskat. Garanterede ydelser indeholder et skønnet beløb til dækning af fremtidige forsikringsydelser, som stammer fra forsikringsbegivenheder indtruffet i regnskabsåret, men som endnu ikke var anmeldt på balancedagen.

Individuelt bonuspotentiale indeholder værdien af forpligtelser til at yde bonus på baggrund af det enkelte bonusberettigede forsikringsdepot.

Kollektivt bonuspotentiale indeholder forsikringsbestandens andel af realiserede resultater, som er hensat kollektivt til de bonusberettigede forsikringer. Beløbet er endnu ikke tilskrevet den enkelte kunde.

Risikomargen indeholder det beløb, som selskabet forventeligt vil skulle betale en anden forsikringsvirksomhed for, at denne vil overtage risikoen for at afvikle bestanden. Risikomargen indhentes så vidt muligt i forsikringernes individuelle eller kollektive bonuspotentiale – eller subsidiært kapitalgrundlaget.

I forudsætninger om bedste skøn er det ikke muligt at drage konklusioner om hyppigheden af invaliditet på baggrund af selskabets egne observationer. Derfor inddrages erfaringerne fra ejerkredsens pensionskasser i fastsættelsen af aktuelle bedste skøn.

I dødelighedsforudsætningerne er desuden indregnet Finanstilsynets benchmark for forventede levetidsforbedringer.

Diskonteringsrentekurven er den forudsætning, der har størst effekt på måling af hensættelserne.

Markedsrente

Livsforsikringshensættelser til markedsrenteprodukter opgøres til dagsværdi svarende til værdien af de aktiver, der er knyttet til forsikringerne med fradrag af fortjenstmargen.

Fortjenstmargen

Fortjenstmargen angiver nutidsværdien af selskabets endnu ikke indtjente fortjeneste på forsikringerne, som forventes indregnet i resultatopgørelsen med tiden. Fortjenstmargen udskilles af livsforsikringshensættelserne.

Præmiehensættelser

Præmiehensættelserne vedrører syge- og ulykkesforsikringer og opgøres efter den forenklede metode i regnskabsbekendtgørelsen. Der hensættes til den del af præmien, der vedrører risikoperioden, som forløber efter balancedagen.

Desuden indregnes også skøn over omkostninger til tabsgivende syge- og ulykkesforsikrings forsikringsbegivenheder, som indtræffer efter balancedagen under hensyntagen til de gældende kontraktgrænser.

Erstatningshensættelser

Erstatningshensættelser udgøres af hensættelser til løbende ydelser i syge- og ulykkesforsikring.

Erstatningshensættelsen omfatter forfaldne endnu ikke udbetalte forsikringsydelser inkl. bonus samt et skøn over forventede udbetalinger vedrørende forsikringsbegivenheder indtruffet i regnskabsåret eller tidligere.

I erstatningshensættelserne indgår hensættelser til indtrufne, men endnu ikke anmeldte skader (IBNR).

Erstatningshensættelserne er opgjort til nutidsværdien af de forventede fremtidige udbetalinger inklusive omkostninger.

Øvrige poster i passiverne

Gæld måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Nøgletal

Nøgletal udarbejdes efter reglerne i Finanstilsynets regnskabsbekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber.

Note 2

Femårsoversigt over hoved- og nøgletal

Alle beløb i mio. kr.

Selskabet		2020	2021	2022	2023	2024
Præmier		108	62	59	49	31
Forsikringsydelse		-101	-103	-68	-136	-131
Investeringsafkast		69	246	-103	155	148
Forsikringsmæssige driftsomkostninger, i alt		-3	-3	-5	-10	-3
Resultat af afgiven forretning		0	0	0	0	0
Forsikringsteknisk resultat		-14	66	-5	-2	2
Årets resultat		9	133	-49	46	43
Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter, i alt		1.137	1.157	1.099	1.089	1.058
Egenkapital, i alt		829	962	913	860	902
Aktiver, i alt		2.051	2.244	2.154	1.800	2.035
Nøgletal		2020	2021	2022	2023	2024
Afkast relateret til gennemsnitsrenteprodukter	%	3,0	12,3	-4,6	7,4	6,9
Afkast relateret til markedsrenteprodukter	%	11,3	16,4	-4,6	12,5	16,8
Risiko på afkast relateret til markedsrenteprodukter	%	3,8	2,0	-8,3	2,0	2,0
Omkostninger af hensættelser	%	0,4	0,3	0,6	1,2	0,4
Omkostninger pr. forsikret	kr.	378	346	594	1.138	356
Egenkapitalforrentning efter skat	%	1,0	14,8	-5,2	5,2	4,8
Forrentning af overskudskapital, der tildeles afkast som egenkapital	%	0,9	11,9	-5,5	6,6	5,9

Note 3

Bruttopræmier

Direkte forsikring

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Præmier	12.786	27.669
Indskud	18.085	20.521
Gruppelivspræmie	512	1.006

Bruttopræmier i alt

<u>31.383</u>	<u>49.196</u>
----------------------	----------------------

Samtlige bruttopræmier er direkte forsikring.

Forsikringskontrakter

Gruppelivsforsikrede	512	1.006
Individuelt tegnet	8.752	11.695
Tegnet i ansættelsesforhold	22.119	36.495

Bonusret

Kontrakter med ret til bonus	13.962	17.539
Kontrakter uden ret til bonus	512	1.006
Kontrakter, markedsrente	16.909	30.652

Opgørelse af antal forsikrede

Individuelt tegnet	2.093	2.279
Tegnet i ansættelsesforhold	5.737	6.470

Præmier fordelt på lande

Danmark	31.159	48.814
Andre EU-lande	223	374
Øvrige lande	0	8

Note 4

Kursreguleringer

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Investeringsforeningsandele	85.166	1
Obligationer	56.135	47.867
Afledte finansielle instrumenter	8.376	100.289
Likvide beholdninger	-400	-274

Kursreguleringer, i alt

<u>149.278</u>	<u>147.883</u>
-----------------------	-----------------------

Note 5

Ændring i livsforsikringshensættelser,

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Garanterede ydelser	34.076	11.478
Individuel bonuspotentiale	16.178	20.984
Risikomargen	867	644
Kollektiv bonuspotentiale	-14.964	-35.410

Ændring i livsforsikringshensættelser, gennemsnitsrenteprodukter

<u>36.156</u>	<u>-2.304</u>
----------------------	----------------------

Note 6
Ændring i livsforsikringshensættelser, markedsrenteprodukter

	2024	2023
Hensættelser markedsrente	-5.266	12.868
Risikomargen	49	17
Ændring i livsforsikringshensættelser, markedsrenteprodukter	-5.217	12.885

Note 7
Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r.

Selskabets administration varetages af PKA A/S.

	2024	2023
Honorar til bestyrelsen		
Honorar udbetalt til arbejdsgiver	51	60
Honorar udbetalt til bestyrelsesmedlemmer	347	375
Samlet honorar til bestyrelsen	398	435

Løn

Der er ingen ansatte i PKA+ Pension ud over direktionen, de fire områdedirektører og de fire nøglefunktioner under Solvens II.

Direktionen og de fire områdedirektører er delvis aflønnet af PKA+ Pension.

De fire nøglefunktioner er ikke aflønnet af selskabet.

Vederlag til direktion og bestyrelse er i henhold til lønpolitikken udelukkende baseret på fast løn.

Det samlede vederlag til bestyrelse og direktion er tilgængeligt på www.pka.dk.

	2024	2023
Lønninger		
Lønninger	338,8	296,6
Pensionsbidrag	66,4	58,2
Lønsumsafgift m.m.	62,0	54,3
Samlede lønninger	467,2	409,0

Det gennemsnitlige antal heltidsbeskæftigede i 2024 er 0,1 mod 0,1 i 2023.

Revisor

Revisors arbejde sker i stort omfang fælles for de af PKA A/S administrerede pensionskasser.

I administrationsomkostninger indgår revisionshonorar inkl. moms med:

	2024	2023
Revisor		
Lovpligtig revision af årsregnskabet	131	131
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	104	138
Samlede revisoromkostninger	235	269

Lovpligtig revision af årsregnskabet dækker over honorar til både PricewaterhouseCoopers og Deloitte.

Note 8
Forsikringsteknisk resultat af Syge- og Ulykkesforsikring

	2024	2023
Bruttopræmier	837	1.541
Ændring i præmiehensættelser	12	-6
Præmieindtægter f.e.r., i alt	849	1.535
Forsikringsteknisk rente	0	-1.841
Udbetalte bruttoerstatninger	-2.351	-3.545
Ændring i erstatningshensættelser	-905	506
Ændring i risikomargen	460	-1.328
Erstatningsudgifter f.e.r. i alt	-2.796	-4.366
Administrationsomkostninger	-30	-39
Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r., i alt	-30	-39
Forsikringsteknisk resultat	-1.977	-4.711
Investeringsafkast	165	1.497
Forsikringsteknisk resultat af Syge- og Ulykkesforsikring	-1.813	-3.214

Erstatninger syge- og ulykkesforsikring

Antal policer (stk.)	2.010	2.229
Antal erstatninger (stk.)	16	34
Gennemsnitlig erstatning for indtrufne skader i t.kr.	147	104
Erstatningsfrekvens	0,8%	1,5%
Afløbsresultat f.e.r.	-821	-386

Hoved- og nøgletal vedrørende syge- og ulykkesforsikring

	2024	2023	2022	2021	2020
Bruttopræmieindtægter	849	1.535	2.186	3.056	2.693
Bruttoerstatningsudgifter	-2.796	-4.366	-15.093	-2.024	-840
Forsikringsmæssige driftsomkostninger, i alt	-30	-39	-80	-41	-16
Forsikringsteknisk resultat	-1.977	-4.711	-12.987	992	1.840
Investeringsafkast efter forsikringsteknisk rente	165	1.497	-19	197	60
Afløbsresultat	-821	-386	-3.239	-395	-644
Forsikringsmæssige hensættelser, i alt	14.099	13.654	12.833	355	658

Nøgletal

Bruttoerstatningsprocent	847,2%	103,8%	296,6%	90,1%	37,8%
Bruttoomkostningsprocent	-7,9%	-1,4%	-1,8%	-1,8%	-0,7%
Combined ratio	839,4%	102,5%	294,7%	88,4%	37,1%
Operating ratio	231,9%	-8,7%	235,1%	88,4%	37,1%
Relativt afløbsresultat	-8,1%	-3,6%	-1040,8%	-78,2%	-90,0%

Note 9
Skat

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Årets selskabsskat	11.787	5.600
Regulering af udskudt selskabsskat	3.887	9.342
Regulering af selskabsskat tidligere år	459	0

Skat, i alt

16.132	14.942
---------------	---------------

Selskabsskat kan forklares således:

Beregnet skat af årets resultat	15.291	15.478
Skatteeffekt af:		
Ikke skattepligtige omkostninger/indtægter	642	823
Ændring af skatteprocent	-261	-1.359
Regulering af skat vedrørende tidligere år	459	0

I alt

16.132	14.942
---------------	---------------

Note 10
Realiseret resultat

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Realiseret resultat, i alt	111.419	132.160

som er fordelt til:

Tilskrivning af bonus og betaling fra egenkapital før PAL	20.993	15.252
Merrente vedrørende markedsrente	-2.740	4.258
Pensionsafkastskat	16.370	8.841
Henlagt til kollektivt bonuspotentiale	18.183	34.550
Overført til overskudskapital før pensionsafkastskat	632	777
Pensionsafkastskat af afkast på overskudskapital	-100	-124
Overført til egenkapital før selskabsskat	58.080	68.547
Anvendt individuel bonuspotentiale	0	60

Fordelt, i alt

111.419	132.160
----------------	----------------

Principperne for deling af det realiserede resultat samt beregning af risikotillæg er beskrevet i anvendt regnskabspraksis.

Note 10 fortsat

Udlæg egenkapitalforrentning i henhold til § 6 i kontributionsbekendtgørelsen:	Primo	Nedbrin- gelse via realiseret resultat	Egenkapi- talens udlæg i året	Ultimo
Rentegruppe 1, [0%;1%[0	0	0	0
Rentegruppe 2, [1%;2%[0	0	0	0
Rentegruppe 3, [2%;3%[0	0	0	0
Rentegruppe 4, [3%;4%[0	0	0	0
Rentegruppe 5, [4%;5%[0	0	0	0
Rentegrupper, samlet	0	0	0	0
Risikogrube, Invaliditet	0	0	0	0
Risikogrube, Død	0	0	0	0
Risikogrube, Overlevelse	0	0	0	0
Risikogrupper, samlet	0	0	0	0
Omkostningsgrupper, samlet	205	-190	0	16
MIR	0	0	0	0
Alle grupper, i alt	205	-190	0	16

Note 11

Andre finansielle investeringsaktiver

I PKA+Pensions investeringspolitik tages der hensyn til en række sociale, miljømæssige og etiske forhold. PKA+Pension investerer ikke i virksomheder, der overlagt og konsekvent overtræder national lovgivning eller regler fastsat af internationale organisationer tiltrådt af Danmark. Endvidere investerer PKA+Pension ikke i kontroversielle våben, kulminer eller tobak.

Finansielle instrumenter

<i>Afledte finansielle instrumenter 2024</i>	År til udløb	Hovedstol	Bogført værdi
Valutaterminsforretninger	0-1	1.631.494	-45.195
<i>Afledte finansielle instrumenter 2023</i>	År til udløb	Hovedstol	Bogført værdi
Swaps	1-10	1.941.971	-161

For afledte finansielle instrumenter knytter væsentlige betingelser sig til udviklingen i renter, aktiekurser og valuta.

For finansielle instrumenter, såsom obligationer, kapitalandele mv., er der ingen specielle væsentlige betingelser eller vilkår, som influerer på de fremtidige betalingsstrømme.

Den bogførte værdi af afledte finansielle instrumenter i balancen sker brutto. Summen af alle kontrakter med positiv værdi føres i aktiverne under posten "Afledte finansielle instrumenter". Summen af alle kontrakter med negativ værdi føres i passiverne under posten "Gæld vedrørende afledte finansielle instrumenter".

Note 12

Opdeling efter værdiansættelse af investeringsaktiver og finansielle forpligtelser

Investeringsaktiver og finansielle forpligtelser er indregnet til dagsværdi eller amortiseret kostpris jf. nærmere herom i note 1 "Anvendt regnskabspraksis"

Investeringsaktiver og finansielle forpligtelser 2024	Noterede kurser	Observerbare input	Ikke observerbare	I alt
			input	
Associerede virksomheder	613.659	0	0	613.659
Investeringsforeningsandele	873.329	0	0	873.329
Obligationer	76.156	257.636	0	333.792
Indlån i kreditinstitutter	7.559	0	0	7.559
Afledte finansielle instrumenter	0	343	0	343
Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter	172.008	20.575	0	192.583
	1.742.711	278.555	0	2.021.266
Gæld vedrørende afledte finansielle instrumenter	0	-45.538	0	-45.538
Finansielle forpligtelser til dagsværdi	1.742.711	233.017	0	1.975.728

Investeringsaktiver og finansielle forpligtelser tilknyttet markedsrenteproduktet 2024	Noterede kurser	Observerbare input	Ikke observerbare	I alt
			input	
Associerede virksomheder	31.404	0	0	31.404
Investeringsforeningsandele	134.190	0	0	134.190
Obligationer	6.082	20.575	0	26.657
Indlån i kreditinstitutter	332	0	0	332
	172.008	20.575	0	192.583
Gæld vedrørende afledte finansielle instrumenter	0	-1.117	0	-1.117
	172.008	19.459	0	191.467

Investeringsaktiver og finansielle forpligtelser 2023	Noterede kurser	Observerbare input	Ikke observerbare	I alt
			input	
Investeringsforeningsandele	0	0	1	1
Obligationer	29.180	1.687.185	0	1.716.365
Indlån i kreditinstitutter	15.197	0	0	15.197
Afledte finansielle instrumenter	0	0	230	230
Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter	185.805	0	0	185.805
Investeringsaktiver til dagsværdi	230.183	1.687.185	231	1.917.599

Note 12 fortsat

Investeringsaktiver og finansielle forpligtelser tilknyttet markedsrenteproduktet 2023	Noterede kurser	Observer- bare input	Ikke observer- bare input	I alt
Obligationer	185.805	0	0	185.805
	185.805	0	0	185.805

Værdiansættelse baseret på ikke observerbare input 2024	Investerings- forenings- andele	Afledte finansielle instrument	I alt
Primo	1	-161	-161
Overført til/fra andre niveauer	0	161	161
Køb/Salg	0	0	0
Værdiregulring	-1	0	-1
	0	0	0

Værdiansættelse baseret på ikke observerbare input 2023	Investerings- forenings- andele	Afledte finansielle instrument	I alt
Primo	0	4.193	4.193
Overført til/fra andre niveauer	0	0	0
Køb/Salg	0	-405	-405
Værdiregulring	1	-3.949	-3.949
	1	-161	-161

Note 13

Investeringsaktiver, markedsrenteprodukter	2024	2023
Associerede virksomheder	31.404	0
Investeringsforeningsandele	134.190	0
Obligationer	26.657	185.805
Indlån i kreditinstitutter	332	0
	192.583	185.805
Investeringsaktiver, markedsrenteprodukter, i alt		
Tilgodeavende renter vedrørende markedsrenteprodukter	228	0
Gæld vedrørende afledte finansielle instrumenter	-1.117	0
	191.695	185.805

Note 14
Udskudt skatteaktiv

	2024	2023
Udskudt skat 1. januar	3.887	13.229
Årets udskudte skat	-3.887	-9.342

Udskudt skat 31. december

	0	3.887
<i>Udskudt skat vedrører:</i>		
Udskudt selskabsskat	0	3.887
	0	3.887

Note 15
Sikkerhedsstillelse

	2024	2023
Selskabet har til sikkerhed for clearing og for dagsværdien på afledte finansielle instrumenter netto deponeret obligationer til en værdi af	-45.406	0

Likvider og obligationer modtaget til sikkerhed for dagsværdien på afledte finansielle instrumenter

	0	12.768
--	---	--------

Note 16
Aktiekapital

	2024	2023
Aktiekapital primo	63.000	83.000
Kapitalnedsættelse i året	0	-20.000

Aktiekapital, i alt

	63.000	63.000
--	---------------	---------------

Der har ud over kapitalnedsættelse i 2023 på 20.000 t. kr. ikke været bevægelser på aktiekapitalen de 5 seneste regnskabsår.

Aktiekapitalen er udstedt i 63.000 stk. aktier á 1.000 kr. Aktiekapitalen er ikke opdelt i klasser.

Note 17
Overkurs ved emission

	2024	2023
Overkurs ved emission primo	225.000	305.000
Anvendt overskudskapital	0	-80.000

Overkurs ved emission i alt

	225.000	225.000
--	----------------	----------------

Note 18
Overført overskud

	2024	2023
Overført overskud primo	571.623	525.144
Overført fra disponering af årets resultat	42.681	46.479

Overført overskud i alt

	614.304	571.623
--	----------------	----------------

Note 19
Livsforsikringshensættelser

	2024	2023
Livsforsikringshensættelser primo	888.584	886.280
Fortjenstmargen primo	0	0
Anvendt individuel bonuspotentiale	0	60
Pensionsmæssige hensættelser i alt primo	888.584	886.340
Kollektiv bonuspotentiale primo	-123.949	-88.538
Akkumuleret værdiregulering primo	-5.574	-3.385
Retrospektive hensættelser primo	759.062	794.417
Bruttopræmier	14.474	18.545
Rentetilskrivning	29.230	24.646
Forsikringsydelse	-94.884	-70.613
Omkostningstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus	-5.682	-6.019
Risikogevinst efter tilskrivning af risikobonus	260	-1.180
Andet	-854	-733
Retrospektive hensættelser ultimo	701.606	759.062
Akkumuleret værdiregulering ultimo	11.908	5.574
Kollektiv bonuspotentiale ultimo	138.913	123.949
Pensionsmæssige hensættelser i alt ultimo	852.428	888.584
Fortjenstmargen ultimo	0	0
Livsforsikringshensættelser i alt	852.428	888.584

Fordeling af hensættelserne efter rentegrupper for de forsikringsbestande, der er omfattet af kontributionsprincippet:
Pensionshensættelser pr. 31. december 2024

	Garanterede ydelser	Individuel bonus-potentiale	Kollektiv bonus-potentiale	Risiko-margen
Rentegruppe 0, [-1%;0%[2.329	499	101	171
Rentegruppe 1, [0%;1%[36.159	6.625	4.240	1.652
Rentegruppe 2, [1%;2%[98.054	1.664	31.388	225
Rentegruppe 3, [2%;3%[46.651	328	24.632	123
Rentegruppe 4, [3%;4%[3.890	3	919	8
Rentegruppe 5, [4%;5%[56	0	211	0
MIR				1.110
Gruppeliv				31
Alle Rentegrupper	187.139	9.118	61.490	3.319

Note 19 fortsat
Fordeling af hensættelserne efter rentegrupper for de forsikringsbestande, der er omfattet af kontributionsprincippet:
Pensionshensættelser pr. 1. januar 2024

	<u>Garanterede ydelser</u>	<u>Individuel bonus-potentiale</u>	<u>Kollektiv bonus-potentiale</u>	<u>Risiko-margen</u>
Rentegruppe 0, [-1%;0%]	3.036	953	60	189
Rentegruppe 1, [0%;1%]	38.436	8.545	2.762	1.456
Rentegruppe 2, [1%;2%]	100.671	3.098	28.432	229
Rentegruppe 3, [2%;3%]	52.635	639	22.975	132
Rentegruppe 4, [3%;4%]	4.099	0	806	28
Rentegruppe 5, [4%;5%]	59	0	201	0
MIR				1.140
Gruppeliv				1.012
Alle Rentegrupper	<u>198.937</u>	<u>13.235</u>	<u>55.236</u>	<u>4.186</u>

Fordeling af hensættelserne efter tegningsrente for de forsikringsbestande, der ikke er omfattet af kontributionsprincippet:
Pensionshensættelser pr. 31. december 2024

	<u>Garanterede ydelser</u>	<u>Individuel bonus-potentiale</u>	<u>Kollektiv bonus-potentiale</u>	<u>I alt</u>
Tegningsrente [0%;1%]	<u>476.850</u>	<u>37.088</u>	<u>61.791</u>	<u>575.730</u>

Pensionshensættelser pr. 1. januar 2024

Tegningsrente [0%;1%]	<u>499.128</u>	<u>49.150</u>	<u>52.631</u>	<u>600.908</u>
-----------------------	----------------	---------------	---------------	----------------

Fordeling af kollektiv bonuspotentiale på risikogrupper og omkostningsgrupper samlet for de forsikringsbestande, der er omfattet af kontributionsprincippet:

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Risikogrube, Invaliditet	12.647	12.537
Risikogrube, Død	632	488
Risikogrube, Overlevelse	2.347	3.056
Risikogrupper, samlet	<u>15.627</u>	<u>16.081</u>
Omkostningsgrupper, samlet	<u>0</u>	<u>0</u>
Alle grupper	<u>15.627</u>	<u>16.081</u>

	<u>Risiko-grube invaliditet</u>	<u>Risiko-grube død</u>	<u>Risiko-grube overlevelse</u>	<u>Risiko-grube i alt</u>
Pr. 31. december 2024				
Risikoresultat efter bonus, beløb	110	144	-709	-455
Risikoresultat efter bonus, procent	0,1%	0,6%	-0,4%	-0,2%
Pr. 1. januar 2024				
Risikoresultat efter bonus, beløb	183	151	-73	261
Risikoresultat efter bonus, procent	0,1%	0,6%	0,0%	0,1%

Note 19 fortsat

	Omkostningsbidrag efter bonus	Forsikringsmæssige driftsomkostninger	Omkostningsresultat, beløb	Omkostningsresultat, procent
Pr. 31. december 2024				
Omkostningsgruppe	432	243	190	0,1%
Pr. 1. januar 2024				
Omkostningsgruppe	452	237	215	0,1%
Afkastprocent og Bonusgrad for de forsikringsbetande, der er omfattet af kontributionsprincippet:				
	2024 Afkastprocent	2023 Afkastprocent	2024 Bonusgrad	2023 Bonusgrad
Rentegruppe 0, [-1%;0%]	6,9%	7,3%	20,0%	24,3%
Rentegruppe 1, [0%;1%]	6,9%	7,3%	24,5%	23,3%
Rentegruppe 2, [1%;2%]	6,9%	7,3%	33,6%	30,7%
Rentegruppe 3, [2%;3%]	6,9%	7,3%	55,1%	45,5%
Rentegruppe 4, [3%;4%]	6,9%	7,3%	26,6%	21,7%
Rentegruppe 5, [4%;5%]	6,9%	7,3%	522,7%	471,2%
Afkastprocent og Bonusgrad for de forsikringsbetande, der ikke er omfattet af kontributionsprincippet:				
	2024 Afkastprocent	2023 Afkastprocent	2024 Bonusgrad	2023 Bonusgrad
Tegningsrente [0%;1%]	6,9%	7,3%	18,5%	17,8%
Forrentning af kundemidler efter omkostninger før skat opdelt på produkter:				
	2024	2023		
Gennemsnitsrente	6,8%	7,1%		
Markedsrente	15,7%	13,2%		

Note 19 fortsat

Afkastprocent og Bonusgrad for de forsikringsbetande, der ikke er omfattet af kontributionsprincippet:

	<u>2024</u> Afkast- procent	<u>2023</u> Afkast- procent	<u>2024</u> Bonus- grad	<u>2023</u> Bonus- grad
Tegningsrente [0%;1%]	6,9%	7,3%	18,5%	17,8%

Forrentning af kundemidler efter omkostninger før skat opdelt på produkter:

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Gennemsnitsrente	6,8%	7,1%
Markedsrente	15,7%	13,2%

Note 20

Livsforsikringshensættelser, markedsrente

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Livsforsikringshensættelser primo	184.158	197.043
Fortjenstmargen primo	2.173	2.460
Retrospektive hensættelser primo	186.331	199.503
Bruttopræmier	16.909	30.652
Rentetilskrivning	26.789	15.478
Merrente	-2.740	4.258
Ændring i PAL-aktiv	0	775
Forsikringsydelse	-35.636	-65.403
Omkostningstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus	-1.553	-1.534
Andet	-101	16
Overført til/fra egenkapital	995	944
Overført til/fra medlemskapital	702	1.642
Retrospektive hensættelser ultimo	191.695	186.331
Fortjenstmargen ultimo	-2.320	-2.173
Livsforsikringshensættelser, markedsrente i alt	<u>189.374</u>	<u>184.158</u>

Note 20 fortsat

Markedsrente opgjort pr. investeringsprofil:

	2024	2023	2024	2023	2024	2023
	Procent af gennemsnitlig hensættelser	Procent af gennemsnitlig hensættelser	Afkast i procent (før PAL)	Afkast i procent (før PAL)	Risiko	Risiko
PKAekstra År til pension						
30 år	3,3%	0,2%	7,6%	16,1%	3,3	3,3
15 år	4,0%	4,2%	4,8%	6,4%	3,3	3,3
5 år	0,2%	5,6%	1,1%	6,8%	2,0	2,0
5 år efter	-	0,2%	-	0,0%	-	1,0
Ikke livscyklus	-	-	-	-	-	-
PKAbalance År til pension						
30 år	2,5%	1,7%	5,0%	10,2%	3,3	3,3
15 år	2,9%	2,2%	4,2%	7,4%	3,3	3,3
5 år	3,5%	0,5%	3,5%	7,9%	2,0	2,0
5 år efter	0,0%	0,0%	0,4%	1,9%	2,0	2,0
Ikke livscyklus	-	-	-	-	-	-
PKAsolid År til pension						
30 år	-	-	-	-	-	-
15 år	-	-	-	-	-	-
5 år	-	-0,2%	-	0,0%	-	2,0
5 år efter	-	-	-	-	-	-
Ikke livscyklus	-	-	-	-	-	-

Fordeling af fortjenstmargen på relevante bestande

	2024	2023
Markedsrente Solid	13	15
Markedsrente Balance	1.935	1.829
Markedsrente Ekstra	372	329
Alle Rentegrupper	2.320	2.173

Note 21

Eventualforpligtelser

Til sikkerhed for forsikredes hensættelser er registreret følgende aktiver

	Selskabet	
	2024	2023
Investeringsforeningsandele	44.445	0
Obligationer	480.422	1.112.758
Indlån i kreditinstitutter	8.732	60.295
Tilgodehavende renter	2.738	473
Til sikkerhed for hensættelser i alt	536.338	1.173.526

Øvrigt

Selskabet har ikke påtaget sig pensions-, kautions-, garanti- eller andre forpligtelser, udover hvad der fremgår af årsrapporten.

Note 22

Nærtstående parter m.v.

Selskabet har kapitalandele i

følgende associerede

virksomheder:	Aktivitet	Hjemsted	Ejerandel	Resultat	Egenkapital
AQR Global Credit *	Virksomhedskredit	København	56,8%	0,0	0,0

* Virksomheder, hvor selskabet har betydelig men ikke bestemmende indflydelse.

Følgende virksomheder ejer aktier i selskabet:

Pensionskassen for Sygeplejersker og Lægeseekretærer, Tuborg Boulevard 3, 2900 Hellerup, andel 49,2%

Pensionskassen for Sundhedsfaglige, Tuborg Boulevard 3, 2900 Hellerup, andel 21,0%

Pensionskassen for Socialrådgivere, Socialpædagoger og Kontorpersonale, Tuborg Boulevard 3, 2900 Hellerup, andel 29,8%

Selskabet har en aftale om Total Return Swap med ovenstående ejere af selskabet. Aftalen er indgået på markedsmæssige vilkår.

Der har ikke været andre transaktioner med bestyrelsen og direktionen end vederlag jf. Note 7

Pensionskassernes Administration A/S varetager administrative opgaver for Selskabet. Der er indgået administrationsaftale og ydelserne afregnes på markedsbaserede vilkår. De administrative opgaver omfatter pensionsadministration, formueforvaltning.

Note 23

Risikoplysninger

Der knytter sig en række risici til forretningsmodellen i PKA+.

Bestyrelsen har i forbindelse med arbejdet med risiko og solvens identificeret de væsentligste risici, der knytter sig til forretningsmodellen:

- Markedsrisici
- Operationelle risici

Markedsrisiko er selskabets største risiko. Markedsrisiko er risikoen for, at selskabets aktiver, fx obligationer, aktier, ejendomme og alternativer taber værdi som følge af udsving på kapitalmarkederne. Markedsrisiko findes også ved opgørelsen af hensættelserne til markedsværdi, da disse er rentefølsomme. Det betyder, at hensættelserne skifter værdi, når markedsrenterne ændrer sig, hvor det kan blive nødvendigt at hensætte mere, hvis renten falder. Aktierisiko og renterisiko er de største markedsrisici for selskabet. Bestyrelsen har fastsat risikorammer for de forskellige aktivklasser. Risiciene kvantificeres i selskabets risikomodeller, og der reserveres kapital hertil.

Selskabet er i sin daglige drift eksponeret overfor en række risici, herunder operationelle risici. Den operationelle risikostyring skal sikre, at bestyrelsen er bevidst om de operationelle risici, som selskabet påtager sig, og at selskabet ikke påtager sig operationelle risici, der ligger uden for bestyrelsens risikoappetit, uden at bestyrelsen involveres.

Formålet med den operationelle risikostyring er at beskytte selskabet mod utilsigtede tab, herunder økonomiske tab, tab af omdømme, forstyrrelser af forretningsdriften og andre negative konsekvenser. Selskabet er bevidst om, at operationelle risici ikke kan undgås, men ønsker, at risiciene begrænses under hensyn til en afvejning mellem konsekvens og sandsynlighed på den ene side og omkostningerne ved at begrænse risikoen på den anden side.

IT-relaterede risici udgør en væsentlig operationel risiko, som selskabet har et stigende fokus på. Selskabet har fastlagt sin risikoappetit på IT-sikkerhedsområdet og afdækker it-relaterede risici ved at stille krav til især den primære IT-leverandør Forca baseret på en risikovurdering samt en sårbarheds- og konsekvensanalyse.

Note 24
Specifikation af investeringsaktiver og deres afkast til dagsværdi - gennemsnitsrenteprodukter

	Regnskabsmæssig værdi		Afkast i % p.a. før skat
	Primo	Ultimo	
Grunde og bygninger	0	0	0,0
Unoterede kapitalandele	0	0	0,0
Kapitalandele i alt	0	327.779	5,9
Stats- og realkreditobligationer	954.159	160.025	3,1
Kreditobligationer og emerging markets obligationer	0	385.106	4,7
Obligationer og udlån i alt	954.160	545.131	6,1
Dattervirksomheder	0	0	0,0
Øvrige investeringsaktiver	10.521	9.358	1,3
Afledte finansielle instrumenter til sikring af nettoændringen af aktiver og forpligtelser	-81	-44.078	

Afkast i % er tidsvægtet på baggrund af afkastet på dagsbasis.

Specifikation af investeringsaktiver og deres afkast til dagsværdi - markedsrenteprodukter

	Regnskabsmæssig værdi		Afkast i % p.a. før skat
	Primo	Ultimo	
Grunde og bygninger	0	0	0,0
Unoterede kapitalandele	0	0	0,0
Kapitalandele i alt	0	118.927	5,9
Stats- og realkreditobligationer	185.805	26.657	3,1
Kreditobligationer og emerging markets obligationer	0	46.666	4,7
Obligationer og udlån i alt	185.805	73.324	6,1
Dattervirksomheder	0	0	0,0
Øvrige investeringsaktiver	0	332	1,3
Afledte finansielle instrumenter til sikring af nettoændringen af aktiver og forpligtelser	0	-1.117	

Afkast i % er tidsvægtet på baggrund af afkastet på dagsbasis.

Supplerende beretning

Ifølge disclosureforordningens delegerede retsakt skal selskabet for hvert produkt gøre status for, hvordan de miljømæssige og/eller sociale karakteristika er blevet fremmet.

Det skal ske ved at udfylde et skema fra EU.

Det er vedlagt som en supplerende beretning. Det skal bemærkes, at data generelt er en udfordring og vil være det en rum tid endnu. Derfor er de data vi offentliggør, behæftet med usikkerhed og offentliggøres efter bedste evne.

Opgørelsesmetoderne udvikles også løbende for at få et så retvisende billede som muligt. Det vil indebære, at tallene i den supplerende beretning kan ændres de kommende år, i takt med at datakvaliteten og opgørelsesmetoderne forbedres.

Model for periodisk offentliggørelse af oplysninger om finansielle produkter, jf. artikel 8, stk. 1, 2 og 2a, i forordning (EU) 2019/2088 og artikel 6, stk. 1, i forordning (EU) 2020/852

Produktnavn: PKA+Pension forsikringselskab A/S – gennemsnitsrente

Identifikator for juridiske enheder: GQICXFOA2M6OHY8DHO62

Miljømæssige og/eller sociale karakteristika

Havde dette finansielle produkt et bæredygtigt investeringsmål?

Ja

Det foretog **bæredygtige investeringer med et miljømål:** _____%

i økonomiske aktiviteter, der kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

i økonomiske aktiviteter, der ikke kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

Det foretog **bæredygtige investeringer med et socialt mål:** _____%

Nej

Det **fremmede miljømæssige/sociale (M/S) karakteristika** og selv om det ikke havde en bæredygtig investering som mål, havde det en andel af bæredygtige investeringer på 6,6 %

med et miljømål i økonomiske aktiviteter, der kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

med et miljømål i økonomiske aktiviteter, der ikke kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

med et socialt mål

Det fremmede M/S-karakteristika, men **foretog ikke nogen bæredygtige investeringer**

Ved »**bæredygtig investering**« forstås en investering i en økonomisk aktivitet, der bidrager til et miljømæssigt eller socialt mål, forudsat at investeringen ikke i væsentlig grad skader miljømæssige eller sociale mål, og at de virksomheder, der investeres i, følger god ledelsespraksis.

EU-klassificeringssystemet er et klassificeringssystem, der er fastsat i forordning (EU) 2020/852, og som opstiller en liste over **miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter**. I nævnte forordning er der ikke fastsat en liste over socialt bæredygtige økonomiske aktiviteter. Bæredygtige investeringer med et miljømål kan være i overensstemmelse med klassificeringssystemet eller ej.

I hvilket omfang blev de miljømæssige og/eller sociale karakteristika, der fremmes af dette finansielle produkt, opfyldt?

Pensionselskabet administreres af Pensionskassernes Administration A/S, sammen med andre pensionskasser og et pensionselskab, samlet set kaldet ”PKA-fællesskabet” eller ”PKA”. Disse betegnelser vil blive anvendt i tilfælde, hvor omtale eller data er gældende for PKA-fællesskabet som helhed.

I PKA ønskes at fremme klima-, miljømæssige og/eller sociale karakteristika i investeringerne, samlet set og i de enkelte pensionskasser.

Det gør pensionselskabet med følgende tiltag, dog med et mål for investeringer, der fremmer sociale forhold, gældende for PKA-fællesskabet som helhed:

- Målsætning om at have investeringer som primært bidrager til nedbringelse af CO₂ på 15 % af formuen i 2025 og 20 % i 2030 (klimarelaterede investeringer). Investeringer i klimarelaterede projekter er bl.a. vindmølle- og solceller-parker, green bonds og ejendomme med fokus på energieffektivitet herunder materialevalg.

Bæredygtighedsindikatorer måler, hvordan de miljømæssige eller sociale karakteristika, der fremmes af dette finansielle produkt, opnås.

- Målsætning om at have investeringer til fremme af sociale forhold på 10 mia. kr. i 2025, med fokus på investeringer i sociale impact fonde og i sociale ejendomme – herunder at understøtte stærke sociale fællesskaber for både de ældre og unge. Derudover er det obligationer udstedt af bl.a. Verdensbanken, som har fokus på at understøtte sundhedssystemer i bl.a. udviklingslande.
- Målsætning om at have en CO₂-neutral portefølje i 2050, med delmål for reduktion i CO₂-aftrykket på 29 % i 2025 og 50 % i 2030, for udvalgte aktivklasser jf. nedenfor.
- ESG-ratingen på de børsnoterede aktieinvesteringer skulle være ca. 15 % bedre end benchmark for den børsnoterede aktieportefølje (en sammenlignelig gruppe af aktier på markedet). Denne målsætning er ophørt i 2024, jf. omtale nedenfor.
- For ejendomsinvesteringer stiller PKA høje krav til bæredygtighed og energiforbedringer i form af certificeringer som Svanemærket og DGNB-certificering i opførelsen af nye ejendomme. Ejendomsentreprenører, der samarbejdes med, forpligter sig til at overholde Den Internationale Arbejdsorganisations (ILO) konvention nr. 94 om arbejdstagerforhold og ligeledes sikre, at deres underleverandører lever op til samme krav.
- For infrastrukturprojekter har PKA en generel målsætning om, at projekterne skal være vurderet i henhold til GRESB, der er et globalt ESG-gennemsnit for bl.a. infrastruktur (herunder vindmøller og solceller).
- Endelig bakker PKA op om Paris-aftalens mål om at begrænse den globale opvarmning.

Målene er beskrevet i afsnit "...og sammenlignet med tidligere perioder".

PKA har herudover fastlagt kriterier for eksklusion af investeringer. Det er beskrevet i afsnit "Hvordan tog dette finansielle produkt hensyn til de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer".

● **Hvordan klarede bæredygtighedsindikatorerne sig?**

Status på målsætningerne er som følger:

Målsætning: Klimarelaterede investeringer på 15 % af formuen.

Status: Bidrag på 368 mio. kr. svarende til 15,5 % af formuen, imod et bidrag på 263 mio. kr. svarende til 13,9 % af formuen i 2023.

Målsætning: Investeringer, der fremmer sociale forhold, på 10 mia. kr. i PKA-fællesskabet.

Status: Pensionsselskabets investeringer udgør 48 mio. kr., imod 30 mio. kr. i 2023. For PKA-fællesskabet udgjorde investeringerne 7,3 mia. kr., imod et samlet bidrag på 4,5 mia. kr. i 2023. Størstedelen af stigningen kan henføres til køb af sociale statsobligationer.

Målsætning: CO₂-neutral portefølje i 2050, med delmålsætning om en reduktion af CO₂-aftrykket for scope 1 og 2 på 29 % i 2025 for børsnoterede aktier og obligationer, derivater og ejendomme. I 2030 er delmålsætningen en reduktion af CO₂-aftrykket for scope 1, 2 og 3 på 50% for børsnoterede aktier og obligationer, derivater, ejendomme og infrastruktur.

Status: CO₂-aftrykket blev ultimo 2024 reduceret med 63 % siden basisåret 2019 (scope 1 og 2), imod en reduktion på 46 % i 2023.

CO₂-aftrykket blev ultimo 2024 reduceret med 2 % siden basisåret 2019 (scope 1, 2 og 3), imod en forøgelse på 19 % i 2023.

Målsætning: ESG-rating på den børsnoterede aktieportefølje skal være 15 % bedre end benchmark.

Status: Målsætningen er ikke længere relevant, se omtalen i afsnittet "...og sammenlignet med tidligere perioder".

I afsnittet ”Hvilke foranstaltninger er der truffet for at opfylde de miljømæssige og/eller sociale karakteristika i referenceperioden” er redegjort for arbejdet med eksklusioner af visse selskaber samt PKA’s tiltag inden for aktivt ejerskab.

● **...og sammenlignet med tidligere perioder?**

PKA’s mål om at foretage klimarelaterede investeringer er uændret siden 2022. PKA definerer overordnet klimarelaterede investeringer og investeringer, der fremmer sociale forhold, med udgangspunkt i særligt Verdensmålene. For de klimarelaterede investeringer er det Verdensmål 7, der bl.a. inkluderer vedvarende energi, energieffektivisering, vind- og solenergi, biomasse og energieffektivisering i bygninger.

Definitionerne er uændrede siden 2022.

I 2023 gennemgik PKA første gang de klimarelaterede investeringer og fastlagde investeringer omfattet af taksonomiforordningen, ligesom PKA fastlagde definitioner for bæredygtige investeringer efter SFDR’s artikel 2.17.

I det følgende er redegjort for målene om klimarelaterede investeringer og det er beskrevet, hvordan PKA har vurderet overensstemmelse (alignment) med taksonomiforordningen og SFDR.

Mål: Klimarelaterede investeringer

Børsnoterede investeringer

For den børsnoterede portefølje er de klimarelaterede mål relateret til at nedbringe CO₂-aftrykket og foretage klimarelaterede investeringer.

For de børsnoterede værdipapirer og derivater benyttes data fra ISS, for at konstatere alignment med taksonomiforordningen.

PKA’s vurdering af de børsnoterede værdipapirer og derivater i forhold til SFDR artikel 2.17 tager udgangspunkt i virksomheder, der bidrager til den grønne omstilling gennem produktion af vedvarende energi og/eller som vurderes at drage fordel af low-carbon produkter og services. Dette kan fx være elektriske køretøjer, solcelle- producenter, eller lignende. Der screenes for involvering i kul, kulforsyning samt olie- og gasfremstilling.

Derudover tages der højde for princippet om ingen væsentlig skade ved at screene for virksomhedens involvering med fossile brændstoffer, påvirkning af biodiversitets-sensitive områder, overskridelser af OECD og FN Global Compact principper eller manglende kontrol heraf, samt involvering med kontroversielle våben. PKA benytter data fra MSCI og ISS i screeningsprocessen.

Definitionerne er uændrede siden 2022.

Opfølgning på CO₂-aftrykket fremgår nedenfor.

Infrastruktur

PKA’s infrastrukturinvesteringer omfatter hovedsageligt sol- og vindenergi. Miljømålet for disse infrastrukturinvesteringer er bidrag til mitigerende af klimaforandringer som defineret i EU Taksonomiforordningen.

Sammen med fund manager af investeringerne er det vurderet, at en del af porteføljen er aligned med taksonomiforordningen. Vurderingen er foretaget baseret på en gennemgang af de tekniske screeningkriterier, "do-no-significant-harm" og "good governance", som fund manager har foretaget sammen med eksterne rådgivere. Tilgangen er uændret i forhold til 2023.

Green bonds

PKA's investeringer i green bonds omfatter bl.a. stats- og realkreditobligationer udstedt som "green bonds". PKA's mål er at understøtte den grønne omstilling i samfundet generelt, i al væsentlighed inden for Europa.

I 2023 definerede PKA, at både stats- og realkreditobligationerne var i overensstemmelse med PKA's egen definition af klimarelaterede investeringer, og at statsobligationerne herudover også kunne defineres som værende i overensstemmelse med SFDR. Dette blev baseret på gennemlæsning af udstedernes frameworks.

PKA har i 2024 gennemført interviews og drøftet frameworks med større obligationsudstedere. Dette har været foretaget for at etablere dokumentation for, hvorvidt investeringerne kan karakteriseres som værende i overensstemmelse med PKA's egen definition, SFDR og/eller taksonomiforordningen.

Samtlige udstedere tilkendegav, at investeringerne ikke kunne siges at være i overensstemmelse med hverken SFDR eller taksonomiforordningen.

I opgørelsen af investeringer omfattet af SFDR for 2024 er hverken stats- eller realkreditobligationer derfor medtaget, selv om de er udstedt efter green bonds-frameworks. Ingen af obligationerne er udstedt efter det nye EU Green Bond-framework.

Ejendomme

PKA's ejendomsinvesteringer har fokus på energieffektivitet. For at imødegå klimaforandringer har pensionskabets bestyrelse vedtaget, at for nye investeringer i ejendomme og den eksisterende boligmasse skal forhold ud over de lovgivningsmæssige krav tænkes ind i projekterne, hvilket også fremgår af pensionskabets investeringsretningslinjer. Derfor har pensionskabet haft en målsætning om, at den gennemsnitlige energimærkning blev opgraderet fra klasse D i 2008 til klasse B i 2020 på hele porteføljen på ca. 1 mio. m² for hele PKA-fællesskabet. Dette mål er realiseret, og inden udgangen af 2025 er målet, at pensionskabets ejendomme skal have et gennemsnit af energimærke mellem klasse A og B, hvilket svarer til en yderligere reduktion af ejendomsporteføljens CO₂-udledning på 50 %.

2025-målet skal opnås ved bl.a. energirenovering af eksisterende ejendomme, produktion af vedvarende energi via solceller og vindturbiner, affaldshåndtering, udvikling af udearealer for fremme af fællesskab og biodiversitet. Endelig tilstræbes, at der etableres ladestander til elbiler på 10 % af porteføljens parkeringspladser. Det er også i tråd med ambitionen om at bidrage til opfyldelsen af Paris-aftalen.

Ejendomsporteføljen er vurderet ikke at være aligned med hverken taksonomiforordningen eller SFDR.

Tilgangen er uændret siden 2022.

Private equity og kredit

Miljømål for Private Equity investeringerne går på, at virksomheden er involveret i produktionen af vedvarende energi.

PKA's miljømål for kreditinvesteringer relaterer sig til investeringer indenfor vedvarende energi, herunder fx at yde kredit til investorer med solcelleinvesteringer for øje.

PKA's Private Equity- og kreditportefølje er vurderet til ikke at være aligned med hverken taksonomiforordningen eller SFDR artikel 2.17, da der ikke tages højde for do-no-significant-harm princippet.

Tilgangen er uændret siden 2022.

Sammenfatning om målopfyldelse for klimarelaterede investeringer

PKA-fællesskabets klimarelaterede investeringer fordeler sig som følger, baseret på markedsværdier pr. 31.12.2024, sammenlignet med 2023¹ og 2022:

Overblik over PKA's klimarelaterede investeringer							
Aktivklasse, mia. kr.	Klimarelaterede			SFDR 2.17		Taxonomy Aligned	
	2024	2023	2022	2024	2023	2024	2023
Børsnoterede aktier	14,0	8,6	6,0	12,8	7,3	0,0	0,2
Børsnoterede virksomhedsobligationer	0,2	0,3	0,2	0,1			
Stats- og realkreditobligationer	12,7	8,4	5,0				
Infrastruktur	20,6	16,3	16,7	10,9	10,9	10,9	10,9
Ejendomme	6,7	5,8	7,2				
Private Equity og Venture	0,5	1,6	1,7				
Unoteret kredit	1,1	0,8	0,3				
Total	55,8	41,9	37,1	23,8	18,3	10,9	11,1
Andel af PKA's samlede portefølje	15,5%	12,7%	12,4%	6,6%	5,5%	3,0%	3,3%
Målsætning	15,0%	15,0%	15,0%	-	-	-	-
Forskel fra målsætning	+0,5%-point	-2,3%-point	-2,6%-point	-	-	-	-

¹ Jf. omtalen ovenfor er sammenligningstallet for investeringer i Green bonds i henhold til SFDR tilpasset. For 2023 blev investeringer i Green bonds i henhold til SFDR oplyst til at udgøre 5,4 mia. kr.

PKA-fællesskabets samlede klimarelaterede investeringer udgør 56 mia. kr. imod 42 mia. kr. i 2023. Stigningen siden 2022 skyldtes væsentligst øgede investeringer i børsnoterede aktier, green bonds og infrastruktur. I forhold til den samlede portefølje udgjorde de klimarelaterede investeringer 15,5 % af investeringerne, imod 12,7 % i 2023. For pensionsselskabet udgjorde de klimarelaterede investeringer 368 mio. kr. svarende til 15,5 % i overensstemmelse med, at investeringsstrategien i al væsentlighed var den samme i hele PKA-fællesskabet. Målsætningen om klimarelaterede investeringer er således indfriet.

PKA-fællesskabets samlede bæredygtige investeringer, som defineret i taksonomiforordningen og SFDR, udgjorde 24 mia. kr., svarende til 6,6 % af den samlede investeringsportefølje. For pensionsselskabet udgjorde de bæredygtige investeringer 157 mio. kr., svarende til 6,6 % af investeringsporteføljen. Udviklingen i bæredygtige investeringer relaterer sig væsentligst til børsnoterede aktier, delvist drevet af værdistigninger.

Mål: Investeringer, der fremmer sociale forhold

PKA har ikke indarbejdet kriterier for 'do-no-significant-harm' i PKA's definition af investeringer, der fremmer sociale forhold. PKA's investeringer, der fremmer sociale forhold, er således ikke aligned med SFDR.

Tilgangen er uændret siden 2022.

I arbejdet med aktivt ejerskab i børsnoterede investeringer er der bl.a. fokus på arbejdstagerrettigheder. PKA går i dialog med selskaber for at sikre deres praksis på området, og når det findes relevant, ekskluderes selskaber.

Mål: CO₂-aftrykket

Når PKA rapporterer på CO₂-udledninger, rapporteres på de udledninger, som PKA er med til at finansiere gennem investeringer i virksomheder. En værdistigning i investeringsporteføljen vil derfor alt andet lige medføre en stigning i finansierede CO₂-udledninger.

De finansierede CO₂-udledninger forventes også at stige efterhånden som omfanget af rapporterede data forøges.

CO₂-aftrykket afspejler udledningerne pr. investeret million kr. Aftrykket afspejler således de finansierede CO₂-udledninger relativt til omfanget af investeringer.

PKA har følgende målsætninger for CO₂-aftrykket:

- Reduktion af CO₂-aftrykket på 29 % i 2025 for børsnoterede aktier og obligationer, derivater og ejendomme for scope 1 og 2.
- Reduktion af CO₂-aftrykket på 50 % i 2030 for børsnoterede aktier og obligationer, derivater, ejendomme og infrastruktur for scope 1, 2 og 3.
- En CO₂-neutral investeringsportefølje i 2050.

Målsætningerne er uændrede siden 2022.

I 2024 har PKA genbesøgt opgørelsen af basisåret for CO₂-udledninger og -aftryk. Dette er gjort for at sikre, at opfølgningen på målsætningerne løbende bliver mere korrekt og relevant. Datagrundlaget for genberegning af basisåret er fra MSCI, baseret på MSCI's seneste CO₂-modeller og seneste estimerede historiske udledninger for 2019 for scope 1, 2 og 3. Det medfører, at data kan sammenlignes med de oprindelige data for 2019, som også var data fra MSCI. Resultatet af revurderingen fremgår af tabellen nedenfor. Genberegningen udtrykker den usikkerhed, der knytter sig til modeller for estimering. Fremadrettet forventer PKA at foretage genberegningen løbende.

CO₂-udledningerne for scope 1 og 2 er faldet fra 6 tusind tons CO₂-ækvivalenter ultimo 2023 til 4,6 tusind tons ultimo 2024. Der ses også et fald i forhold til 2022. Denne reduktion dækker over CO₂-udledningen fra børsnoterede aktier og obligationer, derivater og ejendomsinvesteringer.

Med et scope 1 og 2 aftryk på 4,4 tons CO₂ pr. investeret mio. kr. i 2024 mod 6,5 tons CO₂ pr. investeret mio. kr. i 2023, er investeringernes CO₂-aftryk reduceret med 32 %. Der ses også et fald i forhold til 2022. I forhold til basisåret 2019 er CO₂-aftrykket 63 % lavere end de samme aktivklassers CO₂-aftryk. PKA har dermed opfyldt målsætningen for 2025 på at mindske aftrykket med 29 % for børsnoterede aktier og obligationer, derivater og ejendomme.

Enhed	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Tons CO ₂ , scope 1 og 2	8.345	8.051	7.034	6.882	6.035	4.664
CO ₂ aftryk (tons/mio. kr.)	11,9	11,8	6,7	8,3	6,5	4,4
<i>Før genberegning</i>	13,4					
Ændring i aftryk fra basisår	-	-1%	-44%	-30%	-46%	-63%
Tons CO ₂ , scope 1, 2 og 3	38.828			54.495	61.402	57.444
CO ₂ aftryk (tons/mio. kr.)	55,2			66,0	65,7	54,0
<i>Før genberegning</i>	48,4					
Ændring i aftryk fra basisår	-			20%	19%	-2%

Tallene for 2019-2021 for CO₂-udledningen for de børsnoterede aktier og erhvervsobligationers del af investeringerne er fra dataleverandøren MSCI. For 2022, 2023 og 2024 er data fra ISS. Der er derfor nogen usikkerhed knyttet til en sammenligning af data.

Samlet set afspejler det den kontinuerlige indsats for at foretage investeringer, der har fokus på at nedsætte CO₂-aftrykket. Det er beskrevet i det følgende afsnit om målet vedrørende ESG-ratings for børsnoterede aktieinvesteringer. Udviklingen anses for at være tilfredsstillende.

Når udledningerne for scope 3 medtages er udledningerne faldet med 18 % i forhold til sidste år. Det er positivt, at aftrykket er faldende. I forhold til basisåret 2019 er CO₂-aftrykket 2 % lavere. PKA har dermed ikke opfyldt målsætningen for 2030. Data for scope 3-udledninger er fortsat begrænsede og behæftet med stor usikkerhed.

Mål: ESG-ratings for børsnoterede aktieinvesteringer

PKA's målsætning for ESG-ratings var, at ESG-rating af den børsnoterede aktieportefølje skulle være 15 % højere end benchmark. I 2024 valgte PKA en mere fokuseret tilgang til målsætningen om CO₂-reduktioner, frem for at forfølge et benchmark relateret til en bredere ESG-rating. Det blev gennemført med omlægning af visse børsnoterede aktie- og

derivatmandater. Ændringen har bidraget til de realiserede CO₂-reduktioner, jf. beskrivelsen ovenfor.

Omlægningen gav samtidig mulighed for at implementere PKA's negativliste i de nye derivatmandater. Dette var også et væsentligt forhold i beslutningen om at ændre aktieinvesteringerne.

Mål: Ejendomsinvesteringer

PKA's mål med ejendomsinvesteringerne er at opnå øget energieffektivitet. Det blev for første gang i 2023 målt som omfanget af certificerede ejendomme.

For PKA-fællesskabet udgjorde certificerede ejendomme 7 mia. kr. imod 6 mia. kr. i 2023. Det svarer til 20 % af det eksisterende byggeri, imod 18 % i 2023. For pensionselskabet udgjorde andelen af certificerede ejendomme 20 % af ejendomsporteføljen, imod 18 % i 2023².

Stigningen i certificerede ejendomme kan henføres til nye ejendomme og yderligere certificeringer, i overensstemmelse med målsætningen. Et større boligområde opført årene 2017-2021 afventer administrativ udstedelse af certifikater i forhold til certificeringen DGNB BIU. Ved udstedelsen øges den samlede værdi af certificerede ejendomme i niveauet 3 mia. kr. Målet er, at samlet værdi af certificerede ejendomme inden udgangen af 2025 udgør minimum 11 mia. kr.

I aftaler med entreprenører er der indarbejdet krav til, at ILO-konventionen nr. 94 skal efterleves, og at entreprenøren skal sikre dette også i forhold til underleverandører.

Mål: Paris-aftalen

PKA bakker fortsat op om Paris-aftalens mål om at begrænse den globale opvarmning, og er stadig tilsluttet IIGCC Paris Aligned Investor Initiative (PAII).

I 2024 fravalgte PKA tilslutningen til Net Zero Asset Owner Alliance. Årsagen er, at PKA ønsker at fokusere på samarbejdet i IIGCC herunder PAII, for at optimere ressourcerne til at yde den størst mulige påvirkning på klimaområdet.

Mål: Infrastruktur

Dele af PKA's infrastrukturinvesteringer er gennem samarbejdet med fund manageren AIP blevet vurderet i henhold til GRESB, som har foretaget ESG performancevurderinger af aktivet.

● *Hvad var målene for de bæredygtige investeringer, som det finansielle produkt delvis foretog, og hvordan bidrog de bæredygtige investeringer til sådanne mål?*

PKA's mål for klimarelaterede investeringer fremgår af afsnittet "... og sammenlignet med tidligere perioder" ovenfor. PKA har ikke mål for bæredygtige investeringer.

² I rapporten for 2023 blev ejendomsinvesteringerne oplyst til 27 %. Ændringen skyldes en fejl i angivelsen af pensionselskabets andel, ikke en fejl i de samlede certificerede ejendomsinvesteringer.

De vigtigste negative indvirkninger er investeringsbeslutningernes betydeligste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer i forbindelse med miljømæssige, sociale og personalemæssige spørgsmål, respekt for menneskerettighederne, bekæmpelse af korruption og bekæmpelse af bestikkelse.

Hvordan skadede de bæredygtige investeringer, som det finansielle produkt delvis foretog, ikke i væsentlig grad nogen af de miljømæssige eller sociale bæredygtige investeringsmål?

PKA har identificeret bæredygtige investeringer efter henholdsvis EU-taksonomien og SFDR som beskrevet i afsnittet "... sammenlignet med tidligere perioder" ovenfor.

Som beskrevet i afsnit "... sammenlignet med tidligere perioder" har gennemgangen af investeringerne pr. 31. december 2024 vist, at en del af infrastrukturporteføljen og den børsnoterede aktie- og obligationsportefølje opfylder henholdsvis EU taksonomiforordningen og SFDR. Beskrivelsen omfatter en vurdering af, hvordan investeringerne ikke i væsentlig grad skadede nogen af de miljømæssige eller sociale bæredygtige investeringsmål.

Hvordan blev der taget hensyn til indikatorer for negative indvirkninger på

EU-klassificeringssystemet fastsætter et princip om ikke at gøre væsentlig skade, hvorved investeringer, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, ikke i væsentlig grad bør skade målene i EU's klassificeringssystem, og der specifikke EU-kriterier.

Principper om ikke at gøre væsentlig skade gælder kun for de investeringer, der ligger til grund for det finansielle produkt, og som tager højde for EU-kriterierne for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter. De investeringer, der ligger til grund for den tilbageværende andel af dette finansielle produkt, tager ikke højde for EU-kriterierne for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter.

Andre bæredygtige investeringer må heller ikke i væsentlig grad skade miljømæssige eller sociale mål.

bæredygtighedsfaktorer?

I due diligence-processen stilles så vidt muligt krav til, at fund managers m.v. skal levere data for "principal adverse impact" (kaldet PAI-indikatorerne). En væsentlig del af PKA's investeringer er i unoterede aktiver i en del forskellige lande, og også lande uden for EU, som ikke er underlagt EU-lovgivningen. Det medfører begrænset PAI-data for den samlede portefølje.

Senest i juni 2025 offentliggøres rapporteringen om PAI-indikatorerne i overensstemmelse med SFDR.

I afsnittet "Hvordan tog dette finansielle produkt hensyn til de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer" beskrives, hvordan PKA samarbejder med EOS Hermes om udmøntningen af det aktive ejerskab, og kriterierne for, hvornår selskaber ekskluderes.

Var de bæredygtige investeringer i overensstemmelse med OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder og FN's vejledende principper

om erhvervslivet og menneskerettigheder?

I due diligence-processen stilles krav både for egne investeringer og fondsinvesteringer til, at fund managers sikrer, at OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder og FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder følges. Hverken PKA eller fund managers har i 2024 konstateret overtrædelser af ovennævnte retningslinjer for investeringerne. PKA foretager screeninger af den børsnoterede portefølje for at sikre, at virksomhederne overholder PKA's politik for ansvarlige investeringer.

Hvordan tog dette finansielle produkt hensyn til de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer?

PKA's produkter tager hensyn til de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer.

PKA ønsker at være en ansvarlig investor og integrere bæredygtighedshensyn i alle investeringsbeslutninger. Det betyder, at PKA blandt andet ser på miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold, herunder forhold vedrørende respekt for menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder og bekæmpelse af korruption og bestikkelse i relation til de enkelte investeringer. PKA investerer ikke i kontroversielle våben, som strider imod internationale konventioner, og ikke i selskaber, der producerer tobaksprodukter.

PKA investerer ikke i kulmineselskaber eller oliesandselskaber, som vurderes til ikke at være omstillingsparate – det vil sige ikke har en konkret og troværdig plan for at afvikle disse aktiviteter. Der investeres ikke i kulforsyningselskaber, hvor den samlede andel af omsætningen fra kulaktivitet er mere end 20 %, hvis selskaberne ikke er omstillingsparate, det vil sige ikke har en konkret og troværdig plan for at afvikle disse aktiviteter.

Desuden udøver PKA aktivt ejerskab gennem en række aktiviteter, herunder overvågning, dialog, stemmeafgivelse, eksklusion fra investeringsuniverset, samarbejde med andre aktionærer samt rapportering. Det kan medføre, at et selskab ekskluderes fra PKA's investeringsunivers.

Ovenstående tilgang har været implementeret i en årrække, og også i 2024.

Hvad var dette finansielle produkts største investeringer?

Fordelingen af investeringerne på de 15 største investeringer omfatter alle produktets investeringer, både noterede og unoterede. Investeringerne er præsenteret ud fra de enheder, PKA har investeret i, og har direkte indflydelse på.

Sidste år var de 15 største investeringer oplyst mere summarisk. Sammenligningstallene fra 2023 er derfor korigeret, således at oplysningerne afspejler den mere præcise opgørelsesmetode. Den nye opgørelsesmetode er ikke tilgængelig for 2022.

Placeringen i forhold til land afspejler placeringen af fonden eller selskabet, som PKA har investeret i.

Oplysningerne er angivet pr. 31. december 2024 henholdsvis 31. december 2023.

Listen omfatter de investeringer, der udgjorde den største andel af det finansielle produkts investeringer i referenceperioden: 31.12.2024 henholdsvis 31.12.2023.

2024	Sektor	% af aktiver	Land
BlackRock aktie TRS	Flere	12,6	Flere
SSGA All Country World	Flere	7,8	Irland
PKA PF III	Flere	5,5	Danmark
PKA PF IV	Flere	4,7	Danmark
MSCI Global Small Cap	Flere	3,4	Flere
BlackRock Global Equities III	Flere	3,1	Irland
Osmosis TRS	Flere	2,8	Flere
AIP INFRASTRUCTURE II K/S	Infrastruktur	2,3	Danmark
Strategisk Emerging Markets	Flere	2,3	Flere
PKA AIP 2	Infrastruktur	2,2	Danmark
DBR 2.6 08/15/33	Statsobligation	2,1	Tyskland
Osmosis, Global Equities II	Flere	2,1	Irland
OBL 0 04/11/25	Statsobligation	2,1	Tyskland
Invesco LL Fund	Flere	1,7	USA
DBR 0 1/2 08/15/27	Statsobligation	1,7	Tyskland

2023	Sektor	% af aktiver	Land
MSCI World TRS	Flere	9,6	Flere
PKA PF III	Flere	6,1	Danmark
SSGA All country	Flere	5,6	Irland
PKA PF IV	Flere	4,0	Danmark
MSCI Global SC TRS	Flere	2,7	Flere
PKA AIP 2	Infrastruktur	2,6	Danmark
Osmosis TRS	Flere	2,4	Flere
EM TRS	Flere	2,3	Flere
DBR 1 08/15/24	Statsobligation	2,1	Tyskland
FRTR 1 3/4 11/25/24	Statsobligation	2,0	Frankrig
Osmosis	Flere	1,8	Irland
Invesco LL Fund	Flere	1,7	USA
AIP INFRASTRUCTURE II K/S	Infrastruktur	1,7	Danmark
Acadian global value	Flere	1,6	Irland
PKA AIP 1	Infrastruktur	1,6	Danmark

De 15 største investeringer er samlet set af uændret karakter i overensstemmelse med en overordnet set uændret investeringsstrategi.

Hvilken andel udgjorde bæredygtighedsrelaterede investeringer?

Markedsværdien af bæredygtighedsrelaterede investeringer udgjorde 24 mia. kr. for PKA-fællesskabet, jf. oversigten i afsnittet "...sammenlignet med tidligere perioder".

Pensionsselskabets andel heraf udgjorde 157 mio. kr. Det omfattede investeringer i overensstemmelse med taksonomiforordningen, samt andre miljømæssige bæredygtige investeringer opgjort efter SFDR artikel 2.17.

Opgørelsen af bæredygtighedsrelaterede investeringer vedrørende infrastruktur blev baseret på rapporterede data fra fund manager.

Opgørelsen af bæredygtighedsrelaterede børsnoterede investeringer blev baseret på produktion af vedvarende energi, eller virksomheder som drager fordel af low-carbon teknologier, såsom producenter af elektriske køretøjer eller solcelleproducenter. Dertil blev screenet for 'do-no-significant-harm' ved hjælp af udvalgte PAI indikatorer, herunder involvering i fossile brændstoffer, overholdelse af UGNC og OECD Guidelines, involvering af kontroversielle våben og påvirkning af biodiversitet-sensitive områder. Data blev indhentet fra ISS, og herefter blev investeringer fra PKA's negativliste frasortet.

Fremadrettet forventes, at omfanget af rapporterede data for investeringer aligned med taksonomiforordningen og SFDR øges.

● **Hvad var aktivallokeringen?**

98 % af investeringerne til markedsværdi ultimo 2024 fremmede miljømæssige eller sociale karakteristika (pkt. #1 i nedenstående figur), uændret fra 98 % i 2023 og 97 % i 2022. Investeringerne fremmede miljømæssige eller sociale karakteristika, men investeringerne har ikke bæredygtighed som mål ifølge EU-lovgivningen. Den resterende del af investeringerne på 2 % og var likvider, hvor der ikke er mulighed for at opnå miljømæssige eller sociale karakteristika. De fremgår af pkt. #2 i nedenstående figur, som omfatter de resterende investeringer.

At 98 % af investeringerne i pensionsselskabet fremmede miljømæssige eller sociale karakteristika skyldtes bl.a., at der forud for hver investering blev foretaget en due diligence inkl. ESG, så der blev taget hensyn til PKA's politikker og retningslinjer for ansvarlige investeringer. Heri indgår referencer til FN Global Compacts 10 principper om menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, sanktioner, korruption m.m. Derudover har PKA udøvet aktivt ejerskab, hvor det løbende er blevet overvåget om virksomhederne, der investeres i, var på linje med PKA's politikker og retningslinjer. Det har indebåret, at virksomheder, der over en længere periode overtræder disse politikker og retningslinjer, og ikke viser fremskridt, er blevet ekskluderet og sat på PKA's negativliste.

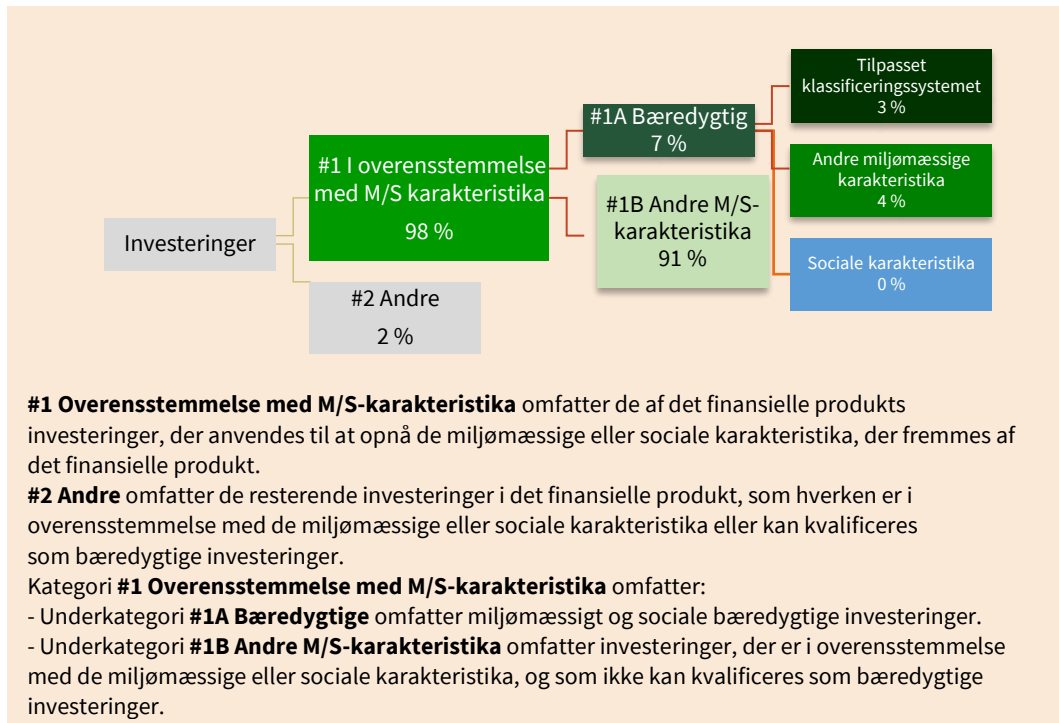
Tilgangen til opgørelsen er uændret siden 2022.

Den opgjorte andel af bæredygtige investeringer, som angivet i #1A, omfattede børsnoterede værdipapirer (85 mio. kr.) og infrastruktur (72 mio. kr.), hvilket tilsammen udgjorde 157 mia. kr. eller 6,6 % af formuen.

Den opgjorte andel af "Andre M/S-karakteristika", som angivet i #1B, omfattede investeringer, der ikke kan vurderes i overensstemmelse med taksonomiforordningen eller SFDR, men som fremmede miljømæssige eller sociale karakteristika gennem de

Aktivallokering
beskriver andelen
af investeringer i
specifikke aktiver.

hensyn der tages for investeringerne ud fra gældende politikker og retningslinjer for ansvarlige investeringer, som fremført ovenfor.

● **Inden for hvilke økonomiske sektorer blev investeringerne foretaget?**

For bæredygtige infrastrukturinvesteringer, var samtlige investeringsprojekter indenfor GICS-sektoren Utilities (Forsyning), og omfattede investeringer indenfor vedvarende energi.

For bæredygtige børsnoterede aktieinvesteringer (inklusive eksponering via derivater), var majoriteten indenfor Information Technology (Informationsteknologi), som udgjorde 94 % af markedsværdien af de bæredygtige børsnoterede aktier.

Overordnet set er fordelingen uændret i forhold til 2023. Der blev ikke identificeret bæredygtige investeringer i 2022.

Sektor	2023	2024
Consumer Discretionary	6%	0,1%
Consumer Staples	0%	0,0%
Financials	0%	0,4%
Health Care	0%	0,1%
Industrials	7%	3,7%
Information Technology	84%	94,2%
Materials	0%	0,0%
Real Estate	1%	0,0%
Utilities	1%	1,5%

I hvilket omfang var de bæredygtige investeringer med et miljømål i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet?

PKA har arbejdet på at indsamle oplysninger, så det kunne vurderes, hvorvidt PKA's investeringer var i overensstemmelse med kravene i EU-klassificeringssystem (taksonomiforordningen). Arbejdet blev påbegyndt i 2023.

For den børsnoterede portefølje var data tilgængeligt via ISS, og fra fund managers modtog PKA data vedrørende infrastrukturinvesteringer. PKA har i 2024 været i dialog med private equity-forvaltere samt flere obligationsudstedere for at drøfte efterlevelse af taksonomiforordningen.

For infrastrukturinvesteringerne har fund manageren AIP foretaget vurderingen af alignment med taksonomiforordningen i samarbejde med eksterne rådgivere. Der er ikke afgivet en tredjepartserklæring.

PKA har ikke udarbejdet en særskilt opgørelse af investeringer, der er eligible ud fra taksonomiforordningen. Det forventes, at en del af ejendoms- og infrastrukturporteføljen vil være eligible under taksonomiforordningen.

For at være i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet omfatter kriterierne for **fossilgas** begrænsninger for emissioner og overgang til fuldt vedvarende energi eller kulstoffattige brændstoffer inden udgangen af 2035. For **atomenergi** indeholder kriterierne omfattende sikkerheds- og affaldshåndteringsregler.

Datadækningen fremgår nedenfor:

Aktivklasse	Taksonomi aligned (mio. kr.), 2024	Dækningsgrad af aktivklasse, 2024	Taksonomi aligned (mio. kr.), 2023	Dækningsgrad af aktivklasse, 2023
Infrastruktur	72	36,4%	72	40,8%
Børsnoterede aktier	0	0,0%	1,1	0,2%

Medførte det finansielle produkt investeringer i aktiviteter relateret til fossilgas og/eller atomenergi i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet³

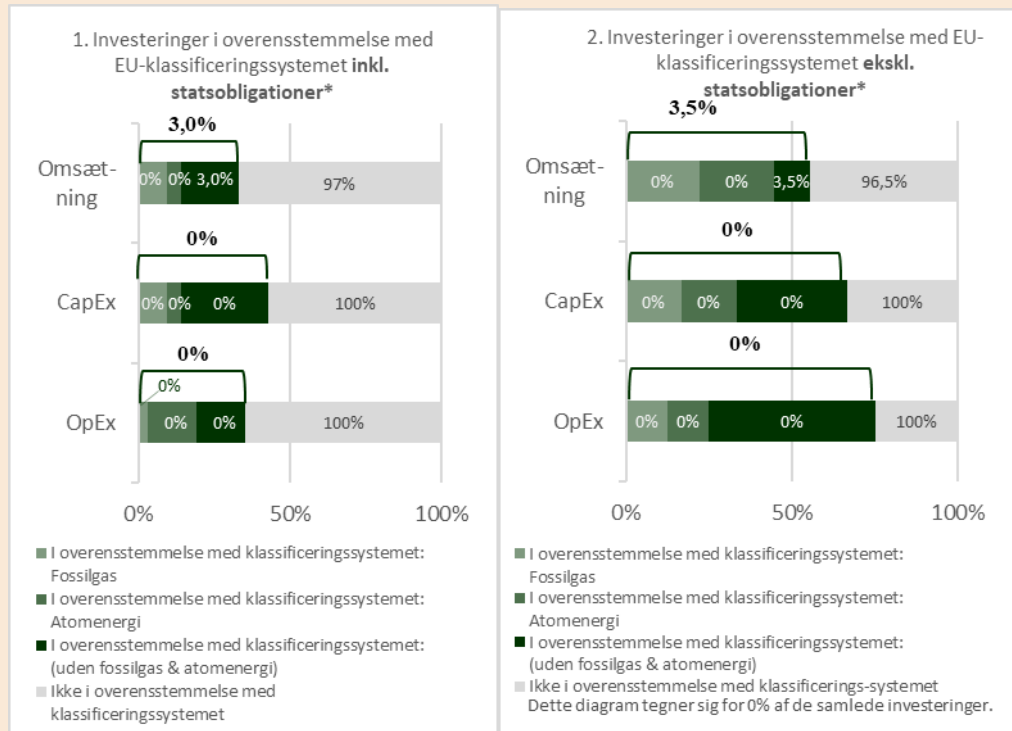
Ja: fossilgas atomenergi

³ Fossilgas og/eller atomrelaterede aktiviteter vil kun være i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, hvis de bidrager til at begrænse klimaændringer ("modvirkning af klimaændringer") og ikke i væsentlig grad skader noget EU-klassificeringsmål – se forklarende note i venstre margen. Kriterierne i deres helhed for økonomiske aktiviteter inden for fossilgas og atomenergi, der er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, er fastsat i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2022/2014.

X Nej

PKA har for nuværende ikke data om CapEx eller OpEx.

Diagrammerne nedenfor viser med grønt procentdelen af investeringer, der er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet. Da der ikke findes nogen hensigtsmæssig metode til at bestemme overensstemmelsen med klassificeringssystemet for statsobligationer*, viser det første diagram overensstemmelsen med klassificeringssystemet i forhold til alle det finansielle produkts investeringer, inkl. statsobligationer, mens det andet diagram kun viser overensstemmelsen med klassificeringssystemet i forbindelse med det finansielle produkts investeringer, ekskl. statsobligationer.

* Med henblik på disse diagrammer omfatter "statsobligationer" eller statsengagementer.

● **Hvad var andelen af investeringer i omstillingsaktiviteter og mulighedsskabende aktiviteter?**

PKA har for nuværende ikke data til at opgøre omstillingsaktiver eller mulighedsskabende aktiviteter.

● **Hvordan var procentdelen af investeringer, der var i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, sammenlignet med foregående referenceperioder?**

Procentandelen af investeringer, der var i overensstemmelse med taksonomiforordningen, er angivet ovenfor. Omfanget blev øget en smule siden sidste år, hvilket er drevet af værdistigninger og enkelte nye investeringer.

Hvad var andelen af bæredygtige investeringer med et miljømål, der ikke var i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet?

Andelen af bæredygtige investeringer med et miljømål, der opfylder kriterierne af Disclosure-forordningens artikel 2.17, men ikke EU-klassificeringssystemet, blev opgjort til 85 mio. kr. eller 3,6 % af den samlede formue for pensionsselskabet. For 2023 udgjorde beløbet 73 mia. kr. heller 4 % af den samlede formue. Se nærmere i afsnittet "... og sammenlignet med tidligere perioder".

Hvilken andel udgjorde socialt bæredygtige investeringer?

PKA's investeringer indeholdt ikke socialt bæredygtige investeringer. Dette er uændret siden 2022.

Hvilke investeringer blev medtaget under "Andre", hvad var deres formål, og var der nogen miljømæssige eller sociale minimumsgarantier?

I pkt. #2 har PKA valgt at placere investeringer i likvider. Det er blevet vurderet, at disse investeringer ikke direkte kan bidrage til at opnå miljømæssige og/eller sociale karakteristika, da det ikke entydigt kan identificeres, hvordan de likvide midler vil blive anvendt (investeringer eller fx internt relaterede formål).

Der er ikke knyttet nogen miljømæssige eller sociale minimumsgarantier til "Andre".

Tilgangen er uændret siden 2022.

Hvilke foranstaltninger er der truffet for at opfylde de miljømæssige og/eller sociale karakteristika i referenceperioden?

PKA ønsker at være en ansvarlig investor og integrerer bæredygtighedshensyn i alle investeringsbeslutninger, hvilket afspejles i de beslutninger, som løbende træffes.

Det betyder, at PKA i relation til hver enkelt investering blandt andet har set på miljø-, ledelsesmæssige og sociale forhold samt forhold vedrørende respekt for menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder og bekæmpelse af korruption og bestikkelse.

PKA investerer ikke i våben som strider imod internationale konventioner og ikke i selskaber, der producerer tobaksprodukter. Der investeres ikke i kulmineselskaber eller oliesandselskaber, som vurderes, ikke er omstillingsparate, dvs. ikke har en konkret og troværdig plan for at afvikle disse aktiviteter. Der investeres ikke i kulforsyningsselskaber, hvor den samlede andel af omsætningen fra kulaktivitet er mere end 20 %, hvis selskaberne ikke er omstillingsparate, det vil sige ikke har en konkret og troværdig plan for at afvikle disse aktiviteter.

Disse retningslinjer gælder for hele porteføljen og fra andet halvår 2024 også for størstedelen af aktiederivater, med undtagelse af når der investeres indirekte i kredit til virksomheder, hvor det ikke kan udelukkes, at nogle selskaber er på PKA's eksklusionsliste. PKA er i gang med at undersøge, om retningslinjerne kan implementeres endnu bredere.

PKA er gået i dialog med selskaber, som ikke giver tilfredsstillende oplysninger bl.a. om de nævnte forhold. Hvis selskaberne ikke er villige til dialog eller overtræder PKA's politikker og retningslinjer, er de blevet ekskluderet. I 2024 deltog PKA bl.a. gennem EOS at Federated Hermes i 1.143 dialoger med selskaber som led i aktivt ejerskab.

PKA har overholdt de sanktioner og handelsembargoer, der er vedtaget af EU og FN, og som Danmark er forpligtet til at håndhæve. PKA er medlem af FN Global Compact og følger Paris-aftalen og de gældende konventioner fx FN's biodiversitetskonvention.

PKA deltager fortsat i investorinitiativet Climate Action 100+. Formålet er at bruge aktivt ejerskab som løftestang til at fremme investorernes net-zero målsætninger overfor de yderligere selskaber, som ikke er del af det eksisterende CA100+-initiativ, men som udleder næstmest CO₂ i forhold til CA100+-fokusselskaberne. Initiativet skal skaffe oplysninger, som er nødvendige for at kunne se, om porteføljeselskaber er på linje med Paris-aftalen, herunder troværdig net-zero forpligtelse, robuste CO₂-mål på hhv. kort-, mellem- og lang sigt, tydelig rapportering om CO₂-udledning og -reduktioner på tværs af scope 1, 2 og 3 og troværdig strategi for klimaneutralitet.

For at sikre at selskaberne indfrier deres klima- og CO₂-reduktionsmål for 2030 og videre frem mod 2050, blev det besluttet, at initiativet skal fortsætte i en fase 2. Fase 2 har til formål at holde selskaberne op på den centrale målsætning om at halvere globale CO₂-udledninger i 2030, og evalueres i 2026 og afsluttes i 2030. PKA har besluttet fortsat at støtte initiativet og følge fase 2 af CA100+ og løbende genvurdere selskaberne og sammen med CA100+ følge selskabernes udvikling i 2025 og frem til udgangen af fase 2 i 2030. De første resultater fra CA 100+ fase 2-initiativet blev offentliggjort i oktober 2024, og resultaterne følges i den interne overvågning af selskaberne. Initiativet understøtter PKA's arbejde for at blive CO₂-neutral i overensstemmelse med Paris-aftalen.

Biodiversitet

Biodiversitet er et relativt nyt fokus for PKA. PKA er tilsluttet IIGCC's⁴ Nature Action 100 og Finance for Biodiversity Pledge, hvilket er indskrevet i retningslinjerne for ansvarlige investeringer. Nature Action 100 er et investorinitiativ, som har fokus på at gå i dialog med de 100 største børsnoterede selskaber om deres ambitioner og indsatser for håndtering af tab af natur og biodiversitet. Nature Action 100 er som Climate Action 100+ blot med fokus på biodiversitet.

Hvordan klarede dette finansielle produkt sig sammenlignet med referencebenchmarket?

PKA har ikke fastlagt referencebenchmark.

Reference-benchmarks er indekser til måling af, om det finansielle produkt opnår de miljømæssige eller sociale karakteristika, det fremmer.

⁴ IIGCC: The Institutional Investors Group on Climate Change

Model for periodisk offentliggørelse af oplysninger om finansielle produkter, jf. artikel 8, stk. 1, 2 og 2a, i forordning (EU) 2019/2088 og artikel 6, stk. 1, i forordning (EU) 2020/852

Produktnavn: PKA+Pension forsikringsselskab A/S – markedsrente

Identifikator for juridiske enheder: GQICXFOA2M6OHY8DHO62

Miljømæssige og/eller sociale karakteristika

Havde dette finansielle produkt et bæredygtigt investeringsmål?

Ja

Det foretog **bæredygtige investeringer med et miljømål:** _____%

i økonomiske aktiviteter, der kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

i økonomiske aktiviteter, der ikke kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

Det foretog **bæredygtige investeringer med et socialt mål:** _____%

Nej

Det **fremmede miljømæssige/sociale (M/S) karakteristika** og selv om det ikke havde en bæredygtig investering som mål, havde det en andel af bæredygtige investeringer på 6,6 %

med et miljømål i økonomiske aktiviteter, der kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

med et miljømål i økonomiske aktiviteter, der ikke kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

med et socialt mål

Det fremmede M/S-karakteristika, men **foretog ikke nogen bæredygtige investeringer**

Ved »**bæredygtig investering**« forstås en investering i en økonomisk aktivitet, der bidrager til et miljømæssigt eller socialt mål, forudsat at investeringen ikke i væsentlig grad skader miljømæssige eller sociale mål, og at de virksomheder, der investeres i, følger god ledelsespraksis.

EU-klassificeringssystemet er et klassificeringssystem, der er fastsat i forordning (EU) 2020/852, og som opstiller en liste over **miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter**. I nævnte forordning er der ikke fastsat en liste over socialt bæredygtige økonomiske aktiviteter. Bæredygtige investeringer med et miljømål kan være i overensstemmelse med klassificeringssystemet eller ej.

I hvilket omfang blev de miljømæssige og/eller sociale karakteristika, der fremmes af dette finansielle produkt, opfyldt?

Pensionskassen administreres af Pensionskassernes Administration A/S, sammen med andre pensionskasser og et pensionselskab, samlet set kaldet ”PKA-fællesskabet” eller ”PKA”. Disse betegnelser vil blive anvendt i tilfælde, hvor omtale eller data er gældende for PKA-fællesskabet som helhed.

I PKA ønskes at fremme klima-, miljømæssige og/eller sociale karakteristika i investeringerne, samlet set og i de enkelte pensionskasser.

Det gør pensionskassen med følgende tiltag, dog med et mål for investeringer, der fremmer sociale forhold, gældende for PKA-fællesskabet som helhed:

- Målsætning om at have investeringer som primært bidrager til nedbringelse af CO₂ på 15 % af formuen i 2025 og 20 % i 2030 (klimarelaterede investeringer). Investeringer i klimarelaterede projekter er bl.a. vindmølle- og solcelleparker, green bonds og ejendomme med fokus på energieffektivitet herunder materialevalg.

Bæredygtighedsindikatorer måler, hvordan de miljømæssige eller sociale karakteristika, der fremmes af dette finansielle produkt, opnås.

- Målsætning om at have investeringer til fremme af sociale forhold på 10 mia. kr. i 2025, med fokus på investeringer i sociale impact fonde og i sociale ejendomme – herunder at understøtte stærke sociale fællesskaber for både de ældre og unge. Derudover er det obligationer udstedt af bl.a. Verdensbanken, som har fokus på at understøtte sundhedssystemer i bl.a. udviklingslande.
- Målsætning om at have en CO₂-neutral portefølje i 2050, med delmål for reduktion i CO₂-aftrykket på 29 % i 2025 og 50 % i 2030, for udvalgte aktivklasser jf. nedenfor.
- ESG-ratingen på de børsnoterede aktieinvesteringer skulle være ca. 15 % bedre end benchmark for den børsnoterede aktieportefølje (en sammenlignelig gruppe af aktier på markedet). Denne målsætning er ophørt i 2024, jf. omtale nedenfor.
- For ejendomsinvesteringer stiller PKA høje krav til bæredygtighed og energiforbedringer i form af certificeringer som Svanemærket og DGNB-certificering i opførelsen af nye ejendomme. Ejendomsentreprenører, der samarbejdes med, forpligter sig til at overholde Den Internationale Arbejdsorganisations (ILO) konvention nr. 94 om arbejdstagerforhold og ligeledes sikre, at deres underleverandører lever op til samme krav.
- For infrastrukturprojekter har PKA en generel målsætning om, at projekterne skal være vurderet i henhold til GRESB, der er et globalt ESG-gennemsnit for bl.a. infrastruktur (herunder vindmøller og solceller).
- Endelig bakker PKA op om Paris-aftalens mål om at begrænse den globale opvarmning.

Målene er beskrevet i afsnit "...og sammenlignet med tidligere perioder".

PKA har herudover fastlagt kriterier for eksklusion af investeringer. Det er beskrevet i afsnit "Hvordan tog dette finansielle produkt hensyn til de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer".

● **Hvordan klarede bæredygtighedsindikatorerne sig?**

Status på målsætningerne er som følger:

Målsætning: Klimarelaterede investeringer på 15 % af formuen.

Status: Bidrag på 39 mio. kr. svarende til 15,5 % af formuen, imod et bidrag på 28 mio. kr. svarende til 13,9 % af formuen i 2023.

Målsætning: Investeringer, der fremmer sociale forhold, på 10 mia. kr. i PKA-fællesskabet.

Status: Pensionsselskabets investeringer udgør 5 mio. kr., imod 3 mio. kr. i 2023. For PKA-fællesskabet udgjorde investeringerne 7,3 mia. kr., imod et samlet bidrag på 4,5 mia. kr. i 2023. Størstedelen af stigningen kan henføres til køb af sociale statsobligationer.

Målsætning: CO₂-neutral portefølje i 2050, med delmålsætning om en reduktion af CO₂-aftrykket for scope 1 og 2 på 29 % i 2025 for børsnoterede aktier og obligationer, derivater og ejendomme. I 2030 er delmålsætningen en reduktion af CO₂-aftrykket for scope 1, 2 og 3 på 50% for børsnoterede aktier og obligationer, derivater, ejendomme og infrastruktur.

Status: CO₂-aftrykket blev ultimo 2024 reduceret med 63 % siden basisåret 2019 (scope 1 og 2), imod en reduktion på 46 % i 2023.

CO₂-aftrykket blev ultimo 2024 reduceret med 2 % siden basisåret 2019 (scope 1, 2 og 3), imod en forøgelse på 19 % i 2023.

Målsætning: ESG-rating på den børsnoterede aktieportefølje skal være 15 % bedre end benchmark.

Status: Målsætningen er ikke længere relevant, se omtalen i afsnittet "...og sammenlignet med tidligere perioder".

I afsnittet ”Hvilke foranstaltninger er der truffet for at opfylde de miljømæssige og/eller sociale karakteristika i referenceperioden” er redegjort for arbejdet med eksklusioner af visse selskaber samt PKA’s tiltag inden for aktivt ejerskab.

● **...og sammenlignet med tidligere perioder?**

PKA’s mål om at foretage klimarelaterede investeringer er uændret siden 2022. PKA definerer overordnet klimarelaterede investeringer og investeringer, der fremmer sociale forhold, med udgangspunkt i særligt Verdensmålene. For de klimarelaterede investeringer er det Verdensmål 7, der bl.a. inkluderer vedvarende energi, energieffektivisering, vind- og solenergi, biomasse og energieffektivisering i bygninger.

Definitionerne er uændrede siden 2022.

I 2023 gennemgik PKA første gang de klimarelaterede investeringer og fastlagde investeringer omfattet af taksonomiforordningen, ligesom PKA fastlagde definitioner for bæredygtige investeringer efter SFDR’s artikel 2.17.

I det følgende er redegjort for målene om klimarelaterede investeringer og det er beskrevet, hvordan PKA har vurderet overensstemmelse (alignment) med taksonomiforordningen og SFDR.

Mål: Klimarelaterede investeringer

Børsnoterede investeringer

For den børsnoterede portefølje er de klimarelaterede mål relateret til at nedbringe CO₂-aftrykket og foretage klimarelaterede investeringer.

For de børsnoterede værdipapirer og derivater benyttes data fra ISS, for at konstatere alignment med taksonomiforordningen.

PKA’s vurdering af de børsnoterede værdipapirer og derivater i forhold til SFDR artikel 2.17 tager udgangspunkt i virksomheder, der bidrager til den grønne omstilling gennem produktion af vedvarende energi og/eller som vurderes at drage fordel af low-carbon produkter og services. Dette kan fx være elektriske køretøjer, solcelle- producenter, eller lignende. Der screenes for involvering i kul, kulforsyning samt olie- og gasfremstilling.

Derudover tages der højde for princippet om ingen væsentlig skade ved at screene for virksomhedens involvering med fossile brændstoffer, påvirkning af biodiversitets-sensitive områder, overskridelser af OECD og FN Global Compact principper eller manglende kontrol heraf, samt involvering med kontroversielle våben. PKA benytter data fra MSCI og ISS i screeningsprocessen.

Definitionerne er uændrede siden 2022.

Opfølgning på CO₂-aftrykket fremgår nedenfor.

Infrastruktur

PKA’s infrastrukturinvesteringer omfatter hovedsageligt sol- og vindenergi. Miljømålet for disse infrastrukturinvesteringer er bidrag til mitigerende af klimaforandringer som defineret i EU Taksonomiforordningen.

Sammen med fund manager af investeringerne er det vurderet, at en del af porteføljen er aligned med taksonomiforordningen. Vurderingen er foretaget baseret på en gennemgang af de tekniske screeningkriterier, "do-no-significant-harm" og "good governance", som fund manager har foretaget sammen med eksterne rådgivere. Tilgangen er uændret i forhold til 2023.

Green bonds

PKA's investeringer i green bonds omfatter bl.a. stats- og realkreditobligationer udstedt som "green bonds". PKA's mål er at understøtte den grønne omstilling i samfundet generelt, i al væsentlighed inden for Europa.

I 2023 definerede PKA, at både stats- og realkreditobligationerne var i overensstemmelse med PKA's egen definition af klimarelaterede investeringer, og at statsobligationerne herudover også kunne defineres som værende i overensstemmelse med SFDR. Dette blev baseret på gennemlæsning af udstedernes frameworks.

PKA har i 2024 gennemført interviews og drøftet frameworks med større obligationsudstedere. Dette har været foretaget for at etablere dokumentation for, hvorvidt investeringerne kan karakteriseres som værende i overensstemmelse med PKA's egen definition, SFDR og/eller taksonomiforordningen.

Samtlige udstedere tilkendegav, at investeringerne ikke kunne siges at være i overensstemmelse med hverken SFDR eller taksonomiforordningen.

I opgørelsen af investeringer omfattet af SFDR for 2024 er hverken stats- eller realkreditobligationer derfor medtaget, selv om de er udstedt efter green bonds-frameworks. Ingen af obligationerne er udstedt efter det nye EU Green Bond-framework.

Ejendomme

PKA's ejendomsinvesteringer har fokus på energieffektivitet. For at imødegå klimaforandringer har pensionskabets bestyrelse vedtaget, at for nye investeringer i ejendomme og den eksisterende boligmasse skal forhold ud over de lovgivningsmæssige krav tænkes ind i projekterne, hvilket også fremgår af pensionskabets investeringsretningslinjer. Derfor har pensionskabet haft en målsætning om, at den gennemsnitlige energimærkning blev opgraderet fra klasse D i 2008 til klasse B i 2020 på hele porteføljen på ca. 1 mio. m² for hele PKA-fællesskabet. Dette mål er realiseret, og inden udgangen af 2025 er målet, at pensionskabets ejendomme skal have et gennemsnit af energimærke mellem klasse A og B, hvilket svarer til en yderligere reduktion af ejendomsporteføljens CO₂-udledning på 50 %.

2025-målet skal opnås ved bl.a. energirenovering af eksisterende ejendomme, produktion af vedvarende energi via solceller og vindturbiner, affaldshåndtering, udvikling af udearealer for fremme af fællesskab og biodiversitet. Endelig tilstræbes, at der etableres ladestander til elbiler på 10 % af porteføljens parkeringspladser. Det er også i tråd med ambitionen om at bidrage til opfyldelsen af Paris-aftalen.

Ejendomsporteføljen er vurderet ikke at være aligned med hverken taksonomiforordningen eller SFDR.

Tilgangen er uændret siden 2022.

Private equity og kredit

Miljømål for Private Equity investeringerne går på, at virksomheden er involveret i produktionen af vedvarende energi.

PKA's miljømål for kreditinvesteringer relaterer sig til investeringer indenfor vedvarende energi, herunder fx at yde kredit til investorer med solcelleinvesteringer for øje.

PKA's Private Equity- og kreditportefølje er vurderet til ikke at være aligned med hverken taksonomiforordningen eller SFDR artikel 2.17, da der ikke tages højde for do-no-significant-harm princippet.

Tilgangen er uændret siden 2022.

Sammenfatning om målopfyldelse for klimarelaterede investeringer

PKA-fællesskabets klimarelaterede investeringer fordeler sig som følger, baseret på markedsværdier pr. 31.12.2024, sammenlignet med 2023¹ og 2022:

Overblik over PKA's klimarelaterede investeringer							
Aktivklasse, mia. kr.	Klimarelaterede			SFDR 2.17		Taxonomy Aligned	
	2024	2023	2022	2024	2023	2024	2023
Børsnoterede aktier	14,0	8,6	6,0	12,8	7,3	0,0	0,2
Børsnoterede virksomhedsobligationer	0,2	0,3	0,2	0,1			
Stats- og realkreditobligationer	12,7	8,4	5,0				
Infrastruktur	20,6	16,3	16,7	10,9	10,9	10,9	10,9
Ejendomme	6,7	5,8	7,2				
Private Equity og Venture	0,5	1,6	1,7				
Unoteret kredit	1,1	0,8	0,3				
Total	55,8	41,9	37,1	23,8	18,3	10,9	11,1
Andel af PKA's samlede portefølje	15,5%	12,7%	12,4%	6,6%	5,5%	3,0%	3,3%
Målsætning	15,0%	15,0%	15,0%	-	-	-	-
Forskel fra målsætning	+0,5%-point	-2,3%-point	-2,6%-point	-	-	-	-

¹ Jf. omtalen ovenfor er sammenligningstallet for investeringer i Green bonds i henhold til SFDR tilpasset. For 2023 blev investeringer i Green bonds i henhold til SFDR oplyst til at udgøre 5,4 mia. kr.

PKA-fællesskabets samlede klimarelaterede investeringer udgør 56 mia. kr. imod 42 mia. kr. i 2023. Stigningen siden 2022 skyldtes væsentligst øgede investeringer i børsnoterede aktier, green bonds og infrastruktur. I forhold til den samlede portefølje udgjorde de klimarelaterede investeringer 15,5 % af investeringerne, imod 12,7 % i 2023. For pensionsselskabet udgjorde de klimarelaterede investeringer 39 mio. kr. svarende til 15,5 % i overensstemmelse med, at investeringsstrategien i al væsentlighed var den samme i hele PKA-fællesskabet. Målsætningen om klimarelaterede investeringer er således indfriet.

PKA-fællesskabets samlede bæredygtige investeringer, som defineret i taksonomiforordningen og SFDR, udgjorde 24 mia. kr., svarende til 6,6 % af den samlede investeringsportefølje. For pensionsselskabet udgjorde de bæredygtige investeringer 16,6 mio. kr., svarende til 6,6 % af investeringsporteføljen. Udviklingen i bæredygtige investeringer relaterer sig væsentligst til børsnoterede aktier, delvist drevet af værdistigninger.

Mål: Investeringer, der fremmer sociale forhold

PKA har ikke indarbejdet kriterier for 'do-no-significant-harm' i PKA's definition af investeringer, der fremmer sociale forhold. PKA's investeringer, der fremmer sociale forhold, er således ikke aligned med SFDR.

Tilgangen er uændret siden 2022.

I arbejdet med aktivt ejerskab i børsnoterede investeringer er der bl.a. fokus på arbejdstagerrettigheder. PKA går i dialog med selskaber for at sikre deres praksis på området, og når det findes relevant, ekskluderes selskaber.

Mål: CO₂-aftrykket

Når PKA rapporterer på CO₂-udledninger, rapporteres på de udledninger, som PKA er med til at finansiere gennem investeringer i virksomheder. En værdistigning i investeringsporteføljen vil derfor alt andet lige medføre en stigning i finansierede CO₂-udledninger.

De finansierede CO₂-udledninger forventes også at stige efterhånden som omfanget af rapporterede data forøges.

CO₂-aftrykket afspejler udledningerne pr. investeret million kr. Aftrykket afspejler således de finansierede CO₂-udledninger relativt til omfanget af investeringer.

PKA har følgende målsætninger for CO₂-aftrykket:

- Reduktion af CO₂-aftrykket på 29 % i 2025 for børsnoterede aktier og obligationer, derivater og ejendomme for scope 1 og 2.
- Reduktion af CO₂-aftrykket på 50 % i 2030 for børsnoterede aktier og obligationer, derivater, ejendomme og infrastruktur for scope 1, 2 og 3.
- En CO₂-neutral investeringsportefølje i 2050.

Målsætningerne er uændrede siden 2022.

I 2024 har PKA genbesøgt opgørelsen af basisåret for CO₂-udledninger og -aftryk. Dette er gjort for at sikre, at opfølgningen på målsætningerne løbende bliver mere korrekt og relevant. Datagrundlaget for genberegning af basisåret er fra MSCI, baseret på MSCI's seneste CO₂-modeller og seneste estimerede historiske udledninger for 2019 for scope 1, 2 og 3. Det medfører, at data kan sammenlignes med de oprindelige data for 2019, som også var data fra MSCI. Resultatet af revurderingen fremgår af tabellen nedenfor. Genberegningen udtrykker den usikkerhed, der knytter sig til modeller for estimering. Fremadrettet forventer PKA at foretage genberegningen løbende.

CO₂-udledningerne for scope 1 og 2 er faldet fra 575 tons CO₂-ækvivalenter ultimo 2023 til 444 tons ultimo 2024. Der ses også et fald i forhold til 2022. Denne reduktion dækker over CO₂-udledningen fra børsnoterede aktier og obligationer, derivater og ejendomsinvesteringer.

Med et scope 1 og 2 aftryk på 4,4 tons CO₂ pr. investeret mio. kr. i 2024 mod 6,5 tons CO₂ pr. investeret mio. kr. i 2023, er investeringernes CO₂-aftryk reduceret med 32 %. Der ses også et fald i forhold til 2022. I forhold til basisåret 2019 er CO₂-aftrykket 63 % lavere end de samme aktivklassers CO₂-aftryk. PKA har dermed opfyldt målsætningen for 2025 på at mindske aftrykket med 29 % for børsnoterede aktier og obligationer, derivater og ejendomme.

Enhed	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Tons CO ₂ , scope 1 og 2	795	767	670	656	575	444
CO ₂ aftryk (tons/mio. kr.)	11,9	11,8	6,7	8,3	6,5	4,4
<i>Før genberegning</i>	13,4					
Ændring i aftryk fra basisår	-	-1%	-44%	-30%	-46%	-63%
Tons CO ₂ , scope 1, 2 og 3	4.088			5.191	5.849	5.472
CO ₂ aftryk (tons/mio. kr.)	55,2			66,0	65,7	54,0
<i>Før genberegning</i>	48,4					
Ændring i aftryk fra basisår	-			20%	19%	-2%

Tallene for 2019-2021 for CO₂-udledningen for de børsnoterede aktier og erhvervsobligationers del af investeringerne er fra dataleverandøren MSCI. For 2022, 2023 og 2024 er data fra ISS. Der er derfor nogen usikkerhed knyttet til en sammenligning af data.

Samlet set afspejler det den kontinuerlige indsats for at foretage investeringer, der har fokus på at nedsætte CO₂-aftrykket. Det er beskrevet i det følgende afsnit om målet vedrørende ESG-ratings for børsnoterede aktieinvesteringer. Udviklingen anses for at være tilfredsstillende.

Når udledningerne for scope 3 medtages er udledningerne faldet med 18 % i forhold til sidste år. Det er positivt, at aftrykket er faldende. I forhold til basisåret 2019 er CO₂-aftrykket 2 % lavere. PKA har dermed ikke opfyldt målsætningen for 2030. Data for scope 3-udledninger er fortsat begrænsede og behæftet med stor usikkerhed.

Mål: ESG-ratings for børsnoterede aktieinvesteringer

PKA's målsætning for ESG-ratings var, at ESG-rating af den børsnoterede aktieportefølje skulle være 15 % højere end benchmark. I 2024 valgte PKA en mere fokuseret tilgang til målsætningen om CO₂-reduktioner, frem for at forfølge et benchmark relateret til en bredere ESG-rating. Det blev gennemført med omlægning af visse børsnoterede aktie- og

derivatmandater. Ændringen har bidraget til de realiserede CO₂-reduktioner, jf. beskrivelsen ovenfor.

Omlægningen gav samtidig mulighed for at implementere PKA's negativliste i de nye derivatmandater. Dette var også et væsentligt forhold i beslutningen om at ændre aktieinvesteringerne.

Mål: Ejendomsinvesteringer

PKA's mål med ejendomsinvesteringerne er at opnå øget energieffektivitet. Det blev for første gang i 2023 målt som omfanget af certificerede ejendomme.

For PKA-fællesskabet udgjorde certificerede ejendomme 7 mia. kr. imod 6 mia. kr. i 2023. Det svarer til 20 % af det eksisterende byggeri, imod 18 % i 2023. For pensionselskabet udgjorde andelen af certificerede ejendomme 20 % af ejendomsporteføljen, imod 18 % i 2023².

Stigningen i certificerede ejendomme kan henføres til nye ejendomme og yderligere certificeringer, i overensstemmelse med målsætningen. Et større boligområde opført årene 2017-2021 afventer administrativ udstedelse af certifikater i forhold til certificeringen DGNB BIU. Ved udstedelsen øges den samlede værdi af certificerede ejendomme i niveauet 3 mia. kr. Målet er, at samlet værdi af certificerede ejendomme inden udgangen af 2025 udgør minimum 11 mia. kr.

I aftaler med entreprenører er der indarbejdet krav til, at ILO-konventionen nr. 94 skal efterleves, og at entreprenøren skal sikre dette også i forhold til underleverandører.

Mål: Paris-aftalen

PKA bakker fortsat op om Paris-aftalens mål om at begrænse den globale opvarmning, og er stadig tilsluttet IIGCC Paris Aligned Investor Initiative (PAII).

I 2024 fravalgte PKA tilslutningen til Net Zero Asset Owner Alliance. Årsagen er, at PKA ønsker at fokusere på samarbejdet i IIGCC herunder PAII, for at optimere ressourcerne til at yde den størst mulige påvirkning på klimaområdet.

Mål: Infrastruktur

Dele af PKA's infrastrukturinvesteringer er gennem samarbejdet med fund manageren AIP blevet vurderet i henhold til GRESB, som har foretaget ESG performancevurderinger af aktivet.

● *Hvad var målene for de bæredygtige investeringer, som det finansielle produkt delvis foretog, og hvordan bidrog de bæredygtige investeringer til sådanne mål?*

PKA's mål for klimarelaterede investeringer fremgår af afsnittet "... og sammenlignet med tidligere perioder" ovenfor. PKA har ikke mål for bæredygtige investeringer.

² I rapporten for 2023 blev ejendomsinvesteringerne oplyst til 27 %. Ændringen skyldes en fejl i angivelsen af pensionselskabets andel, ikke en fejl i de samlede certificerede ejendomsinvesteringer.

De vigtigste negative indvirkninger er investeringsbeslutningernes betydeligste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer i forbindelse med miljømæssige, sociale og personalemæssige spørgsmål, respekt for menneskerettighederne, bekæmpelse af korruption og bekæmpelse af bestikkelse.

Hvordan skadede de bæredygtige investeringer, som det finansielle produkt delvis foretog, ikke i væsentlig grad nogen af de miljømæssige eller sociale bæredygtige investeringsmål?

PKA har identificeret bæredygtige investeringer efter henholdsvis EU-taksonomien og SFDR som beskrevet i afsnittet "... sammenlignet med tidligere perioder" ovenfor.

Som beskrevet i afsnit "... sammenlignet med tidligere perioder" har gennemgangen af investeringerne pr. 31. december 2024 vist, at en del af infrastrukturporteføljen og den børsnoterede aktie- og obligationsportefølje opfylder henholdsvis EU taksonomiforordningen og SFDR. Beskrivelsen omfatter en vurdering af, hvordan investeringerne ikke i væsentlig grad skadede nogen af de miljømæssige eller sociale bæredygtige investeringsmål.

Hvordan blev der taget hensyn til indikatorer for negative indvirkninger på

EU-klassificeringssystemet fastsætter et princip om ikke at gøre væsentlig skade, hvorved investeringer, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, ikke i væsentlig grad bør skade målene i EU's klassificeringssystem, og der specifikke EU-kriterier.

Principper om ikke at gøre væsentlig skade gælder kun for de investeringer, der ligger til grund for det finansielle produkt, og som tager højde for EU-kriterierne for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter. De investeringer, der ligger til grund for den tilbageværende andel af dette finansielle produkt, tager ikke højde for EU-kriterierne for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter.

Andre bæredygtige investeringer må heller ikke i væsentlig grad skade miljømæssige eller sociale mål.

bæredygtighedsfaktorer?

I due diligence-processen stilles så vidt muligt krav til, at fund managers m.v. skal levere data for "principal adverse impact" (kaldet PAI-indikatorerne). En væsentlig del af PKA's investeringer er i noterede aktiver i en del forskellige lande, og også lande uden for EU, som ikke er underlagt EU-lovgivningen. Det medfører begrænset PAI-data for den samlede portefølje.

Senest i juni 2025 offentliggøres rapporteringen om PAI-indikatorerne i overensstemmelse med SFDR.

I afsnittet "Hvordan tog dette finansielle produkt hensyn til de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer" beskrives, hvordan PKA samarbejder med EOS Hermes om udmøntningen af det aktive ejerskab, og kriterierne for, hvornår selskaber ekskluderes.

Var de bæredygtige investeringer i overensstemmelse med OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder og FN's vejledende principper

om erhvervslivet og menneskerettigheder?

I due diligence-processen stilles krav både for egne investeringer og fondsinvesteringer til, at fund managers sikrer, at OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder og FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder følges. Hverken PKA eller fund managers har i 2024 konstateret overtrædelser af ovennævnte retningslinjer for investeringerne. PKA foretager screeninger af den børsnoterede portefølje for at sikre, at virksomhederne overholder PKA's politik for ansvarlige investeringer.

Hvordan tog dette finansielle produkt hensyn til de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer?

PKA's produkter tager hensyn til de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer.

PKA ønsker at være en ansvarlig investor og integrere bæredygtighedshensyn i alle investeringsbeslutninger. Det betyder, at PKA blandt andet ser på miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold, herunder forhold vedrørende respekt for menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder og bekæmpelse af korruption og bestikkelse i relation til de enkelte investeringer. PKA investerer ikke i kontroversielle våben, som strider imod internationale konventioner, og ikke i selskaber, der producerer tobaksprodukter.

PKA investerer ikke i kulmineselskaber eller oliesandselskaber, som vurderes til ikke at være omstillingsparate – det vil sige ikke har en konkret og troværdig plan for at afvikle disse aktiviteter. Der investeres ikke i kulforsyningselskaber, hvor den samlede andel af omsætningen fra kulaktivitet er mere end 20 %, hvis selskaberne ikke er omstillingsparate, det vil sige ikke har en konkret og troværdig plan for at afvikle disse aktiviteter.

Desuden udøver PKA aktivt ejerskab gennem en række aktiviteter, herunder overvågning, dialog, stemmeafgivelse, eksklusion fra investeringsuniverset, samarbejde med andre aktionærer samt rapportering. Det kan medføre, at et selskab ekskluderes fra PKA's investeringsunivers.

Ovenstående tilgang har været implementeret i en årrække, og også i 2024.

Hvad var dette finansielle produkts største investeringer?

Fordelingen af investeringerne på de 15 største investeringer omfatter alle produktets investeringer, både noterede og unoterede. Investeringerne er præsenteret ud fra de enheder, PKA har investeret i, og har direkte indflydelse på.

Sidste år var de 15 største investeringer oplyst mere summarisk. Sammenligningstallene fra 2023 er derfor korrigeret, således at oplysningerne afspejler den mere præcise opgørelsesmetode. Den nye opgørelsesmetode er ikke tilgængelig for 2022.

Placeringen i forhold til land afspejler placeringen af fonden eller selskabet, som PKA har investeret i.

Oplysningerne er angivet pr. 31. december 2024 henholdsvis 31. december 2023.

Listen omfatter de investeringer, der udgjorde den største andel af det finansielle produkts investeringer i referenceperioden: 31.12.2024 henholdsvis 31.12.2023.

2024	Sektor	% af aktiver	Land
BlackRock aktie TRS	Flere	12,6	Flere
SSGA All Country World	Flere	7,8	Irland
PKA PF III	Flere	5,5	Danmark
PKA PF IV	Flere	4,7	Danmark
MSCI Global Small Cap	Flere	3,4	Flere
BlackRock Global Equities III	Flere	3,1	Irland
Osmosis TRS	Flere	2,8	Flere
AIP INFRASTRUCTURE II K/S	Infrastruktur	2,3	Danmark
Strategisk Emerging Markets	Flere	2,3	Flere
PKA AIP 2	Infrastruktur	2,2	Danmark
DBR 2.6 08/15/33	Statsobligation	2,1	Tyskland
Osmosis, Global Equities II	Flere	2,1	Irland
OBL 0 04/11/25	Statsobligation	2,1	Tyskland
Invesco LL Fund	Flere	1,7	USA
DBR 0 1/2 08/15/27	Statsobligation	1,7	Tyskland

2023	Sektor	% af aktiver	Land
MSCI World TRS	Flere	9,6	Flere
PKA PF III	Flere	6,1	Danmark
SSGA All country	Flere	5,6	Irland
PKA PF IV	Flere	4,0	Danmark
MSCI Global SC TRS	Flere	2,7	Flere
PKA AIP 2	Infrastruktur	2,6	Danmark
Osmosis TRS	Flere	2,4	Flere
EM TRS	Flere	2,3	Flere
DBR 1 08/15/24	Statsobligation	2,1	Tyskland
FRTR 1 3/4 11/25/24	Statsobligation	2,0	Frankrig
Osmosis	Flere	1,8	Irland
Invesco LL Fund	Flere	1,7	USA
AIP INFRASTRUCTURE II K/S	Infrastruktur	1,7	Danmark
Acadian global value	Flere	1,6	Irland
PKA AIP 1	Infrastruktur	1,6	Danmark

De 15 største investeringer er samlet set af uændret karakter i overensstemmelse med en overordnet set uændret investeringsstrategi.

Hvilken andel udgjorde bæredygtighedsrelaterede investeringer?

Markedsværdien af bæredygtighedsrelaterede investeringer udgjorde 24 mia. kr. for PKA-fællesskabet, jf. oversigten i afsnittet "...sammenlignet med tidligere perioder".

Pensionsselskabets andel heraf udgjorde 16,6 mio. kr. Det omfattede investeringer i overensstemmelse med taksonomiforordningen, samt andre miljømæssige bæredygtige investeringer opgjort efter SFDR artikel 2.17.

Opgørelsen af bæredygtighedsrelaterede investeringer vedrørende infrastruktur blev baseret på rapporterede data fra fund manager.

Opgørelsen af bæredygtighedsrelaterede børsnoterede investeringer blev baseret på produktion af vedvarende energi, eller virksomheder som drager fordel af low-carbon teknologier, såsom producenter af elektriske køretøjer eller solcelleproducenter. Dertil blev screenet for 'do-no-significant-harm' ved hjælp af udvalgte PAI indikatorer, herunder involvering i fossile brændstoffer, overholdelse af UGNC og OECD Guidelines, involvering af kontroversielle våben og påvirkning af biodiversitet-sensitive områder. Data blev indhentet fra ISS, og herefter blev investeringer fra PKA's negativliste frasortet.

Fremadrettet forventes, at omfanget af rapporterede data for investeringer aligned med taksonomiforordningen og SFDR øges.

● **Hvad var aktivallokeringen?**

98 % af investeringerne til markedsværdi ultimo 2024 fremmede miljømæssige eller sociale karakteristika (pkt. #1 i nedenstående figur), uændret fra 98 % i 2023 og 97 % i 2022. Investeringerne fremmede miljømæssige eller sociale karakteristika, men investeringerne har ikke bæredygtighed som mål ifølge EU-lovgivningen. Den resterende del af investeringerne på 2 % og var likvider, hvor der ikke er mulighed for at opnå miljømæssige eller sociale karakteristika. De fremgår af pkt. #2 i nedenstående figur, som omfatter de resterende investeringer.

At 98 % af investeringerne i pensionsselskabet fremmede miljømæssige eller sociale karakteristika skyldtes bl.a., at der forud for hver investering blev foretaget en due diligence inkl. ESG, så der blev taget hensyn til PKA's politikker og retningslinjer for ansvarlige investeringer. Heri indgår referencer til FN Global Compacts 10 principper om menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, sanktioner, korruption m.m. Derudover har PKA udøvet aktivt ejerskab, hvor det løbende er blevet overvåget om virksomhederne, der investeres i, var på linje med PKA's politikker og retningslinjer. Det har indebåret, at virksomheder, der over en længere periode overtræder disse politikker og retningslinjer, og ikke viser fremskridt, er blevet ekskluderet og sat på PKA's negativliste.

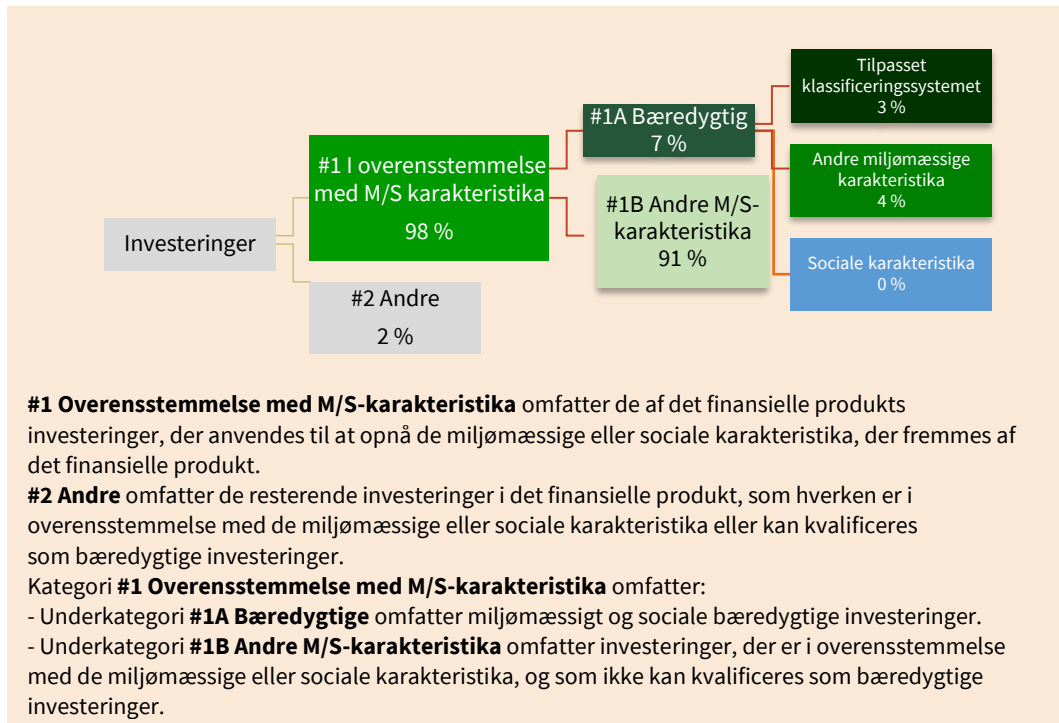
Tilgangen til opgørelsen er uændret siden 2022.

Den opgjorte andel af bæredygtige investeringer, som angivet i #1A, omfattede børsnoterede værdipapirer (9 mio. kr.) og infrastruktur (7,6 mio. kr.), hvilket tilsammen udgjorde 16,6 mio. kr. eller 6,6 % af formuen.

Den opgjorte andel af "Andre M/S-karakteristika", som angivet i #1B, omfattede investeringer, der ikke kan vurderes i overensstemmelse med taksonomiforordningen eller SFDR, men som fremmede miljømæssige eller sociale karakteristika gennem de

Aktivallokering
beskriver andelen
af investeringer i
specifikke aktiver.

hensyn der tages for investeringerne ud fra gældende politikker og retningslinjer for ansvarlige investeringer, som fremført ovenfor.

● **Inden for hvilke økonomiske sektorer blev investeringerne foretaget?**

For bæredygtige infrastrukturinvesteringer, var samtlige investeringsprojekter indenfor GICS-sektoren Utilities (Forsyning), og omfattede investeringer indenfor vedvarende energi.

For bæredygtige børsnoterede aktieinvesteringer (inklusive eksponering via derivater), var majoriteten indenfor Information Technology (Informationsteknologi), som udgjorde 94 % af markedsværdien af de bæredygtige børsnoterede aktier.

Overordnet set er fordelingen uændret i forhold til 2023. Der blev ikke identificeret bæredygtige investeringer i 2022.

Sektor	2023	2024
Consumer Discretionary	6%	0,1%
Consumer Staples	0%	0,0%
Financials	0%	0,4%
Health Care	0%	0,1%
Industrials	7%	3,7%
Information Technology	84%	94,2%
Materials	0%	0,0%
Real Estate	1%	0,0%
Utilities	1%	1,5%

I hvilket omfang var de bæredygtige investeringer med et miljømål i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet?

PKA har arbejdet på at indsamle oplysninger, så det kunne vurderes, hvorvidt PKA's investeringer var i overensstemmelse med kravene i EU-klassificeringssystem (taksonomiforordningen). Arbejdet blev påbegyndt i 2023.

For den børsnoterede portefølje var data tilgængeligt via ISS, og fra fund managers modtog PKA data vedrørende infrastrukturinvesteringer. PKA har i 2024 været i dialog med private equity-forvaltere samt flere obligationsudstedere for at drøfte efterlevelse af taksonomiforordningen.

For infrastrukturinvesteringerne har fund manageren AIP foretaget vurderingen af alignment med taksonomiforordningen i samarbejde med eksterne rådgivere. Der er ikke afgivet en tredjepartserklæring.

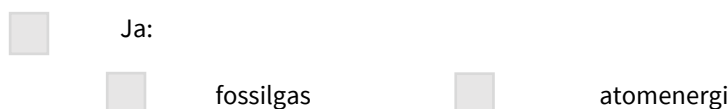
PKA har ikke udarbejdet en særskilt opgørelse af investeringer, der er eligible ud fra taksonomiforordningen. Det forventes, at en del af ejendoms- og infrastrukturporteføljen vil være eligible under taksonomiforordningen.

For at være i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet omfatter kriterierne for **fossilgas** begrænsninger for emissioner og overgang til fuldt vedvarende energi eller kulstoffattige brændstoffer inden udgangen af 2035. For **atomenergi** indeholder kriterierne omfattende sikkerheds- og affaldshåndteringsregler.

Datadækningen fremgår nedenfor:

Aktivklasse	Taksonomi aligned (mio. kr.), 2024	Dækningsgrad af aktivklasse, 2024	Taksonomi aligned (mio. kr.), 2023	Dækningsgrad af aktivklasse, 2023
Infrastruktur	8	36,4%	8	40,8%
Børsnoterede aktier	0	0,0%	0,1	0,2%

Medførte det finansielle produkt investeringer i aktiviteter relateret til fossilgas og/eller atomenergi i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet³

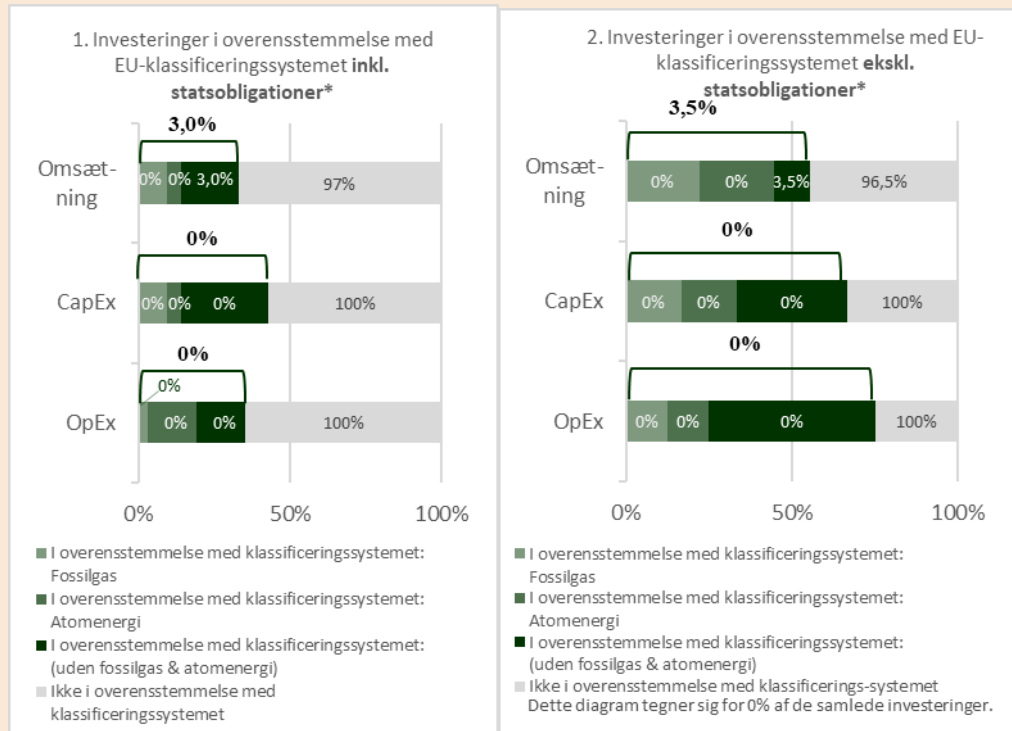

³ Fossilgas og/eller atomrelaterede aktiviteter vil kun være i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, hvis de bidrager til at begrænse klimaændringer ("modvirkning af klimaændringer") og ikke i væsentlig grad skader noget EU-klassificeringsmål – se forklarende note i venstre margen. Kriterierne i deres helhed for økonomiske aktiviteter inden for fossilgas og atomenergi, der er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, er fastsat i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2022/2014.

X Nej

PKA har for nuværende ikke data om CapEx eller OpEx.

Diagrammerne nedenfor viser med grønt procentdelen af investeringer, der er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet. Da der ikke findes nogen hensigtsmæssig metode til at bestemme overensstemmelsen med klassificeringssystemet for statsobligationer*, viser det første diagram overensstemmelsen med klassificeringssystemet i forhold til alle det finansielle produkts investeringer, inkl. statsobligationer, mens det andet diagram kun viser overensstemmelsen med klassificeringssystemet i forbindelse med det finansielle produkts investeringer, ekskl. statsobligationer.

* Med henblik på disse diagrammer omfatter "statsobligationer" eller statsengagementer.

● **Hvad var andelen af investeringer i omstillingsaktiviteter og mulighedsskabende aktiviteter?**

PKA har for nuværende ikke data til at opgøre omstillingsaktiver eller mulighedsskabende aktiviteter.

● **Hvordan var procentdelen af investeringer, der var i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, sammenlignet med foregående referenceperioder?**

Procentandelen af investeringer, der var i overensstemmelse med taksonomiforordningen, er angivet ovenfor. Omfanget blev øget en smule siden sidste år, hvilket er drevet af værdistigninger og enkelte nye investeringer.

Hvad var andelen af bæredygtige investeringer med et miljømål, der ikke var i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet?

Andelen af bæredygtige investeringer med et miljømål, der opfylder kriterierne af Disclosure-forordningens artikel 2.17, men ikke EU-klassificeringssystemet, blev opgjort til 7,6 mio. kr. eller 3,6 % af den samlede formue for pensionsselskabet. For 2023 udgjorde beløbet 7,7 mio. kr. heller 4 % af den samlede formue. Se nærmere i afsnittet "... og sammenlignet med tidligere perioder".

Hvilken andel udgjorde socialt bæredygtige investeringer?

PKA's investeringer indeholdt ikke socialt bæredygtige investeringer. Dette er uændret siden 2022.

Hvilke investeringer blev medtaget under "Andre", hvad var deres formål, og var der nogen miljømæssige eller sociale minimumsgarantier?

I pkt. #2 har PKA valgt at placere investeringer i likvider. Det er blevet vurderet, at disse investeringer ikke direkte kan bidrage til at opnå miljømæssige og/eller sociale karakteristika, da det ikke entydigt kan identificeres, hvordan de likvide midler vil blive anvendt (investeringer eller fx internt relaterede formål).

Der er ikke knyttet nogen miljømæssige eller sociale minimumsgarantier til "Andre".

Tilgangen er uændret siden 2022.

Hvilke foranstaltninger er der truffet for at opfylde de miljømæssige og/eller sociale karakteristika i referenceperioden?

PKA ønsker at være en ansvarlig investor og integrerer bæredygtighedshensyn i alle investeringsbeslutninger, hvilket afspejles i de beslutninger, som løbende træffes.

Det betyder, at PKA i relation til hver enkelt investering blandt andet har set på miljø-, ledelsesmæssige og sociale forhold samt forhold vedrørende respekt for menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder og bekæmpelse af korruption og bestikkelse.

PKA investerer ikke i våben som strider imod internationale konventioner og ikke i selskaber, der producerer tobaksprodukter. Der investeres ikke i kulmineselskaber eller oliesandselskaber, som vurderes, ikke er omstillingsparate, dvs. ikke har en konkret og troværdig plan for at afvikle disse aktiviteter. Der investeres ikke i kulforsyningsselskaber, hvor den samlede andel af omsætningen fra kulaktivitet er mere end 20 %, hvis selskaberne ikke er omstillingsparate, det vil sige ikke har en konkret og troværdig plan for at afvikle disse aktiviteter.

Disse retningslinjer gælder for hele porteføljen og fra andet halvår 2024 også for størstedelen af aktiederivater, med undtagelse af når der investeres indirekte i kredit til virksomheder, hvor det ikke kan udelukkes, at nogle selskaber er på PKA's eksklusionsliste. PKA er i gang med at undersøge, om retningslinjerne kan implementeres endnu bredere.

PKA er gået i dialog med selskaber, som ikke giver tilfredsstillende oplysninger bl.a. om de nævnte forhold. Hvis selskaberne ikke er villige til dialog eller overtræder PKA's politikker og retningslinjer, er de blevet ekskluderet. I 2024 deltog PKA bl.a. gennem EOS at Federated Hermes i 1.143 dialoger med selskaber som led i aktivt ejerskab.

PKA har overholdt de sanktioner og handelsembargoer, der er vedtaget af EU og FN, og som Danmark er forpligtet til at håndhæve. PKA er medlem af FN Global Compact og følger Paris-aftalen og de gældende konventioner fx FN's biodiversitetskonvention.

PKA deltager fortsat i investorinitiativet Climate Action 100+. Formålet er at bruge aktivt ejerskab som løftestang til at fremme investorernes net-zero målsætninger overfor de yderligere selskaber, som ikke er del af det eksisterende CA100+-initiativ, men som udleder næstmest CO₂ i forhold til CA100+-fokusselskaberne. Initiativet skal skaffe oplysninger, som er nødvendige for at kunne se, om porteføljeselskaber er på linje med Paris-aftalen, herunder troværdig net-zero forpligtelse, robuste CO₂-mål på hhv. kort-, mellem- og lang sigt, tydelig rapportering om CO₂-udledning og -reduktioner på tværs af scope 1, 2 og 3 og troværdig strategi for klimaneutralitet.

For at sikre at selskaberne indfrier deres klima- og CO₂-reduktionsmål for 2030 og videre frem mod 2050, blev det besluttet, at initiativet skal fortsætte i en fase 2. Fase 2 har til formål at holde selskaberne op på den centrale målsætning om at halvere globale CO₂-udledninger i 2030, og evalueres i 2026 og afsluttes i 2030. PKA har besluttet fortsat at støtte initiativet og følge fase 2 af CA100+ og løbende genvurdere selskaberne og sammen med CA100+ følge selskabernes udvikling i 2025 og frem til udgangen af fase 2 i 2030. De første resultater fra CA 100+ fase 2-initiativet blev offentliggjort i oktober 2024, og resultaterne følges i den interne overvågning af selskaberne. Initiativet understøtter PKA's arbejde for at blive CO₂-neutral i overensstemmelse med Paris-aftalen.

Biodiversitet

Biodiversitet er et relativt nyt fokus for PKA. PKA er tilsluttet IIGCC's⁴ Nature Action 100 og Finance for Biodiversity Pledge, hvilket er indskrevet i retningslinjerne for ansvarlige investeringer. Nature Action 100 er et investorinitiativ, som har fokus på at gå i dialog med de 100 største børsnoterede selskaber om deres ambitioner og indsatser for håndtering af tab af natur og biodiversitet. Nature Action 100 er som Climate Action 100+ blot med fokus på biodiversitet.

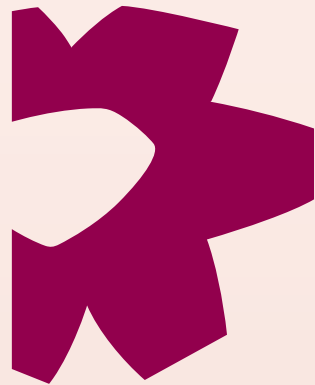
Hvordan klarede dette finansielle produkt sig sammenlignet med referencebenchmarket?

PKA har ikke fastlagt referencebenchmark.

Reference-benchmarks er indekser til måling af, om det finansielle produkt opnår de miljømæssige eller sociale karakteristika, det fremmer.

⁴ IIGCC: The Institutional Investors Group on Climate Change

pka

PENNEO

Underskrifterne i dette dokument er juridisk bindende. Dokumentet er underskrevet via Penneo™ sikker digital underskrift. Underskrivernes identiteter er blevet registreret, og informationerne er listet herunder.

“Med min underskrift bekræfter jeg indholdet og alle datoer i dette dokument.”

Jon Steingrim Johnsen

Adm. direktør

Serienummer: 6a1886df-1889-4f0c-8ab9-882bd4552459

IP: 172.225.xxx.xxx

2025-03-18 16:36:24 UTC

Mia Linda Møller

Bestyrelsesmedlem

Serienummer: b38a8b29-9445-4b22-9e07-efe8693741fd

IP: 80.208.xxx.xxx

2025-03-18 16:40:23 UTC

Henrik Klitmøller Rasmussen

Bestyrelsesformand

Serienummer: 52e4bd90-c3b8-41bc-9417-844584b2fa1d

IP: 128.76.xxx.xxx

2025-03-18 16:56:56 UTC

Susanne Kure

Revisionsudvalgsformand

Serienummer: 69adfc75-7ff5-47fa-ac6d-719a37dcb9d0

IP: 213.32.xxx.xxx

2025-03-18 17:49:29 UTC

Kasper Ejlertsen

Bestyrelsesmedlem

Serienummer: 27a25694-71bf-4879-a4c0-708bde5cab2

IP: 217.74.xxx.xxx

2025-03-19 06:22:15 UTC

Stefan Vastrup

PRICEWATERHOUSECOOPERS STATS AUTORISERET

REVISIONSPARTNERSELSKAB CVR: 33771231

Statsautoriseret revisor

Serienummer: fd06c67c-82c1-480f-abdd-b65610f9d3dc

IP: 83.136.xxx.xxx

2025-03-19 06:49:39 UTC

Dette dokument er underskrevet digitalt via **Penneo.com**. De underskrevne data er valideret vha. den matematiske hashværdi af det originale dokument. Alle kryptografiske beviser er indlejret i denne PDF for validering i fremtiden.

Dette dokument er forseglet med et kvalificeret elektronisk segl med brug af certifikat og tidsstempel fra en kvalificeret tillidstjenesteudbyder.

Sådan kan du verificere, at dokumentet er originalt

Når du åbner dokumentet i Adobe Reader, kan du se, at det er certificeret af **Penneo A/S**. Dette beviser, at indholdet af dokumentet er uændret siden underskriftstidspunktet. Bevis for de individuelle underskrivers digitale underskrifter er vedhæftet dokumentet.

Du kan verificere de kryptografiske beviser vha. Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andre valideringstjenester for digitale underskrifter

PENNEO

Underskrifterne i dette dokument er juridisk bindende. Dokumentet er underskrevet via Penneo™ sikker digital underskrift. Underskrivernes identiteter er blevet registreret, og informationerne er listet herunder.

“Med min underskrift bekræfter jeg indholdet og alle datoer i dette dokument.”

Casper Larsen

PRICEWATERHOUSECOOPERS STATS AUTORISERET

REVISIONSPARTNERSELSKAB CVR: 33771231

Statsautoriseret revisor

Serienummer: 8862205b-e2ce-4b12-9a9e-85917f2bef62

IP: 83.136.xxx.xxx

2025-03-19 07:17:58 UTC

Dette dokument er underskrevet digitalt via **Penneo.com**. De underskrevne data er valideret vha. den matematiske hashværdi af det originale dokument. Alle kryptografiske beviser er indlejret i denne PDF for validering i fremtiden.

Dette dokument er forseglet med et kvalificeret elektronisk segl med brug af certifikat og tidsstempel fra en kvalificeret tillidstjenesteudbyder.

Sådan kan du verificere, at dokumentet er originalt

Når du åbner dokumentet i Adobe Reader, kan du se, at det er certificeret af **Penneo A/S**. Dette beviser, at indholdet af dokumentet er uændret siden underskriftstidspunktet. Bevis for de individuelle underskrivers digitale underskrifter er vedhæftet dokumentet.

Du kan verificere de kryptografiske beviser vha. Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andre valideringstjenester for digitale underskrifter